

Oppdragsgiver: Leknessletta AS
Oppdragsgivers kontaktperson: Ketil Benjaminsen
Rådgiver: ,
Oppdragsleder: Morten Selnes
Fagansvarlig: Morten Selnes
Andre nøkkelpersoner: Gøran Antonsen

Forsidebilde: Flyfoto av Leknessletta, Leknes. Kilde; Norgeskart.no

01	2018-11-07	Samfunns- og handelsanalyse. Leknes.	MoSel	GAN	MoSel
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Denne rapporten er skrevet på oppdrag fra Leknessletta AS. Oppdraget omfatter utarbeidelse av en samfunns- og handelsanalyse for Leknes med fokus på Leknessletta rett sør for Leknes sentrum.

Vestvågøy kommune har den 15. mars 2018 mottatt forespørsel om igangsetting av regulering av den sørvestlige delen av Leknessletta på Leknes for etablering av en ny handelspark med både detaljhandel og handel med store varer. Prosjektet er gitt det foreløpige navnet Lofoten Handelspark Sørvest. Planområdet er foreløpig beregnet til ca 84 daa. Det er i planprogrammet for Lofoten Handelspark Sørvest tatt høyde for at det her kan utvikles et næringsområde der det legges til rette for brutto handelsareal ut over 15.000m² BRA.

Gjennomføring

Hensikten med denne rapporten er å dokumentere behovet for nytt handelsareal på Leknes sett i forhold til en eventuell utbygging av handelsvirksomhet på Leknessletta. Det er i planprogrammet for Lofoten Handelspark Sørvest tatt høyde for at det her kan utvikles et næringsområde der det legges til rette for brutto handelsareal ut over 15.000m² BRA.

Det aktuelle arealet er avsatt i kommuneplanen til framtidig forretning. Det foreligger en innsigelse fra Nordland fylkeskommune mot utbygging av området.

Leknes er en by i sterk befolkningsvekst sett i forhold til sammenlignbare byer i regionen. Denne veksten vil vedvare fram til år 2030 der vi forventer at ca 1000 flere innbyggere vil bo i byen Leknes.

Folketilveksten i Lofoten er basert på flytting som først og fremst kommer kommunene Vestvågøy og Vågan til gode. Det er i første rekke utenlandsk tilflytting / innvandring som gir en positiv flyttebalanse. Folketilveksten er klart størst i byene Leknes og Svolvær. Den store folketilveksten i byene kommer derved ikke alene som en følge av fraflytting fra nabokommunene og utkantene i bykommunen.

For å kunne anslå et framtidig handelsareal på Leknes, vil befolkningsutviklingen i Leknes by være en viktig faktor. Dette fordi folketilveksten alt vesentlig er konsentrert til byene, og at denne utviklingen sannsynligvis vil fortsette.

Handel er en viktig næring for Leknes. 48,5% av all detaljvarehandel i Lofoten skjer innen Vestvågøy kommune, og det aller meste av denne handelen skjer på Leknes. Omsetningen innen bilbransjen i Vestvågøy finner alt vesentlig sted på Leknes. Ca 85% av all øvrig detaljvarehandel i Vestvågøy finner sted på Leknes, mens ca 71% av dagligvarehandelen i kommunen finner sted på Leknes.

Leknes er derved et viktig handelssenter for Lofoten – spesielt Vest-Lofoten. Reiselivsnæringen er en viktig faktor som holder vareomsetningen på Leknes på et relativt høyt nivå. Innen bilbransjen synes Leknes å ha et potensial for videre utvikling – sett i relasjon til tilsvarende byer i regionen.

Konklusjon

Vi har gjennomført en framskriving av behovet for nytt handelsareal på Leknes basert på befolkningsvekst, vekst i detaljvareomsetning og vekst i detaljvareomsetning pr innbygger.

Ut fra dette vil vi anslå at behovet for nytt handelsareal på Leknes vil ligge i størrelsesorden 25.000 – 30.000m² BRA fram mot 2030. Parkeringsareal, veiareal mv i tilknytning til handelsarealet kommer i tillegg.

Forbeholdene i denne konklusjonen ligger i at dette arealet er en framskriving av et anslått dagens handelsareal på Leknes. Vi har her ikke lagt inn effekten av arealeffektivisering dvs at nye handelsareal som regel er langt mer effektive enn dagens og der man må forvente at omsetningen pr kvadratmeter øker.

Innhold

1	Innledning	8
1.1	Situasjonsforståelse	8
1.2	Oppdraget	8
1.2.1	Styringsdokumenter	10
1.3	Planstatus for området.	11
1.3.1	Gjeldende planstatus med bestemmelser	12
1.3.2	Detaljreguleringsplan for Lofoten Handelspark Sørvest (Leknessletta).	13
1.4	Metode	14
1.4.1	Avgrensning av regioner	14
1.4.2	Avgrensning av sentrum og byen Leknes	14
1.4.3	Avgrensning av ulike varegrupper.	15
1.4.5	Beregning av dekningsgrad.	17
1.4.6	Møter mv	18
1.4.7	Estimering av handelsareal på Leknes.	18
2	Befolkningsutvikling og utvikling innen sysselsetting	19
2.1	Befolkningsutvikling historisk 2008-2018	19
2.1.1	Historisk befolkningsutvikling i Leknes by.	19
2.1.2	Historisk befolkningsutvikling i Lofoten og Vestvågøy kommune sammenlignet med Nordland fylke og landet.	20
2.1.3	Historisk befolkningsutviklingsutvikling i Hålogaland.	21
2.2	Folketilvekst	23
2.2.1	Folketilvekst i Vestvågøy 2000-2017	23
2.2.2	Folketilvekst i Lofoten 2000 – 2017	23
2.3	Befolkningsprognoser 2019-2030	25
2.3.1	Befolkningsframskriving for Leknes	25
2.3.2	Befolkningsprognose Vestvågøy kommune	25
2.3.3	Befolkningsprognose for Lofoten 2019-2030	27
2.3.4	Befolkningsprognose Hålogaland	27
2.4	Befolkningsutvikling oppsummering	30
2.5	Sysselsetting	31
3	Viktige samfunnstrender som påvirker detaljhandel	39
3.1	Bærekraftig utvikling	39
3.2	Regionforstørring	40
3.3	Utviklingen innen reiselivsnæringen	44

3.5	Investeringer i Nord-Norge 2018-2026.	53
4	Analyse og konklusjon	55
4.1	Detaljhandel. Omsetning pr innbygger i Vestvågøy og i Lofoten	55
4.1.1	Omsetning pr innbygger i Hålogaland	56
4.2	Detaljhandel. Omsetning totalt i kommunene i Lofoten.	57
4.2.1	Detaljhandel. Omsetning i byene i Nordland og i Hålogaland.	57
4.3	Omsetningstall for detaljvarehandel i Vestvågøy kommune	59
4.3.1	Dekningsgrad for Vestvågøy sammenlignet med andre bykommuner	60
4.4	Omsetningstall for detaljvarehandel på Leknes.	61
4.5	Estimering av framtidig arealbehov for handelsnæringen på Leknes i perspektiv 2030	61
4.6	Konklusjon	63
5	Vedlegg	64
5.1	Omsetningstall for landet 2008-2017	64
5.2	Omsetningstall for Hålogalandsregionen 2008-2017	65
5.3	Omsetningstall for Lofotenregionen 2008-2017	66
5.4	Omsetningstall for Vestvågøy kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen	67
5.5	Omsetningstall for Vågan kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen	68
5.6	Omsetningstall for Sortland kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen	69
5.7	Omsetningstall for Narvik kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen	70
5.8	Omsetningstall for Harstad kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen	71

Figurer

Figur 1. Avgrensning av varslet plangrense for Lofoten handelspark sørvest på Leknessletta. Kilde; Planprogram 17.08.2018	9
Figur 2. Mulighetsskisse for utnyttelse av arealene på Leknessletta II. Kilde: Leknessletta AS.....	9
Figur 3. Utsnitt kommunedelplan for Leknes / Gravdal. Planområdet er angitt med rødt. Kilde; Vestvågøy kommune.....	11
Figur 4. Gjeldende reguleringsplaner og planer under arbeid. Kilde Vestvågøy kommune.	12
Figur 5. Utsnitt fra kommunedelplan Leknes/Gravdal. Arealer med sentrumsformål er vist med brun farge. Leknessletta er vist med violett farge og signaturen F. Kilde; Vestvågøy kommune	14
Figur 6. Kommunevis befolkningsutvikling i Lofoten sammenlignet med Nordland og landet. Prosentvis endring fra 2008 – 2018.	20
Figur 7. Folketallsutvikling i Hålogaland. Forholdet mellom bykommuner og kommuner utenom byer og tettsteder. 2008-2018. Kilde; SSB.	22
Figur 8. Folketallsutvikling i byer i Hålogaland. 2008-2018. Kilde SSB	22
Figur 9. Folketilvekst i Vestvågøy kommune år 2000-2017. Kilde: SSB 06913.....	23
Figur 10. Folketilvekst i Lofoten år 2000-2017. Kilde: KommuneProfilen.no	24
Figur 11. Vestvågøy kommune. Aldersfordelt befolkningsprognose for perioden 2019-2030. Kilde SSB 11168	26
Figur 12. Prognose 2019-2030. Befolkningsutvikling i Hålogaland fordelt på byer/tettsteder og andre kommuner. Kilde: SSB	29
Figur 13. Prognose 2019-2030. Folketallsutvikling i byer / tettsteder i Hålogaland. Prosentvis endring.	29
Figur 14. Befolkningsutvikling i Leknes, Lofotkommunene, Lofoten, Nordland og Landet. 2008-2030. Kilde SSB. Bearbeidet av Norconsult.....	30
Figur 15. Sysselsatte etter arbeidssted år 2000 – 2017 fordelt på privat sektor og offentlig sektor. Sammenlignet med landsgjennomsnittet.	33
Figur 16. Sysselsatte i Lofoten fordelt på utvalgte næringssektorer. Kilde; KommuneProfilen.no	34
Figur 17. Pendling i Lofoten 2017. Kilde SSB	35
Figur 18. Kommuner i Nordland rangert etter kommuneøkonomi. Kilde: NHO KommuneNM 2018. ..	36
Figur 19. Befolkningsutvikling i BIN-området i perioden 2007-2016. Kilde; Business Index North 2018.	40
Figur 20. Regionsenter. Regionsenteromland med dagens veinett. Bosted utenfor regionsenteromland. Kilde: TØI, Statens vegvesen.....	42
Figur 21. Nåværende og framtidig reisetid mellom byene i Midtre Hålogaland. Kilde: Statens Vegvesen.....	43
Figur 22. Nåværende og framtidig reisetid mellom byene i Nordre Nordland. Kilde: Statens Vegvesen.....	43
Figur 23. Antall hotellovernattinger og hotellenes losjinntekter i Lofoten år 2000-2018. Kilde: Kommuneprofilen.no. Reiselivsstatistikk	44
Figur 24. Netthandel. Utvikling i de ulike handelskanalene. Kilde: Virke	46
Figur 25. Netthandel. De største varegruppene som handles på nettet i utlandet. Kilde: Virke	46
Figur 26. Netthandel. Vekst innen omsetning i varegrupper (MNOK) og Compound Annual Growth Rate (CAGR 2012 – 2016). Kilde Virke.....	47
Figur 27. Preferanser for bolig etter alder. Kilde: SSB.	48
Figur 28. Figuren viser antall besøkende pr måned i perioden oktober 2017 til september 2018. Til sammen 191.966 besøkende i denne perioden. Kilde: Meieriet kultursenter	49
Figur 29. Antall solgte billetter (grønne søyler er antall solgt ebilletter ved arrangement. Blå søyler gjelder kino. Kilde; Meieriet kultursenter.	50
Figur 30. Utviklingstrender i salg av drivstoffbaserte biler og el-biler på verdensbasis. Prognose mot år 2040. Kilde: Dagens Næringsliv 7. juli 2017.	51
Figur 31. Årsomsetning i bilbransjen i 2008 og i 2017 fordelt på byer i Hålogaland. Kilde SSB.....	52
Figur 28. Investeringer i Nord-Norge 2018-2026 fordelt på regioner. Kilde: Sparebanken Nord-Norge. Konjunkturbarometer høst 2018.....	53

Figur 29. Oversikt over investeringsvolumer i Nord-Norge fram til 2026. Kilde Sparebanken Nord-Norge. Konjunkturbarometer høst 2018.	54
Figur 34. Detaljhandel. Omsetning pr innbygger i kommunene i Lofoten i 2017 sammenlignet med Lofoten, Nordland fylke og landsgjennomsnittet. Kilde; SSB og KommuneProfilen.no	55
Figur 35. Detaljhandel i Hålogaland. Omsetning pr innbygger i 2017. Kilde: SSB	56
Figur 36. Detaljvareomsetning i Hålogaland 2008 og 2017. Kilde: SSB.	58
Figur 37. Dagligvareomsetning i Hålogaland 2008 og 2017. Kilde SSB	58
Figur 38. Omsetning i utvalgte varegrupper – Vestvågøy kommune. Endring fra 2008 – 2017. Kilde SSB:.....	60

Tabeller

Tabell 1. Historisk befolkningsutvikling i Leknes by. Periode 2008-2018. Kilde SSB 04317	19
Tabell 2. Historisk befolkningsutvikling i sammenlignbare byer. Kilde SSB 04317.....	19
Tabell 3. Historisk befolkningsutvikling i kommunene i Lofoten sammenlignet med Nordland fylke og landet. Periode 2008-2018. Kilde: SSB 07459.....	20
Tabell 4. Historisk befolkningsutvikling i kommunene i Hålogaland. Periode 2008-2018. Kilde: SSB 07459.....	21
Tabell 5. Folketilvekst i Lofoten år 2000 - 2017. Fødselsoverskudd. Innenlandsk flytting og utenlandsk inn- og utvandring. Kilde: KommuneProfilen.no	24
Tabell 6. Befolkningsframskriving Leknes by 2019-2030. Kilde; SSB. Bearbeidet av Norconsult.	25
Tabell 7. Befolkningsframskriving for byene Leknes, Svolvær og Sortland. Kilde SSB. Bearbeidet av Norconsult.	25
Tabell 8. Vestvågøy kommune. Aldersfordelt befolkningsprognose for perioden 2019-2030. Kilde SSB 11168	25
Tabell 9. Befolkningsprognose for kommuner i Vesterålen. År 2019-2030. Kilde: SSB 11168	27
Tabell 10. Befolkningsprognose for kommuner i Hålogaland. År 2019-2030. Kilde: SSB 11168	28
Tabell 11. Sysselsatte i Vestvågøy etter bosted. År 2008 – 2017) Kilde: SSB 07984	31
Tabell 12. Sysselsatte i Vestvågøy etter arbeidssted. År 2008 – 2017) Kilde: SSB 07984	32
Tabell 13. Sysselsatte i Lofoten 2008-2017. Kilde: KommuneProfilen.no.	33
Tabell 14. Kommuner i Lofoten rangert etter kommuneøkonomi og samlet vurdering. Kilde: NHO KommuneNM 2018.....	36
Tabell 15. Framskrivning av verdiskaping i sektorene (bidrag til BNP i mill kr. Kilde; Framtid i Nord (2014)	37
Tabell 16. Framskrivning av sysselsetting i sektorene. Kilde: Framtid i Nord (2014).	38
Tabell 17. Antall overnattinger på hotell og losjiinntekter i Lofoten og Vesterålen sammenlignet med Narvik-regionen, Nordland, Troms og landet. Kilde: KommuneProfilen.no. Reiselivsstatistikk.	45
Tabell 18. Detaljhandel pr innbygger i Lofoten 2008-2017. Sammenlignet med Lofoten, Landet og Nordland fylke. Kilde: SSB 04776 / KommuneProfilen.no	55
Tabell 19. Detaljhandel pr kommune i Lofoten. Unntatt omsetning av drivstoff og omsetning av motorkjøretøy. Kilde: KommuneProfilen.no.....	57
Tabell 20. Omsetningsvekst (mill kr) i 12 byer / tettsteder i Nordland og Troms sammenlignet med fylkene og landet. Unntatt omsetning av motorkjøretøy og omsetning av drivstoff. Kilde: KommuneProfilen.no.	57
Tabell 21. Omsetningstall for detaljvarehandel i Vestvågøy kommune 2008 – 2017. Kilde SSB.	59
Tabell 22. Dekningsgrader innen hovedkategoriene NACE 45 og NACE 47 for bykommuner i Hålogalandsregionen. Kilde; SSB – bearbeidet av Norconsult.	60
Tabell 23. Omsetningstall for detaljvarehandel på Leknes 2008 – 2017. Kilde SSB.	61
Tabell 24. Estimert behov for nytt handelsareal på Leknes fram mot år 2030 basert på tre alternativer.	62

1 Innledning

1.1 Situasjonsforståelse

Leknes i Vestvågøy kommune er ett av ti regionsentre i Nordland, og et knutepunkt for handel og transport i Lofoten og nordre del av Nordland fylke. Viktige næringer som havbruk, handel og reiseliv er i vekst. Vestvågøy kommune ønsker i sin kommuneplan (2017-2029) å framheve Leknes som regionsenter midt i Lofoten og som en bærekraftig by med fokus på et levende sentrum. Dette vil Vestvågøy kommune oppnå ved å;

- ❖ Løfte fram og forsterke Leknes' identitet som særegen Lofotby, regionsenter og samfunnmessig knutepunkt midt i Lofoten
- ❖ Prioritere en fysisk opprusting av Leknes sentrum for å skape gode byrom og et tettere og mer attraktivt sentrum
- ❖ Skape nye og videreutvikle eksisterende sosiale og kulturelle møteplasser
- ❖ Leknes er en foretrukket og attraktiv handelsby og markedsføres aktivt som et vennlig, moderne og imøtekommende handelssenter
- ❖ Legge til rette for nyetableringer og nødvendige og framtidsrettede funksjoner som styrker byens innovasjonskraft, kreativitet, kompetansemiljø og attraktivitet.

Dette er i samsvar med Nordland fylkeskommunes policy for utvikling av regionsentre.

Nordland fylkeskommune har gjennomført et omfattende prosjekt – Utvikling av Nordlands by- og regionsenterpolitikk. En viktig del av denne satsingen er gjennomføringen av byromseminarene i hver av disse ti byene. Byromseminaret for Leknes ble gjennomført i 2017. Det foreligger en rapport etter dette seminaret. I fylkeskommunens satsing på utvikling av regionsenterpolitikk er det også gjennomført en studie av sentrumsutvikling og handel i Nordland.

Leknes er i vekst både befolkningsmessig og næringsmessig. Dette utfordrer byens omkringliggende arealer i forhold til nyetableringer av bl.a. handelsvirksomhet. Handelsnæringen er en meget viktig næring – både i forhold til byen Leknes, Vestvågøy kommune og alle de som er bosatte i regionen som bruker Leknes som et handelssted. I de senere årene har reiseliv / turisme satt sitt tydelige preg på handelen i Leknes.

Varehandel gir også grunnlag for annen aktivitet som transport og servicenæringer. Denne aktiviteten gir grobunn for bl.a. kulturaktiviteter. Leknes har i løpet av relativt kort tid vokst til å bli et viktig kultursenter i regionalt perspektiv, og det er i byens omegn vokst fram betydelige kulturinstitusjoner / attraksjoner som Lofotr Vikingmuseum på Borg.

1.2 Oppdraget

Dette oppdraget omfatter utarbeidelse av en samfunns- og handelsanalyse for Leknes med fokus på Leknessletta II.

Det vises i denne sammenhengen til sak 026/18 (08.05.2018) for planutvalget i Vestvågøy kommune. Vestvågøy kommune har den 15. mars 2018 mottatt forespørsel om igangsetting av regulering av den sørvestlige delen av Leknessletta på Leknes for etablering av en ny handelspark med både detaljhandel og handel med store varer. Forespørselen er sendt av BAS arkitekter på vegne av

grunneier Leknessletta AS. Prosjektet er gitt det foreløpige navnet Lofoten Handelspark Sørvest. Arealet (foreløpig ca 84 daa) framgår av figur 1. Det er i planprogrammet for Lofoten Handelspark Sørvest tatt høyde for at det her kan utvikles et næringsområde der det legges til rette for brutto handelsareal ut over 15.000m² BRA. For øvrig informasjon om prosjektet vises det til planprogrammet.

Figur 1. Avgrensning av varslet plangrense for Lofoten handelspark sørvest på Leknessletta. Kilde; Planprogram 17.08.2018

Figur 2. Mulighetsskisse for utnyttelse av arealene på Leknessletta II. Kilde: Leknessletta AS.

Det er avholdt oppstartsmøte pr skype den 07.08.2018. Det legges til grunn tilbudsbeskrivelse fra Norconsult AS datert 08.08.2018 og oppdragsbekreftelse datert 10.08.2018.

1.2.1 Styringsdokumenter

Viktige styringsdokumenter for dette prosjektet er:

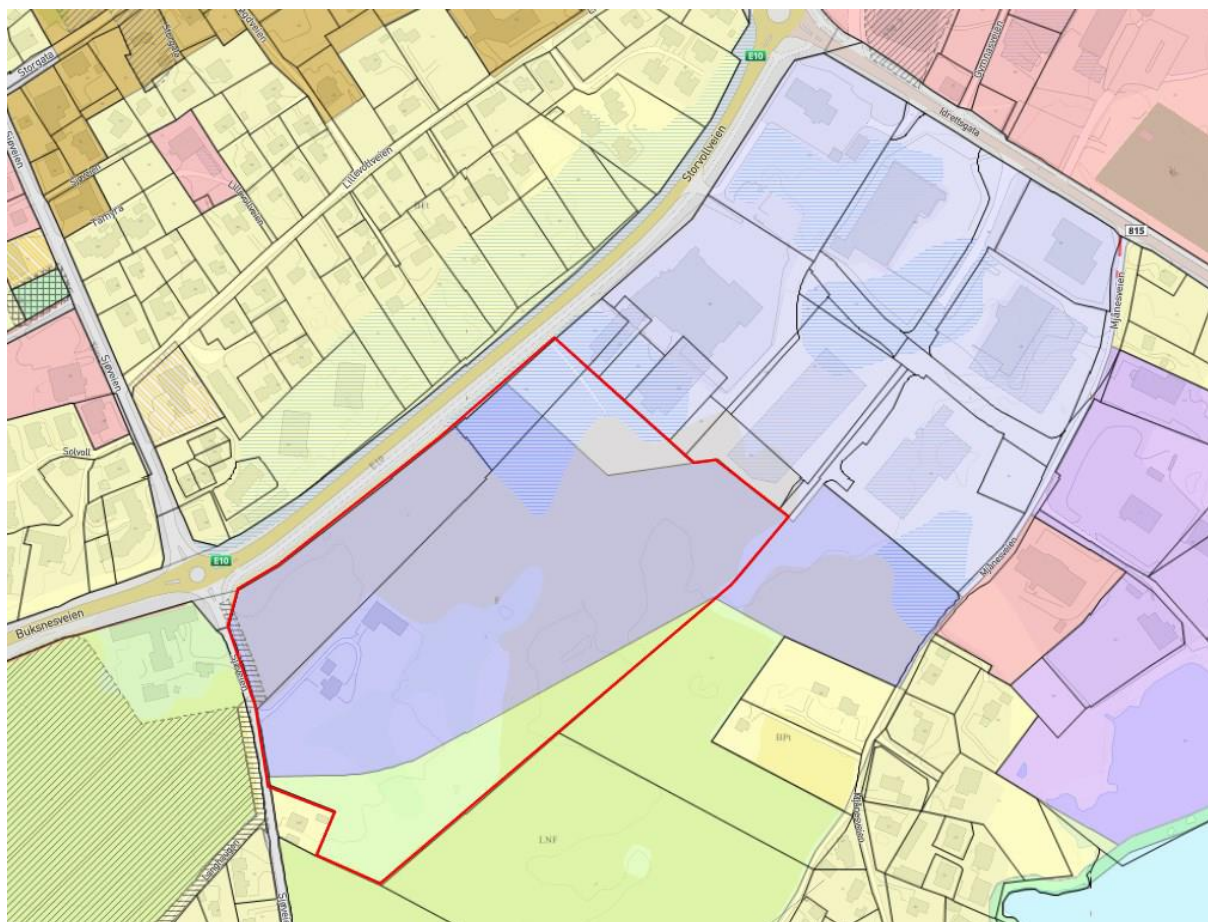
- ❖ Detaljregulering med konsekvensutredning for Lofoten Handelspark Sørvest. Planprogram 17.08.2018. BAS Arkitekter.
- ❖ Varsel om oppstart av detaljreguleringsplan med konsekvensutredning. Lofoten handelspark sørvest. Vestvågøy kommune. BAS arkitekter. 23.08.2018.
- ❖ Norconsults tilbud 08.08.2018

Andre viktige dokumenter er:

- ❖ Rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre (2008-2018). Den rikspolitiske bestemmelsen for kjøpesentre ble opphevet den 1. juli 2018. Selv om den rikspolitiske retningslinjen er opphørt, ligger den nasjonale politikken fast på dette området.
<https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/regional-planlegging1/regionale-plantema/rikspolitisk-bestemmelse-for-kjopesentre/id499464/>
- ❖ Fylkesplan for Nordland 2013-2025. Spesielt kapittel 7 Kjøpesentre. Nordland fylkeskommune.
- ❖ Regional plan for by- og regionsenterpolitikk 2017-2025. Nordland fylkeskommune.
- ❖ Vestvågøy kommune. Kommuneplan. Samfunnsdel med arealstrategier 2017-2029.
- ❖ Vestvågøy kommune. Kommunedelplan areal for Leknes / Gravdal. PlanID 2012 01 / 2012 /02. Planperiode 2014-2025.
- ❖ Vestvågøy kommune, Planutvalget, sak 026/18 (08.05.2018). Planinitiativ – oppstart av detaljregulering Leknessletta II.
- ❖ Vestvågøy kommune, Kommunestyret, sak 049/16 (24.05.2016). Kommunedelplan for Leknes / Gravdal – arealdel – 2. gangs behandling.
- ❖ Asplan Viak. Vestvågøy kommune. Handels- og trafikkanalyse. 2014-03-10
- ❖ Asplan Viak. Vestvågøy kommune. Handelsanalyse 2017. 2017-02-28

1.3 Planstatus for området.

Figur 3. Utsnitt kommunedelplan for Leknes / Gravdal. Planområdet er angitt med rødt. Kilde; Vestvågøy kommune.

Planområdet grenser i nordøst mot reguleringsplan for Lofoten handelspark. Gjeldende reguleringsplan Leknessletta planID 201004 er under revisjon. Endringsforslaget med navn Lofoten handelspark og planID 201501 var på høring og forventes sluttbehandlet i løpet av noen måneder.

Gjeldende reguleringsplaner

Planer under arbeid

Figur 4. Gjeldende reguleringsplaner og planer under arbeid. Kilde Vestvågøy kommune.

Mot sørvest grenser området til Sjøveien hvor det er etablert fortau/gang- og sykkelvei som er regulert i reguleringsplan Breidablikk planID 200713.

Vestvågøy kommune har satt i gang arbeid med revisjon av kommuneplanens arealdel, som skal avklare overordnet fremtidig arealbruk.

1.3.1 Gjeldende planstatus med bestemmelser

Etter 2. gangs høring av kommunedelplan for Leknes / Gravdal har Nordland fylkeskommune fremmet innsigelse mot arealbruken i område F Leknessletta;

- ❖ F: Maks tillatt BRA på 4.300 m² til forretning innenfor Leknessletta.
- ❖ F: Begrensning til plasskrevende varer innenfor Leknessletta.

Kommunedelplan for Leknes/Gravdal – arealdel – 2. gangs behandling, ble behandlet av Kommunestyret i Vestvågøy kommune den 24.05.2016 som sak 049/16. Det er i saksframlegget lagt til grunn at innsigelsene fra Nordland fylkeskommune skal hensyntas.

Kommunestyret egengodkjente planen med framlagte justeringer.

Angående Leknessletta gjorde Kommunestyret slikt vedtak:

Leknessletta – området opprettholdes som handelsområde. Det vurderes som uhensiktsmessig på sikt å drive området som landbruk pga. utbygging rundt.

F: Begrensning til plasskrevende varer

F: Reviderte bestemmelse. Begrensning til plasskrevende varer.

Det er i «Planbestemmelser med retningslinjer – Kommunedelplan – areal for Leknes / Gravdal. PlanID 2012-01 / 2012-02 (2014-2026) tatt inn følgende:

Forretninger:

Område F Leknessletta fastsettes som handelsområde (jf. Regional planbestemmelse – Fylkesplan for Nordland, kap. 7).

Utnytting: Det tillates grad av utnytting inntil BYA=100%. Byggehøyde: Det tillates en byggehøyde på opptil 15 m. Tiltak skal ikke komme i konflikt med Byggerestriksjonssone (H190) jf. Kap. 9.

Matjord skal sikres for fremtidig jordbruksproduksjon. For område F gjelder vedtak i K-sak 071/14 Vestvågøy kommune nydyrkningsfond, der det som ledd i å sikre et godt jordvern brukes midler til nydyrkingstiltak for å hindre nedbygging av landbruksarealer.

For området gjelder følgende rekkefølgebestemmelser (§ 11-9 nr. 4):

- ❖ Området kan ikke bygges ut før det foreligger en plan for området med avbøtende tiltak i forhold til landbruket.
- ❖ Området kan ikke bygges ut før ny gang- og sykkelvei gjennom området er etablert.
- ❖ Området kan ikke bygges ut før vei og atkomst er etablert jf. Reguleringsplan Lofoten handelspark.

1.3.2 Detaljreguleringsplan for Lofoten Handelspark Sørvest (Leknessletta).

Arbeidet med detaljregulering av Leknessletta er igangsatt av tiltakshaver Leknessletta AS.

Det er utarbeidet planprogram for **Dealjregulering med konsekvensutredning for Lofoten Handelspark Sørvest (datert 17.08.2018)**. Det er varslet oppstart av detaljreguleringsplanen datert 23.08.2018.

I planprogrammet er det foreslått gjennomføring av følgende konsekvensutredninger;

- ❖ Jordvern og landbruksfaglige vurderinger
- ❖ Kommunikasjon, vei og veitekniske forhold / trafiksikkerhet
- ❖ Stedsutvikling, verdiskaping, kjøpesenter. Det skal utredes en oppdatert handelsanalyse for Leknes og konsekvensene for Leknes som helhet.

Eiendommen er uregulert og i gjeldende kommunedelplan Leknes (planID 201201, vedtatt 24.5.2016) er store deler av planområdet (figur 4) lagt ut til fremtidig forretning. Den sørligste delen er lagt ut til LNFformål. Det foreligger en innsigelse fra Nordland fylkeskommune mot utnyttelsen av området. Kommunedelplanen Leknes åpnet for en utnyttelse på 100% BYA og opptil 15 meter byggehøyde. Formålet med endring av områdets bruk fra dyrket mark til næring virker derimot akseptert.

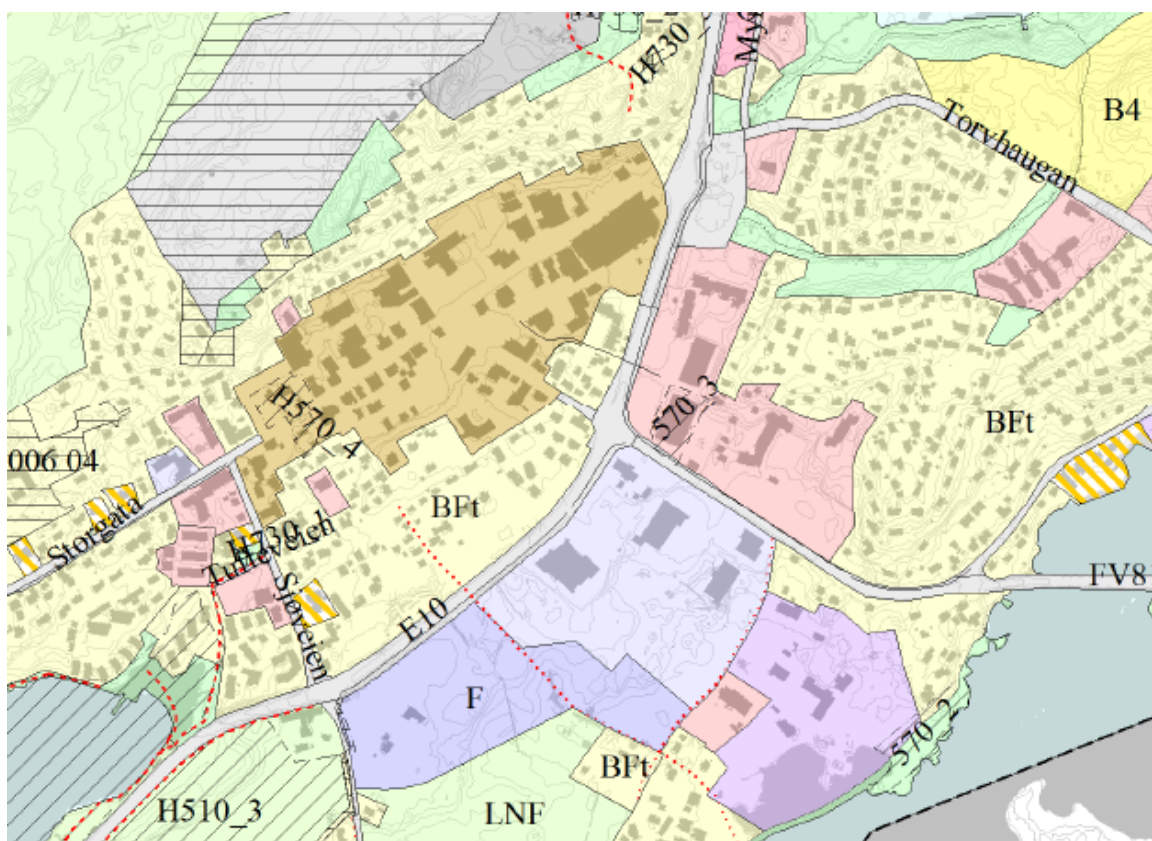
1.4 Metode

1.4.1 Avgrensning av regioner

Regionen Lofoten omfatter kommunene; Røst, Værøy, Moskenes, Flakstad, Vestvågøy og Vågan.

1.4.2 Avgrensning av sentrum og byen Leknes

Leknes sentrum er avgrenset i kommunedelplan for Leknes/Gravdal.

Figur 5. Utsnitt fra kommunedelplan Leknes/Gravdal. Arealer med sentrumsformål er vist med brun farge. Leknessletta er vist med violett farge og signaturen F. Kilde; Vestvågøy kommune

Befolkningstall i byen Leknes er referert til grunnkretser. Følgende grunnkretser dekker Leknes by:

18600303 Leknes øst
18600304 Himmelstein
18600306 Leknes vest

Grunnkretsene vil i sum dekke et større areal enn selve Leknes by. Grunnkretsene er imidlertid så spredt befolket utenom sentrum at en kan si at folketallet i disse grunnkretsene avspeiler folketallet i byen Leknes. Vi viser i denne sammenheng til kap 2.1.

Leknes by består i all hovedsak av en villabebyggelse med en avgrenset bymessig kvadraturbebyggelse omkring Storgata. Det er denne kvadraturbebyggelsen som er gitt sentrumsformål og som er definert som sentrum i figur 5.

1.4.3 Avgrensning av ulike varegrupper.

Fylkesplanens kapittel 7 (regional planbestemmelse for kjøpesenter) omfatter kun detaljhandel – dvs handel med alle typer varer direkte til sluttbruker. Det bør her bemerkes at Fylkesplanen ikke skiller mellom detaljhandel med plasskrevende varer og detaljhandel med andre varegrupper.

Alle varegrupper er definert i standarden SN 2007 der de er gitt en NACE-kode. Detaljhandel finner vi innen NACE-kodene 45 og 47. Vi vil her presisere denne definisjonen nærmere:

Handel med dagligvarer

Med dagligvarer forstår vi her detaljhandel med daglige forbruksvarer som mat, drikke, kioskvarer, renholdsartikler og andre husholdningsartikler.

NACE	Benevnelse (SN 2007)	Kommentar (SN 2007)
47.1	Butikkhandel med bredt vareutvalg	Omfatter detaljhandel av dagligvarer - også kioskhandel. Omfatter også stormagasin (47.19 med generelt vareassortement - klær, møbler, husholdningsapparater mv.)

Handel med utvalgsvarer

Med utvalgsvarer forstår vi her detaljhandel i spesialforretninger med klær, sko, fisk, nytelsesmidler, radio/TV, bøker og papir, musikk mv. Dette kalles også faghandel eller «sentrumshandel».

NACE	Benevnelse (SN 2007)	Kommentar (SN 2007)
47.2	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler i spesialforretninger	Omfatter spesialforretninger for frukt og grønt, fisk, kjøtt, bakervarer, sukkervarer, alkoholholdige varer, kaffe og te, tobakksvarer, helsekost mv.
47.3	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner	Plasskrevende varer.
47.4	Butikkhandel med IKT-Utstyr i spesialforretninger	Omfatter butikkhandel med datautstyr, telekommunikasjon og videoutstyr.
47.5	Butikkhandel med andre husholdningsvarer i spesialforretninger	Omfatter tekstilvarer, utstyrvarer, jernvarer, fargevarer, glassvarer, byggevarer, trelasttapeter, tepper, gulvbelegg, møbler, innredning og belysning. Omfatter også musikkinstrumenter og noter.
47.6	Butikkhandel med bøker, musikkartikler og andre fritidsartikler i spesialforretninger.	Omfatter butikkhandel med bøker, papirvarer, kontorartikler, aviser, innspillinger av musikk og video, sportsutstyr, fritidsbåter, spill og leker.
47.7	Annen butikkhandel i spesialforretninger	Butikkhandel med klær, skotøy, lærvarer og reiseutstyr. Butikkhandel med blomster, planter, kjæledyr, for til kjæledyr, ur og klokker, gull- og sølvarer

Handel med plasskrevende varer:

Med Plasskrevende varer forstår vi her detaljhandel med varer som krever en del plass. Dette omfatter handel med kjøretøyer, verkstedvirksomhet, drivstoff, byggevarer, jernvarer, møbler, hvitevarer mv. Plasskrevende varer kan også kalles transportkrevende varer.

NACE	Benevnelse (SN 2007)	Kommentar (SN 2007)
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	Omfatter alle aktiviteter (unntatt produksjon og utleie) i forbindelse med motorvogner og motorsykler herunder lastebiler.
45.112	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	Omfatter også tilhengere og ATV-er.
45.192	Detaljhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	Omfatter detaljhandel med nye og brukte motorvogner som tilhengere, bobiler og campingvogner.
45.200	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	Omfatter alle former for service og reparasjon, vedlikehold, lakkering, vask mv.
45.320	Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	Omfatter også netthandel med deler og utstyr
45.400	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler.	Omfatter både engroshandel og detaljhandel - herunder postordre- og netthandel
46.610	Engroshandel med maskiner og utstyr til jordbruk og skogbruk	Engroshandel omfatter her videresalg av nye og brukte varer til detaljister, til industrien, til næringsdrivende, gårdsbruk, institusjonelle og profesjonelle brukere eller til andre grossister.
47	Detaljhandel unntatt med motorvogner	
47.30	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner	Omfatter drivstoff, kjølemidler og smøremidler til motorvogner.
47.52	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	Omfatter jernvarer, maling, ferniss og lakk, planglass og andre byggevarer som f.eks murstein, trelast, sanitærartikler og gjør-det-selvmaterialer og utstyr.
47.521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer.	Omfatter byggevarehus og varehus med et bredt vareassortement.
47.524	Butikker med trelast	
47.529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	Omfatter bygningsstein, planglass, sanitærutstyr, markiser mv.
47.540	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater.	Butikkhandel med audio og videoutstyr grupperes under 47.43.
47.590	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	Omfatter møbler, belysningsutstyr, kjøkkenutstyr samt bestikk, service, glassvarer, porselen og steintøy, artikler av tre, kork og flettematerialer, ikke-elektriske husholdningsvarer, musikkinstrumenter, noter, låpser, pengeskap, boksanlegg og andre husholdningsvarer.
47.642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	Omfatter fritidsbåter og -utstyr
47.761	Butikkhandel med blomster og planter	

1.4.4 Spesialbestilling av omsetningstall fra SSB. 2008-2017

For å kartlegge vareomsetningen i de enkelte bransjene, har vi innhentet omsetningstall fra SSB. Disse tallene viser vareomsetning i 1000 kr fordelt på valgte regioner og valgte bransjer. Vi har innhentet materiale for regionene;

- ❖ Vestvågøy kommune
- ❖ Postnummerområde 8370 Leknes
- ❖ Vågan kommune
- ❖ Lofoten
- ❖ Nordland fylke
- ❖ Landet

De bestilte bransjene framgår av kapittel 1.4.3.

På dette grunnlaget kan vi sammenligne Leknes og Vestvågøy med tilsvarende byer / bykommuner og med regionene omkring.

Omsetningstall fra SSB er i utgangspunktet konfidensielle dersom man ut fra tallene kan identifisere omsetningen i den enkelte bedrift. Dersom færre en tre enheter ligger til grunn for en celle i en tabell, blir ikke tallene offentliggjort. Årsaken er fare for identifisering ved at tallet kan føres tilbake til oppgavegiver. Særlig gjelder dette ved offentliggjøring av tall på lavt geografisk nivå. Dette blir løst ved å undertrykke disse tallene i tabellen som i tabellen kun angis med et semikolon.

Det ligger her en feilkilde ved at en bransje kan bestå av en til to bedrifter. Omsetningen kan være av stor betydning, men denne omsetningen blir ikke synliggjort i tabellene. Imidlertid vil disse tallene bli tatt med i hovedkategoriene (to-sifret NACE-kode) slik at helhetsbildet blir riktig.

En annen feilkilde kan være at enkelte bedrifter er feilkodet – dvs de står i registeret med feil NACE-kode. Slike bedrifter kan falle ut av oversikten.

Enkelte bedrifter driver både detalj salg og f.eks engrossalg / agentursalg. Dersom slike bedrifter ikke er registrert under detalj salg (NACE 45 eller 47), vil slike bedrifter falle utenfor.

1.4.5 Beregning av dekningsgrad.

Dekningsgrad er et beregnet uttrykk for handelen i en gitt sone (kommune) sett i forhold til folketall i området og samme forholdstall for en valgt region (fylke). Dekningsgraden uttrykkes i prosent. Dersom dekningsgraden er høyere enn 100, kan vi legge til grunn at handelsbalansen for den valgte sonen er positiv – dvs at den valgte sonen har et handelsomland som er større enn den valgte sonen.

Dekningsgraden uttrykker det motsatte dersom dekningsgraden er under 100. Da kan vi legge til grunn at handelsbalansen for den valgte sonen er negativ.

I og med at dekningsgraden varierer både med befolkning (antallet innbyggere) og størrelsen på vareomsetningen (beregnet i kroner) i en sone og i en region, bør en utvikling av dekningsgraden over tid vurderes ut fra dette. En nedgang i dekningsgraden kan f.eks skyldes at vareomsetningen er stabil og at antallet innbyggere vokser i den valgte sonen.

Dekningsgrad beregnes slik:

$$\frac{\text{Omsetning (kr) innen en varegruppe pr person i sonen (f.eks kommunen)}}{\text{Forbruk innen varegruppen per person i et valgt referanseområde (f.eks landet, fylket, regionen)}} * 100$$

1.4.6 Møter mv

- ❖ Møte 19. september 2018. Møte med Nordland fylkeskommune, Vetvågøy kommune, Coop Norge AS og Leknessletta As.
- ❖ 08. oktober 2018. Utarbeidet notat med forslag til løsning av innsigelse (se kap 1.3.2.).

1.4.7 Estimering av handelsareal på Leknes.

Asplan Viak har i sin Handelsanalyse fra 2017 estimert et behov for nytt handelsareal fram mot år 2030 til **ca 14.000 m²**. Asplan Viak har her lagt til grunn;

- ❖ Forbruksutvikling – utvikling i kjøpekraft – ca 2,5% pr år.
- ❖ Arealeffektivisering – dvs en økning i vareomsetning pr m².
- ❖ Beregnet areal til handel er estimert til ca kr 30.000 / m². På grunn av arealeffektivisering forventes dette økt til 32.800 kr/m² i 2030.

Et utgangspunkt i en vareomsetning på 30.000 / m² kan synes høyt estimert. Lofotensenteret på Leknes er et moderne kjøpesenter med effektiv arealbruk. Lofotensenteret omfatter 23.000m² og omsetter for ½ mrd /år. Dette gir en omsetning på ca 22.000 kr/m². Fra en tilsvarende beregning på Sortland, ser vi en omsetning på 28.000 kr/m² i kjøpesentre på Sortland. Sortland har tre kjøpesentre og vi forventer derved en relativt høy omsetning pr kvadratmeter der.

Ut fra dette vil vi estimere en vareomsetning innen detaljvarer på ca 25.000 kr/m² på Leknes fra nå og fram mot år 2030.

I 2017 ble det omsatt detaljvarer på Leknes for i alt;

Detaljvareomsetning 2017. Leknes by	Mill kr
NACE 45 detaljhandel med bil mv	325
NACE 47 øvrig detaljvarehandel	986
Sum detaljvarehandel i Leknes by	1.311

For øvrige detaljer viser vi til tabell 23.

Dette gir et estimert handelsareal på Leknes på **ca 52.000 m²** i 2017. På bakgrunn av funn i denne rapporten, vil vi i kap 4.5. estimere et arealbehov i 2030.

2 Befolkningsutvikling og utvikling innen sysselsetting

Dette kapitlet beskriver en ståstedsanalyse av Vestvågøy kommune med fokus på tema som er relevante i forhold til handelsnæringen. Oppsummert beskriver dette kapitlet 0-alternativet (j.f. kap 1.3.4.).

2.1 Befolkningsutvikling historisk 2008-2018

Folketallet og sammensetningen av befolkningen i en kommune eller i en region er i konstant endring. Endringer i folketallet gir en indikasjon på utviklingen. Folketall er samtidig en viktig faktor i forhold til beregning av dekningsgrad mv innen en handelsanalyse. Vi vil derfor i dette kapitlet dokumentere befolkningsutviklingen i Lofoten, Vestvågøy og Leknes by historisk og i de kommende årene (prognose).

2.1.1 Historisk befolkningsutvikling i Leknes by.

Vi har innhentet befolkningsdata fra de grunnkretsene som til sammen dekker Leknes by. Befolkningen i Leknes by har vokst fra 2.790 personer til 3.436 personer i perioden 2008-2018. Dette gir en vekst på 646 personer eller 23,2% i perioden. I gjennomsnitt en vekstrate på 2,32% pr år. Dette er en meget høy vekstrate sammenlignet med sammenlignbare byer/tettsteder.

1860 Vestvågøy	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Endring	Endring %
18600303 Leknes øst	865	878	869	875	865	879	928	932	938	946	960	95	11,0
18600304 Himmelstein	519	533	534	531	546	563	574	604	601	596	618	99	19,1
18600306 Leknes vest	1 406	1 434	1 479	1 523	1 595	1 601	1 623	1 657	1 702	1 752	1 858	452	32,1
Sum Leknes by	2 790	2 845	2 882	2 929	3 006	3 043	3 125	3 193	3 241	3 294	3 436	646	23,2

Tabell 1. Historisk befolkningsutvikling i Leknes by. Periode 2008-2018. Kilde SSB 04317

Sammenlignet med Svolvær og Sortland – som er sammenlignbare byer – ser vi at vekstraten i Leknes er meget høy. Vekstraten for landsgjennomsnittet var i perioden 11,8% (tabell 3).

Grunnkretser	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Endring	Endring %
Leknes by	2 790	2 845	2 882	2 929	3 006	3 043	3 125	3 193	3 241	3 294	3 436	646	23,2
Svolvær by	4 310	4 336	4 366	4 376	4 412	4 526	4 564	4 613	4 620	4 652	4 737	427	9,9
Sortland by	5 040	5 041	5 110	5 176	5 261	5 295	5 331	5 360	5 440	5 540	5 603	563	11,2

Tabell 2. Historisk befolkningsutvikling i sammenlignbare byer. Kilde SSB 04317

Folketallet i Svolvær by er summen av folketallet i de 17 grunnkretsene som til sammen utgjør delområde 186504 Svolvær.

Folketallet i Sortland er summen av folketallet i de 8 grunnkretsene 18700203 (Steiro) til 18700210 (Brekka).

2.1.2 Historisk befolkningsutvikling i Lofoten og Vestvågøy kommune sammenlignet med Nordland fylke og landet.

Vi har innhentet befolkningsdata som viser befolkningsutviklingen i Lofoten kommunevis i perioden 2008-2018. Vi sammenligner data med tilsvarende utvikling i Nordland fylke og landet som helhet. Vi ser at vekstraten i Lofoten ligger over fylkesgjennomsnittet men betydelig under landsgjennomsnittet.

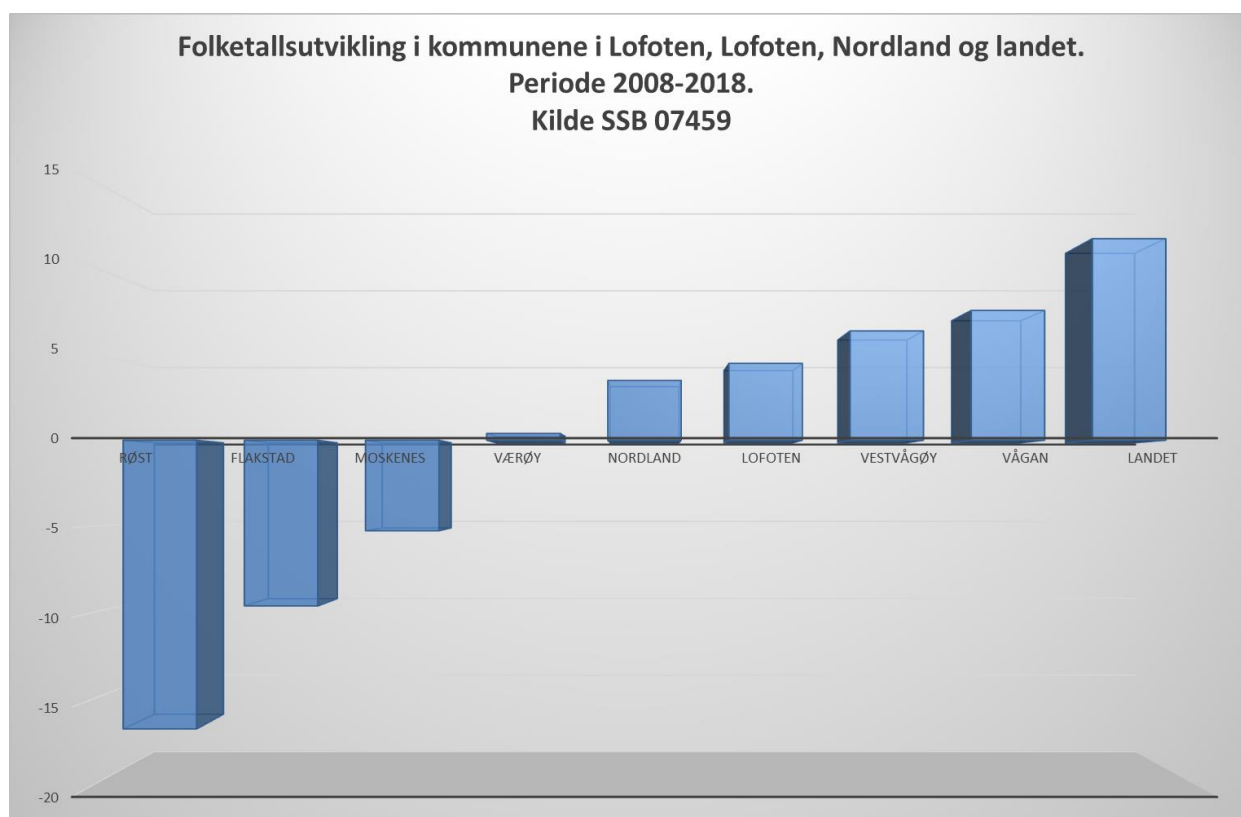
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Endring	Endring %
1856 Røst	622	606	612	605	595	565	566	545	551	535	517	-105	-16,9
1857 Værøy	743	738	761	748	751	754	777	780	765	744	746	3	0,4
1859 Flakstad	1 441	1 419	1 369	1 360	1 383	1 376	1 368	1 358	1 336	1 349	1 301	-140	-9,7
1860 Vestvågøy	10 710	10 706	10 674	10 780	10 848	10 870	10 997	11 140	11 198	11 294	11 397	687	6,4
1865 Vågan	8 933	8 976	9 023	9 023	9 086	9 207	9 223	9 285	9 350	9 444	9 611	678	7,6
1874 Moskenes	1 128	1 116	1 130	1 120	1 116	1 118	1 108	1 070	1 062	1 073	1 068	-60	-5,3
Sum Lofoten	23 577	23 561	23 569	23 636	23 779	23 890	24 039	24 178	24 262	24 439	24 640	1 063	4,5
Sum Nordland fylke	234 996	235 380	236 271	237 280	238 320	239 611	240 877	241 682	241 906	242 866	243 335	8 339	3,5
Sum landet	4 737 171	4 799 252	4 858 199	4 920 305	4 985 870	5 051 275	5 109 056	5 165 802	5 213 985	5 258 317	5 295 619	558 448	11,8

Tabell 3. Historisk befolkningsutvikling i kommunene i Lofoten sammenlignet med Nordland fylke og landet. Periode 2008-2018. Kilde: SSB 07459

Vestvågøy kommune hadde 11.397 innbyggere pr 1. januar 2018, mens Lofoten hadde 24.640 innbyggere. Vestvågøy er derved regionens største kommune der ca 46% av innbyggerne bor i Vestvågøy.

En sammenligning av tabell 1 og 2 viser at Leknes by har en befolkningsvekst som er omtrent det doble av befolkningsveksten i landet.

Grafisk kan befolkningsutviklingen utviklingen i kommunene i Lofoten vises slik:

Figur 6. Kommunevis befolkningsutvikling i Lofoten sammenlignet med Nordland og landet. Prosentvis endring fra 2008 – 2018.

Vi ser av tabell 3 og figur 6 at befolkningsutviklingen i Lofoten ligger noe høyere enn gjennomsnittet i Nordland og betydelig lavere enn landsgjennomsnittet. Vestvågøy og Vågan kommuner er de eneste kommunene i Lofoten som har en befolkningsutvikling som er mer positiv enn befolkningsutviklingen i Nordland fylke. Kommunene Røst, Flakstad og Moskenes har negativ befolkningsutvikling. Værøy kommune har tilnærmet «flat» befolkningsutvikling.

2.1.3 Historisk befolkningsutviklingsutvikling i Hålogaland.

Vi har innhentet befolkningsdata fra hele Hålogalandsregionen for å sette befolkningsutviklingen i Vestvågøy inn i et større regionalt perspektiv.

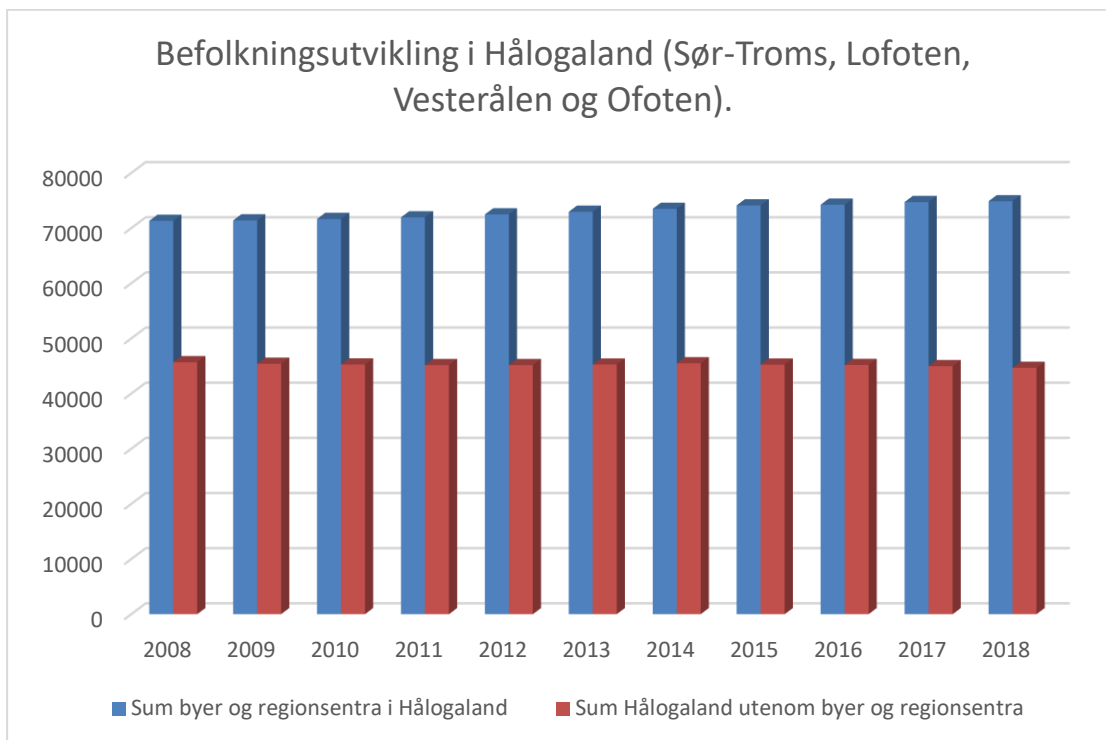
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Endring	Endring %
1805 Narvik	18 384	18 348	18 402	18 380	18 473	18 509	18 705	18 853	18 787	18 756	18 638	254	1,4
1850 Divtasvuodna - Tysfjord	2 028	2 046	2 007	2 002	1 956	1 978	2 000	1 996	1 974	1 960	1 953	-75	-3,7
1851 Lødingen	2 279	2 242	2 181	2 196	2 179	2 220	2 248	2 160	2 144	2 134	2 102	-177	-7,8
1852 Tjeldsund	1 338	1 333	1 345	1 325	1 284	1 278	1 256	1 280	1 283	1 252	1 259	-79	-5,9
1853 Evenes	1 358	1 345	1 357	1 342	1 359	1 376	1 391	1 385	1 400	1 402	1 387	29	2,1
1854 Ballangen	2 652	2 623	2 616	2 620	2 616	2 599	2 591	2 581	2 556	2 554	2 522	-130	-4,9
1856 Røst	622	606	612	605	595	565	566	545	551	535	517	-105	-16,9
1857 Værøy	743	738	761	748	751	754	777	780	765	744	746	3	0,4
1859 Flakstad	1 441	1 419	1 369	1 360	1 383	1 376	1 368	1 358	1 336	1 349	1 301	-140	-9,7
1860 Vestvågøy	10 710	10 706	10 674	10 780	10 848	10 870	10 997	11 140	11 198	11 294	11 397	687	6,4
1865 Vågan	8 933	8 976	9 023	9 023	9 086	9 207	9 223	9 285	9 350	9 444	9 611	678	7,6
1866 Hadsel	7 970	7 950	7 981	7 924	7 937	8 050	8 112	8 057	8 082	8 009	8 042	72	0,9
1867 Bø (Nordland)	2 867	2 838	2 789	2 790	2 720	2 654	2 642	2 642	2 632	2 624	2 623	-244	-8,5
1868 Øksnes	4 424	4 418	4 438	4 432	4 467	4 472	4 562	4 563	4 529	4 580	4 541	117	2,6
1870 Sortland - Suortá	9 678	9 732	9 819	9 856	9 983	10 082	10 129	10 166	10 214	10 378	10 401	723	7,5
1871 Andøy	5 078	5 034	5 002	5 033	5 032	5 024	4 993	4 991	4 980	4 908	4 902	-176	-3,5
1874 Moskenes	1 128	1 116	1 130	1 120	1 116	1 118	1 108	1 070	1 062	1 073	1 068	-60	-5,3
1903 Harstad - Hárstták	23 617	23 629	23 739	23 899	24 095	24 291	24 441	24 676	24 695	24 845	24 820	1 203	5,1
1911 Kvæfjord	3 036	3 032	3 049	3 050	3 025	3 082	3 107	3 076	3 029	2 986	2 928	-108	-3,6
1913 Skånland	2 862	2 841	2 855	2 896	2 972	2 940	2 951	2 988	3 041	3 048	2 994	132	4,6
1917 Ibestad	1 511	1 440	1 408	1 419	1 410	1 421	1 436	1 410	1 403	1 394	1 380	-131	-8,7
1919 Gratangen	1 168	1 151	1 150	1 115	1 136	1 119	1 135	1 137	1 137	1 121	1 117	-51	-4,4
1920 Loabák - Lavangen	1 010	1 023	1 012	1 003	1 016	1 012	1 014	1 008	1 051	1 076	1 061	51	5,0
1923 Salangen	2 169	2 203	2 211	2 179	2 214	2 220	2 223	2 219	2 230	2 220	2 226	57	2,6
Sum Hålogaland	117 006	116 789	116 930	117 097	117 653	118 217	118 975	119 366	119 429	119 686	119 536	2 530	2,2
Sum byer og regionsentra i Hålogaland	71 322	71 391	71 657	71 938	72 485	72 959	73 495	74 120	74 244	74 717	74 867	3 545	5,0
Sum Hålogaland utenom byer og regionsentra	45 684	45 398	45 273	45 159	45 168	45 258	45 480	45 246	45 185	44 969	44 669	-1 015	-2,2
Andel by / regionsentra	61,0	61,1	61,3	61,4	61,6	61,7	61,8	62,1	62,2	62,4	62,6		

Tabell 4. Historisk befolkningsutvikling i kommunene i Hålogaland. Periode 2008-2018. Kilde: SSB 07459

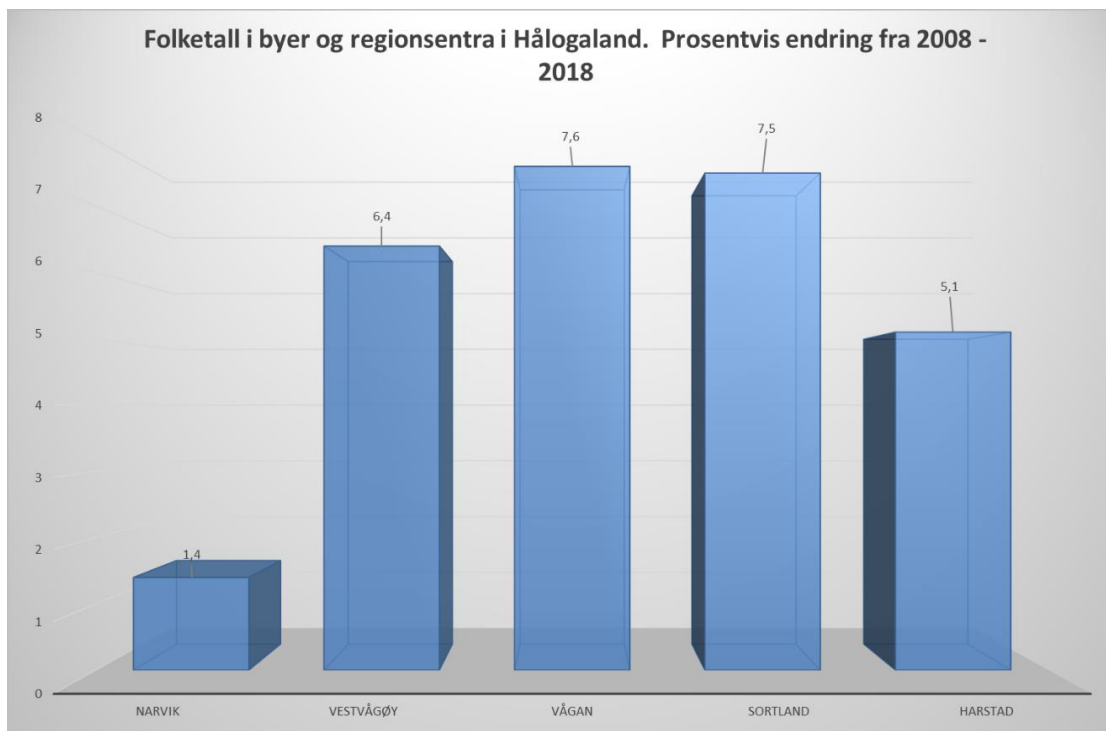
Vi viser i tabell 4 historisk befolkningsutvikling i alle kommuner i Hålogaland i perioden 2008-2018. Denne regionen omfatter 119,536 personer i år 2018. Regionen som helhet har et svakt voksende folketall i perioden. Sammenlignet med tabell 3 ser vi at befolkningsveksten i Hålogaland er svakere enn i Lofoten, og fortsatt svak sammenlignet med landet. Det vi videre ser er at kommuner med byer / regionsentra vokser mest og at perifere kommuner gjennomgående har en negativ utvikling.

Andelen av befolkningen som bor i byer / regionsentra er økende.

Dette kan illustreres slik:

Figur 7. Folketallsutvikling i Hålogaland. Forholdet mellom bykommuner og kommuner utenom byer og tettsteder. 2008-2018. Kilde; SSB.

Figur 8. Folketallsutvikling i byer i Hålogaland. 2008-2018. Kilde SSB

Vi ser av figur 8 at bykommunene / tettstedskommunene Vestvågøy, Vågan og Sortland har den høyeste befolkningsveksten i Hålogalandregionen i perioden 2008-2018.

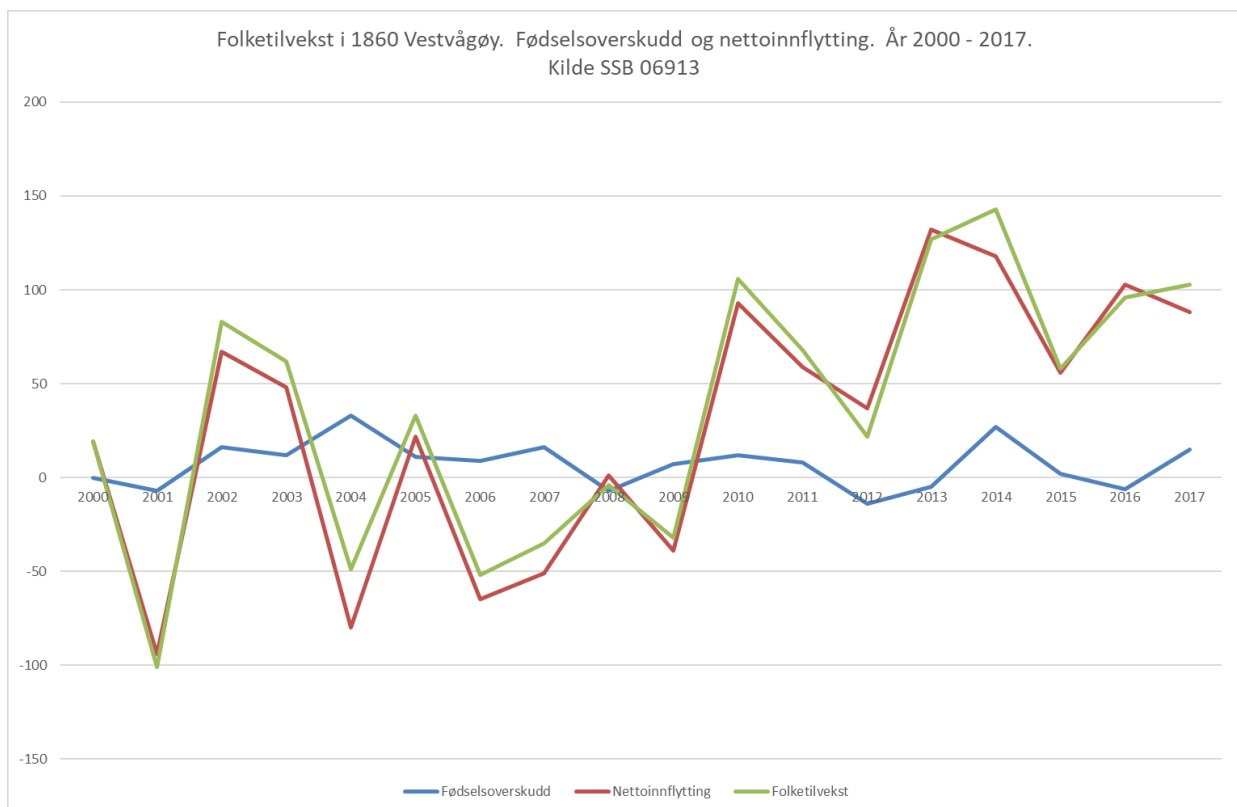
2.2 Folketilvekst

Folketilvekst forklarer hva som er de viktigste drivkreftene i forhold til befolkningsendringer. Folketilvekst er et uttrykk basert på fødselsoverskudd (antall fødte minus antall døde) og flytteoverskudd (antallet innflyttere minus antallet utflyttere). Summen av fødselsoverskudd og flytteoverskudd gir folketilvekst.

2.2.1 Folketilvekst i Vestvågøy 2000-2017

Folketilveksten i Vestvågøy kommune er vist i figuren under. Vi ser at fødselsoverskuddet i hovedsak er positivt gjennom hele perioden – dvs det fødes flere enn de som dør i kommunen hvert år. Fødselsoverskuddet er imidlertid gjennomgående lavt. Det er derved nettoinnflytting som i all hovedsak bestemmer folketilveksten i Vestvågøy.

De store linjene i denne figuren er en jevn økning fram mot 2014 og deretter en generelt avtakende vekst. Nettotilflyttingen var i hovedsak negativ fram til ca år 2009, og har etter år 2009 vært positiv.

Figur 9. Folketilvekst i Vestvågøy kommune år 2000-2017. Kilde: SSB 06913

2.2.2 Folketilvekst i Lofoten 2000 – 2017

Folketilveksten i Lofoten følger folketilveksten i Vestvågøy ved at fødselsoverskuddet i hovedsak er negativt - dvs. der er flere personer som dør enn de som fødes hvert år.

Vi ser av tabellen under at innenlandsk flytting er negativ gjennom hele perioden. Det som «redder» folketilveksten i Lofoten er positiv utenlandsk innvandring til Lofoten.

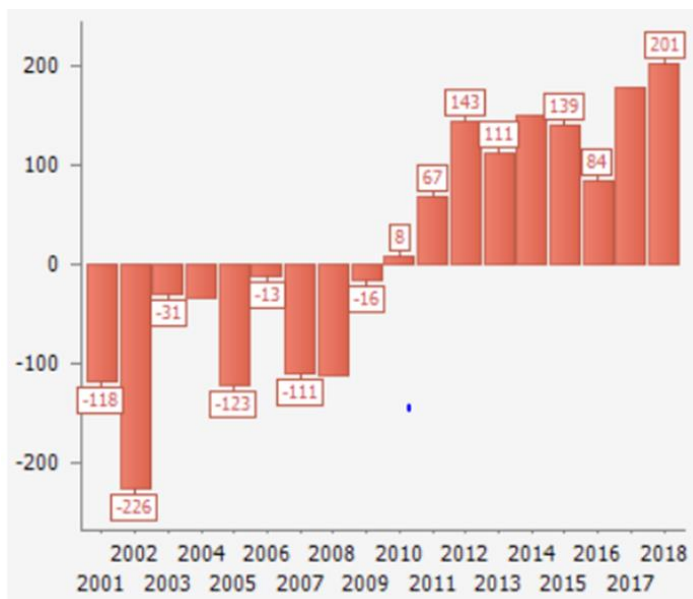

Region Navn	År	Innbyggere 1. januar	Fødsel og død			Innenlands flytting			Inn- og Utvandring			Samlet tilvekst gjennom året	Innbyggere 31. desember
			Født	Døde	Fødsels-overskudd	Inn-flytting	Ut-flytting	Innflytt-overskudd	Inn-vandring	Ut-vandring	Innvandr. over-skudd		
Lofoten	2000	24 347	265	273	-8	788	1 092	-304	269	74	195	-118	24 229
Lofoten	2001	24 229	279	293	-14	775	1 129	-354	210	65	145	-226	24 003
Lofoten	2002	24 003	268	273	-5	835	1 000	-165	204	65	139	-31	23 972
Lofoten	2003	23 972	253	274	-21	763	916	-153	219	84	135	-35	23 937
Lofoten	2004	23 937	276	296	-20	691	943	-252	196	47	149	-123	23 814
Lofoten	2005	23 814	268	257	11	698	882	-184	208	52	156	-13	23 801
Lofoten	2006	23 801	241	226	15	736	984	-248	157	37	120	-111	23 690
Lofoten	2007	23 690	251	252	-1	751	999	-248	200	61	139	-113	23 577
Lofoten	2008	23 577	237	274	-37	721	933	-212	271	41	230	-16	23 561
Lofoten	2009	23 561	235	231	4	697	928	-231	276	40	236	8	23 569
Lofoten	2010	23 569	239	265	-26	805	912	-107	281	80	201	67	23 636
Lofoten	2011	23 636	270	242	28	851	997	-146	341	81	260	143	23 779
Lofoten	2012	23 779	215	273	-58	871	1 028	-157	374	44	330	111	23 890
Lofoten	2013	23 890	251	266	-15	846	990	-144	366	58	308	149	24 039
Lofoten	2014	24 039	239	243	-4	849	938	-89	301	67	234	139	24 178
Lofoten	2015	24 178	241	267	-26	914	1 131	-217	422	95	327	84	24 262
Lofoten	2016	24 262	242	241	1	994	1 097	-103	386	105	281	177	24 439
Lofoten	2017	24 439	259	248	11	1 004	1 171	-167	472	117	355	201	24 640

Kilde: Statistisk sentralbyrå - SSB <> Bearbejding: KommuneProfilen

Tabell 5. Folketilvekst i Lofoten år 2000 - 2017. Fødselsoverskudd. Innenlandsk flytting og utenlandsk inn- og utvandring. Kilde: KommuneProfilen.no

Folketilveksten i Lofoten har vært positiv siden år 2010. Som vist i tabell 5, skyldes dette i hovedsak utenlandsk innvandring. Innenlands flytting har vært negativ i hele perioden, og fødselsoverskuddet har gjennomgående vært negativt eller svakt positivt.

Figur 10. Folketilvekst i Lofoten år 2000-2017. Kilde: KommuneProfilen.no

Som en konklusjon er det riktig å si at folketilveksten i Lofoten er basert på flytting og at den først og fremst kommer kommunene Vestvågøy og Vågan til gode. Det er i første rekke utenlandsk tilflytting / innvandring som gir en positiv flyttebalanse. Som vi ser i neste kapittel, er folketilveksten klart størst i byene. Den utenlandske tilflyttingen ser derved ut til i første rekke å bosette seg i byene. En stor folketilvekst i byene kommer derved ikke alene som en følge av fraflytting fra nabokommunene og utkantene i bykommunen.

For å kunne anslå et framtidig handelsareal på Leknes, vil befolkningsutviklingen i Leknes by være en viktig faktor. Dette fordi folketilveksten alt vesentlig er konsentrert til byene, og at denne utviklingen sannsynligvis vil fortsette. Vi viser i denne sammenheng til kap 2.4.

2.3 Befolkningsprognoser 2019-2030

Prognoser er et verktøy som angir den mest sannsynlige utviklingsbanen dersom det ikke skjer vesentlige endringer som kan påvirke denne utviklingsbanen – positivt eller negativt. Prognoser vil være i stigende grad usikre desto lengre fram i tid man regner prognosen.

Vi legger til grunn SSB's prognoseverktøy med unntak av befolkningsframskrivningen for Leknes by.

2.3.1 Befolkningsframskriving for Leknes

SSB's prognoseverktøy kan ikke benyttes på enheter under kommunenivå. Vi har derfor foretatt en framskriving av folkemengden i de grunnkretsene som omfatter Leknes by (kap 2.1.1.) med en årlig vekstrate på 2,37% som er den gjennomsnittlige vekstraten for Leknes by i perioden 2008-2018.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Endring	Endring%
Sum Leknes	3 516	3 597	3 681	3 766	3 854	3 943	4 034	4 128	4 224	4 322	4 422	4 525	1 009	29

Tabell 6. Befolkningsframskriving Leknes by 2019-2030. Kilde; SSB. Bearbeidet av Norconsult.

Denne framskrivingen gir som resultat at Leknes by vil vokse med ca 1000 personer fram til år 2030 – tilsvarende en vekstrate på 29% eller 2,6% pr år. Vi understreker at dette tallet ikke er basert på en prognose, men på en framskriving basert på veksten i siste 10-årsperiode. Tabell 6 tas med her som et bilde på en antatt utvikling for Leknes by fram mot år 2030.

Sammenlignet med Svolvær og Sortland – som er sammenlignbare byer – ser vi at vekstraten i Leknes er meget høy. Forventet vekstrate for landsgjennomsnittet er 9,9% for perioden (tabell 9).

Framskriving:	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Endring	Endring%
Leknes by	3 516	3 597	3 681	3 766	3 854	3 943	4 034	4 128	4 224	4 322	4 422	4 525	1 009	29
Svolvær by	4 784	4 831	4 879	4 927	4 976	5 025	5 075	5 125	5 176	5 227	5 279	5 331	548	11
Sortland by	5 666	5 729	5 793	5 858	5 924	5 990	6 057	6 125	6 194	6 263	6 333	6 404	738	13

Tabell 7. Befolkningsframskriving for byene Leknes, Svolvær og Sortland. Kilde SSB. Bearbeidet av Norconsult.

2.3.2 Befolkningsprognose Vestvågøy kommune

Befolkningsprognosen for Vestvågøy kommuner er basert på alternativet MMMM i SSB's statistikkverktøy. Denne prognosen er aldersfordelt etter «funksjonelle aldersgrupper» som avspeiler viktige epoker i livet.

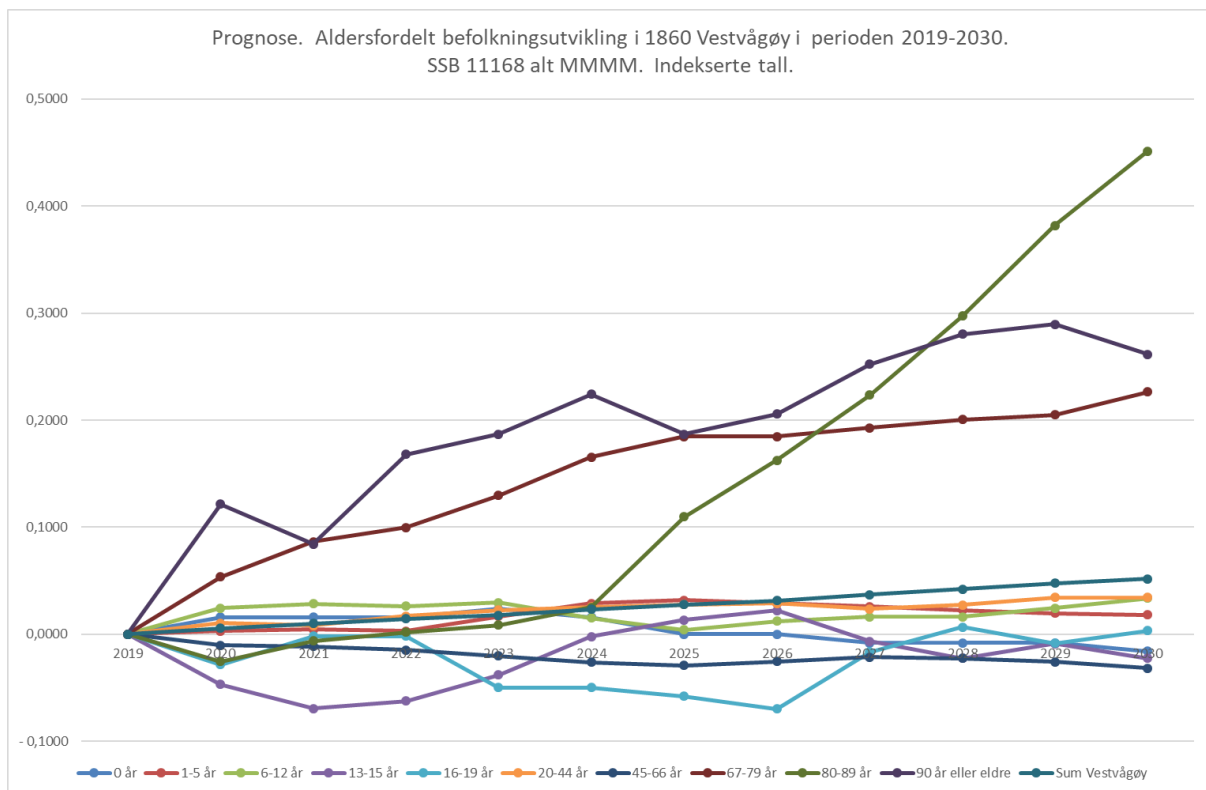
1860 Vestvågøy	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Endring	Endring i %
0 år	126	128	128	128	129	128	126	126	125	125	125	124	-2	-2
1-5 år	659	661	662	661	670	678	680	678	676	674	672	671	12	2
6-12 år	982	1 006	1 010	1 008	1 011	997	986	994	998	998	1 006	1 015	33	3
13-15 år	448	427	417	420	431	447	454	458	445	438	444	438	-10	-2
16-19 år	603	586	602	602	573	573	568	561	593	607	598	605	2	0
20-44 år	3 470	3 506	3 498	3 529	3 548	3 559	3 567	3 570	3 552	3 565	3 590	3 589	119	3
45-66 år	3 272	3 239	3 235	3 224	3 206	3 187	3 177	3 189	3 202	3 199	3 188	3 168	-104	-3
67-79 år	1 342	1 414	1 458	1 476	1 516	1 564	1 590	1 590	1 601	1 611	1 617	1 646	304	23
80-89 år	474	462	471	475	478	486	526	551	580	615	655	688	214	45
90 år eller eldre	107	120	116	125	127	131	127	129	134	137	138	135	28	26
Sum Vestvågøy	11 483	11 549	11 597	11 648	11 689	11 750	11 801	11 846	11 906	11 969	12 033	12 079	596	5

Tabell 8. Vestvågøy kommune. Aldersfordelt befolkningsprognose for perioden 2019-2030. Kilde SSB 11168

Det mest bemerkelsesverdige ved denne prognosen er den sterke veksten i aldersgruppene 67-79 år, 80-89 år og 90+ etter ca år 2024. Dette er et bilde som vi finner i alle andre byer og regionsentra i Nordland og i de fleste bysentra i landet for øvrig.

Dette har sammenheng med at de store barnekullene etter siste krig stort sett vokste opp i byer og tettsteder. Disse barnekullene vi nå pensjonsalder i løpet av få år og vil prege samfunnsutviklingen i byene i lang tid framover.

Den aldersfordelte prognosen kan illustreres slik:

Figur 11. Vestvågøy kommune. Aldersfordelt befolkningsprognose for perioden 2019-2030. Kilde SSB 11168

Befolkningsutvikling fordelt på aldersgrupper er relevant i forhold til handelsanalyser fordi ulike aldersgrupper har ulik kjøpekraft og ulike preferanser for hva de handler. Det må også legges til at en eldre befolkning vil ha en økende preferanse for å kjøpe tjenester i forbindelse med boligvedlikehold, vedlikehold av bil, helsetjenester og andre tjenester.

2.3.3 Befolkningsprognose for Lofoten 2019-2030

Befolkningsprognose for kommunene i Lofoten er utarbeidet på grunnlag av SSB's prognoseverktøy. Vi har valgt mellomalternativet (MMMM) for Vestvågøy og Vågan og lavalternativet (LLML) for de andre kommunene. Dette gir erfaringsmessig den mest treffsikre prognosen for de kommunetypene som er representert i Lofoten. Vi sammenligner utviklingen i Lofoten med utviklingen i Nordland fylke og i landet som helhet.

Alt		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Endring	Endring %
1856 Røst	LLML	544	537	532	524	517	516	513	504	498	493	488	482	-62	-11,4
1857 Værøy	LLML	773	772	775	776	781	778	780	780	781	782	785	781	8	1,0
1859 Flakstad	LLML	1 309	1 300	1 281	1 284	1 277	1 263	1 259	1 245	1 233	1 227	1 224	1 214	-95	-7,3
1860 Vestvågøy	MMMM	11 483	11 549	11 597	11 648	11 689	11 750	11 801	11 846	11 906	11 969	12 033	12 079	596	5,2
1865 Vågan	MMMM	9 595	9 652	9 695	9 730	9 779	9 823	9 862	9 901	9 943	10 000	10 029	10 077	482	5,0
1874 Moskenes	LLML	1 045	1 041	1 030	1 024	1 013	1 002	992	985	974	964	959	951	-94	-9,0
Sum Lofoten		24 749	24 851	24 910	24 986	25 056	25 132	25 207	25 261	25 335	25 435	25 518	25 584	835	3,4
Sum Nordland fylke	MMMM	244 330	245 033	245 673	246 327	247 055	247 798	248 552	249 364	250 173	250 973	251 793	252 554	8 224	3,4
Sum landet	MMMM	5 384 453	5 435 413	5 483 374	5 531 505	5 579 991	5 628 618	5 677 382	5 726 222	5 774 722	5 822 573	5 869 664	5 916 132	531 679	9,9

Tabell 9. Befolkningsprognose for kommuner i Vesterålen. År 2019-2030. Kilde: SSB 11168

Vi ser av tabell 9 at det kan forventes en svak økning i folketallet i Lofoten i årene som kommer. Økningen vil være lik økningen i Nordland fylke men tydelig lavere enn landsgjennomsnittet. Sammenlignet med tabell 6, ser vi at befolkningsutviklingen i Leknes by skiller seg kraftig ut i forhold til utviklingen for øvrig. Det forventes fortsatt vekst i Vågan og Vestvågøy kommuner. Værøy vil være omtrent stabil, mens de øvrige kommunene kan forvente en befolkningsnedgang.

I forhold til denne prognosen kan Lofoten ha ca 25.600 innbyggere i år 2030. Vestvågøy vil ha ca 12.000 innbyggere og fortsatt være den klart største kommunen i Lofoten. I 2030 vil ca 47% av befolkningen i Lofoten være bosatt i Vestvågøy kommune. Sammenlignet med tabell 3 ser vi at Vestvågøys andel av befolkningen i Lofoten er svakt økende.

2.3.4 Befolkningsprognose Hålogaland

Befolkningsprognose for kommunene i Hålogaland er utarbeidet på grunnlag av SSB's prognoseverktøy. Vi har valgt mellomalternativet (MMMM) for Narvik, Vestvågøy, Vågan, Sortland, Harstad og Skånland kommuner, og lavalternativet (LLML) for de andre kommunene. Dette gir erfaringsmessig den mest treffsikre prognosen for de kommunetypene som er representert i Vesterålen.

Vi sammenligner utviklingen i disse byene / tettstedene med utviklingen i de andre kommunene i regionen.

Vi kan sammenligne vekstraten i befolkningen i Hålogaland med utviklingen i Troms og Nordland fylker og i landet som helhet ved å sammenligne tabell 9 og 10.

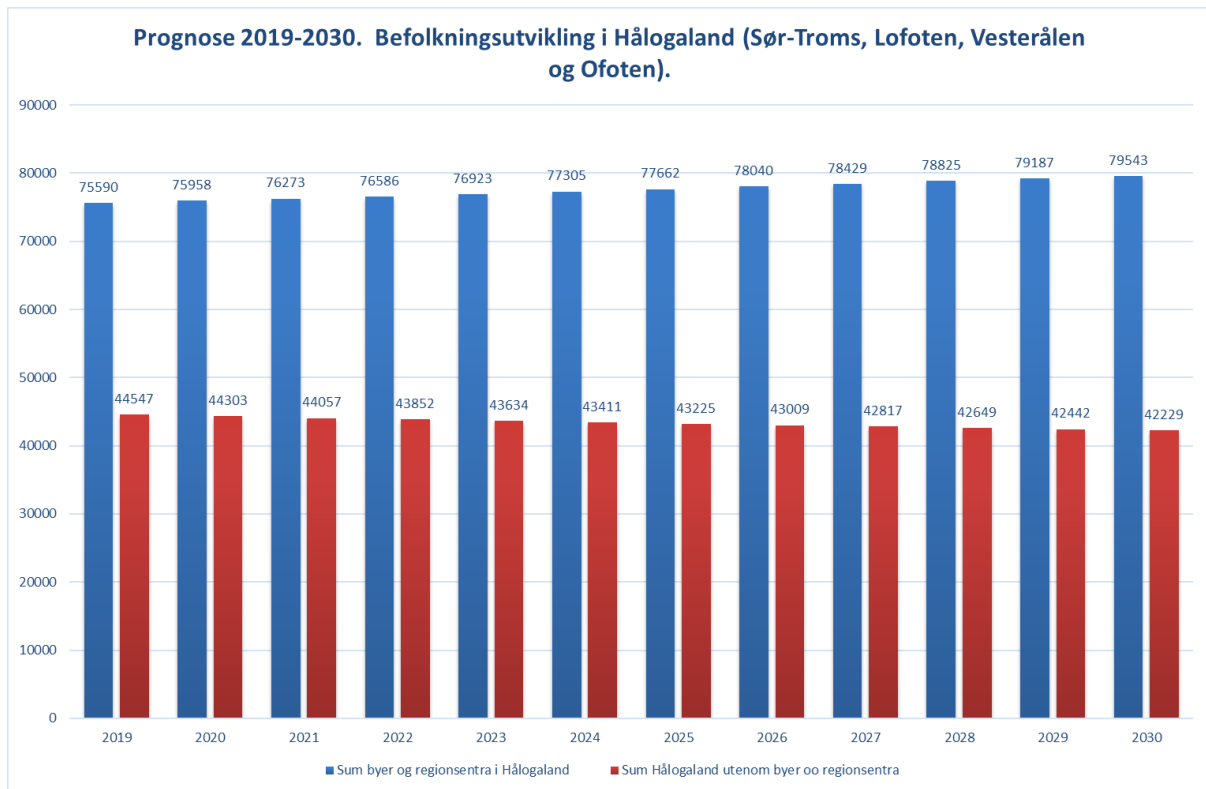
	Alt:	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Endring	Endring %
1805 Narvik	MMMM	18 881	18 921	18 960	19 000	19 065	19 146	19 207	19 298	19 374	19 444	19 520	19 591	710	3,8
1850 Divtasvuodna - Tysfjord	LLML	1 909	1 892	1 879	1 870	1 857	1 842	1 832	1 816	1 800	1 791	1 780	1 765	-144	-7,5
1851 Lødingen	LLML	2 068	2 054	2 023	2 008	1 996	1 974	1 951	1 943	1 922	1 911	1 894	1 883	-185	-8,9
1852 Tjeldsund	LLML	1 235	1 216	1 202	1 176	1 158	1 145	1 135	1 121	1 112	1 104	1 089	1 075	-160	-13,0
1853 Evenes	LLML	1 378	1 364	1 355	1 362	1 357	1 353	1 338	1 333	1 336	1 334	1 324	1 321	-57	-4,1
1854 Ballangen	LLML	2 454	2 433	2 411	2 391	2 364	2 344	2 333	2 307	2 283	2 264	2 247	2 227	-227	-9,3
1854 Røst	LLML	544	537	532	524	517	516	513	504	498	493	488	482	-62	-11,4
1857 Værøy	LLML	773	772	775	776	781	778	780	780	781	782	785	781	8	1,0
1859 Flakstad	LLML	1 309	1 300	1 281	1 284	1 277	1 263	1 259	1 245	1 233	1 227	1 224	1 214	-95	-7,3
1860 Vestvågøy	MMMM	11 483	11 549	11 597	11 648	11 689	11 750	11 801	11 846	11 906	11 969	12 033	12 079	596	5,2
1865 Vågan	MMMM	9 595	9 652	9 695	9 730	9 779	9 823	9 862	9 901	9 943	10 000	10 029	10 077	482	5,0
1866 Hadsel	LLML	8 093	8 086	8 078	8 075	8 062	8 052	8 045	8 040	8 028	8 029	8 024	8 017	-76	-0,9
1867 Bø (Nordland)	LLML	2 533	2 507	2 469	2 431	2 400	2 372	2 341	2 314	2 284	2 254	2 223	2 198	-335	-13,2
1868 Øksnes	LLML	4 527	4 521	4 506	4 495	4 485	4 479	4 479	4 469	4 461	4 465	4 452	4 454	-73	-1,6
1870 Sortland - Suortá	MMMM	10 491	10 560	10 631	10 703	10 766	10 846	10 922	11 002	11 079	11 150	11 233	11 308	817	7,8
1871 Andøy	LLML	4 905	4 877	4 852	4 827	4 808	4 778	4 758	4 741	4 722	4 699	4 676	4 648	-257	-5,2
1874 Moskenes	LLML	1 045	1 041	1 030	1 024	1 013	1 002	992	985	974	964	959	951	-94	-9,0
1903 Harstad - Hárstták	MMMM	25 140	25 276	25 390	25 505	25 624	25 740	25 870	25 993	26 127	26 262	26 372	26 488	1 348	5,4
1911 Kvæfjord	LLML	3 007	2 984	2 996	2 981	2 982	2 983	2 969	2 962	2 964	2 960	2 964	2 950	-57	-1,9
1913 Skånland	MMMM	3 072	3 074	3 085	3 082	3 105	3 107	3 108	3 117	3 120	3 132	3 140	3 140	68	2,2
1917 Ibestad	LLML	1 347	1 335	1 309	1 293	1 276	1 256	1 247	1 222	1 211	1 192	1 172	1 152	-195	-14,5
1919 Gratangen	LLML	1 103	1 096	1 082	1 073	1 061	1 042	1 026	1 022	1 015	1 005	1 002	990	-113	-10,2
1920 Loabák - Lavangen	LLML	1 053	1 046	1 042	1 038	1 033	1 029	1 023	1 019	1 012	1 006	1 000	1 000	-53	-5,0
1923 Salangen	LLML	2 225	2 209	2 203	2 188	2 179	2 178	2 173	2 167	2 162	2 158	2 143	2 129	-96	-4,3
Sum Hålogaland		120 170	120 302	120 383	120 484	120 634	120 798	120 964	121 147	121 347	121 595	121 773	121 920	1 750	1,5
Sum byer og regionsentra i Hålogaland		75 590	75 958	76 273	76 586	76 923	77 305	77 662	78 040	78 429	78 825	79 187	79 543	3 953	5,2
Sum Hålogaland utenom byer og regionsentra		44 580	44 344	44 110	43 898	43 711	43 493	43 302	43 107	42 918	42 770	42 586	42 377	-2 203	-4,9
Andel by / regionsenter		62,9	63,1	63,4	63,6	63,8	64,0	64,2	64,4	64,6	64,8	65,0	65,2		

Tabell 10. Befolkningsprognose for kommuner i Hålogaland. År 2019-2030. Kilde: SSB 11168

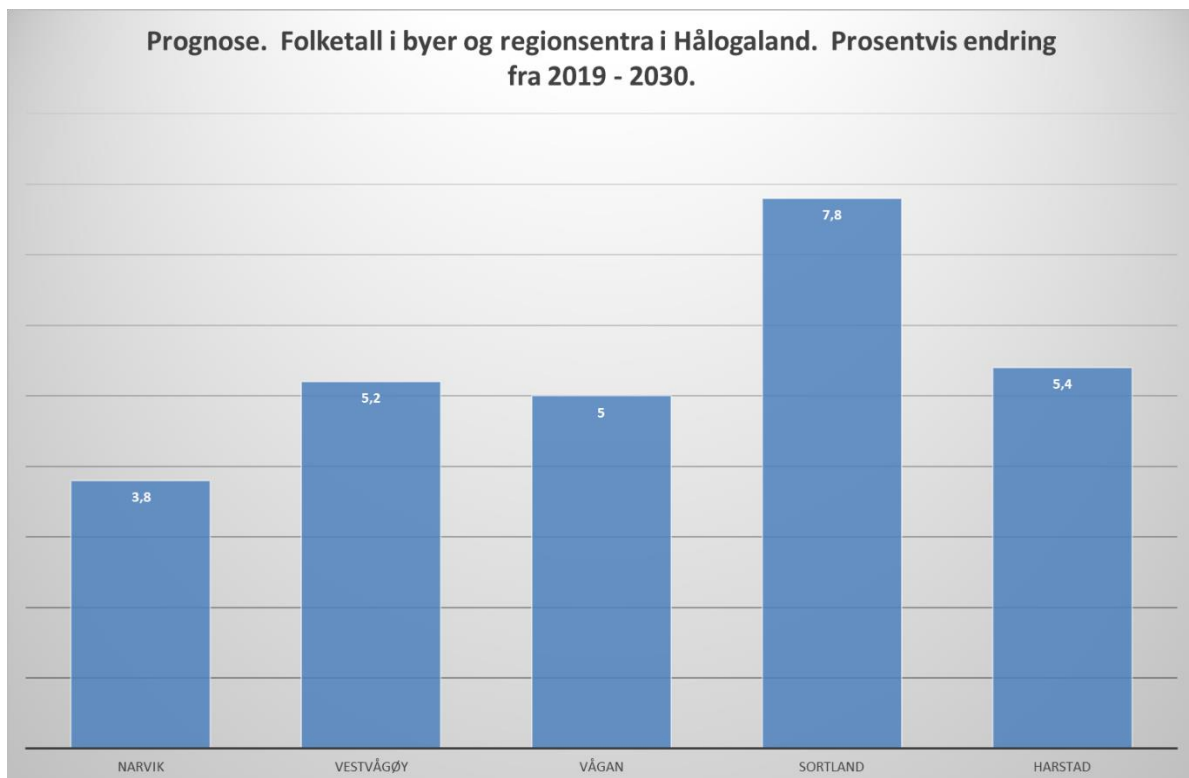
Vi ser av prognosen gjengitt i tabell 10 at Hålogalandsregionen kan forvente en befolkningsvekst på ca 1,5% i perioden 2019 – 2030. Dette innebærer at regionen vil ha et sannsynlig folketall på ca 122.000 i år 2030. Vi ser at denne befolkningsveksten i hovedsak vil komme i byene / tettstedene i regionen, og at vi må regne med en befolkningsnedgang på ca 5% i de andre kommunene. Andelen av befolkningen som bor i byer og tettsteder vil derved øke i perioden, og i år 2030 vil ca 65% av befolkningen i Hålogaland bo i byer og tettsteder. Dette er en trend vi finner igjen i tilsvarende regioner i landet.

Utviklingen i byene/tettstedene i forhold til de andre kommunene kan grafisk framstilles slik:

Figur 12. Prognose 2019-2030. Befolkningsutvikling i Hålogaland fordelt på byer/tettsteder og andre kommuner. Kilde: SSB

Figur 13. Prognose 2019-2030. Folketallsutvikling i byer / tettsteder i Hålogaland. Prosentvis endring.

Vi ser av figur 13 at den sterkeste befolkningsveksten i Hålogaland kan forventes i Sortland kommune (7,8%). I Vestvågøy kan det forventes en vekst på ca 5,2% fram til 2030.

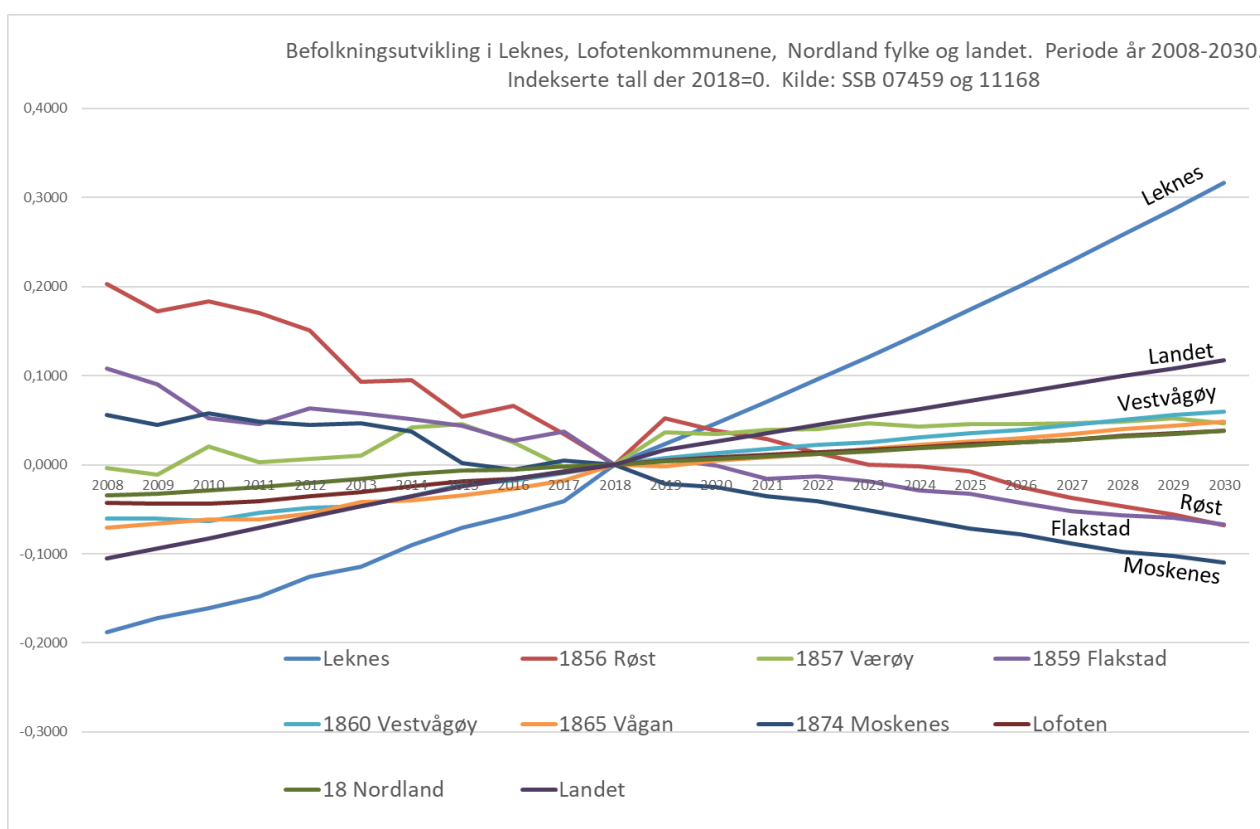
2.4 Befolkningsutvikling oppsummering

Vi vil her – på bakgrunn av funn i kap 2.1. – 2.3. - oppsummere de viktigste trendene for befolkningsutviklingen i Vestvågøy, Lofoten og Hålogaland.

I figuren under sammenstiller vi historisk utvikling (2008-2018) og prognoser (2019-2030) for

- ❖ Leknes by
- ❖ Kommuner i Lofoten
- ❖ Lofoten
- ❖ Nordland fylke
- ❖ Landet.

Vi ser at den eneste enheten i dette utvalget som har / kan forvente en sterkere befolkningsvekst enn landsgjennomsnittet er Leknes by.

Figur 14. Befolkningsutvikling i Leknes, Lofotkommunene, Lofoten, Nordland og Landet. 2008-2030. Kilde SSB. Bearbeidet av Norconsult.

Viktige trender i befolkningsutviklingen i regionen:

- ❖ Det er en generelt svak befolkningsvekst både i Lofoten og i Hålogalandsregionen. Befolkningsveksten i regionene ligger under fylkesgjennomsnittet og klart under landsgjennomsnittet.
- ❖ Den sterkeste befolkningsveksten finner vi i Leknes by
- ❖ I perspektiv 2030 kan det forventes at Leknes by vil være blant de byene og kommunene med den sterkeste befolkningsveksten i Hålogaland.
- ❖ Det er en generell trend i retning av «regional sentralisering» - dvs at en stadig økende del av befolkningen bor i byer og tettsteder
- ❖ Det må forventes en kraftig vekst i aldersgruppene 67+ etter ca år 2023 i Vestvågøy. Dette er en utvikling vi finner i de aller fleste byer / tettsteder i landet.

2.5 Sysselsetting

En sysselsatt person¹ er en person som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i løpet av tidspunktet som undersøkes (referanseuka/referansedagen), samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende på grunn av sykdom, ferie, lønnet permisjon eller lignende. Personer som er inne til førstegangsmilitærtjeneste regnes som sysselsatte. Sysselsatte er summen av lønnstakere og selvstendig næringsdrivende. Ufrivillig helt permitterte, med en sammenhengende varighet på inntil tre måneder, blir regnet som sysselsatte, men midlertidig fraværende.

Begrepet «sysselsatt» brukes gjerne synonymt med «folk i arbeid». Begrepet er bredt og fanger derved opp en god del av det vi kaller «sesongarbeidere».

Sysselsatte i en kommune kan måles etter *bosted* (sysselsatte med arbeidsplass i bostedskommunen eller annet sted), eller *arbeidssted* (sysselsatte som bor i kommunen eller i andre kommuner, men som har sin arbeidsplass i kommunen).

2.5.1 Sysselsatte i Vestvågøy kommune etter bosted

1860 Vestvågøy	Sysselsatte personer etter bosted										Diff	Diff %
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	575	558	556	544	451	441	423	411	387	407	-168	-29,2
05-09 Bergverksdrift og utvinning	18	17	23	30	31	30	32	33	27	29	11	61,1
10-33 Industri	366	365	391	413	425	469	461	332	396	456	90	24,6
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	46	49	55	54	55	56	58	61	64	61	15	32,6
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	480	456	461	487	510	571	615	596	615	638	158	32,9
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	697	694	708	674	705	683	673	637	643	652	-45	-6,5
49-53 Transport og lagring	319	312	312	282	326	319	309	276	283	269	-50	-15,7
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	148	136	119	107	122	124	149	138	126	149	1	0,7
58-63 Informasjon og kommunikasjon	54	52	51	50	44	46	39	37	30	32	-22	-40,7
64-66 Finansiering og forsikring	39	33	32	30	27	27	28	23	20	19	-20	-51,3
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	227	149	139	163	150	154	170	187	203	197	-30	-13,2
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	117	165	158	187	172	183	190	142	139	169	52	44,4
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	228	225	213	235	241	239	260	244	233	232	4	1,8
85 Undervisning	485	482	494	488	489	490	489	476	512	518	33	6,8
86-88 Helse- og sosialtjenester	1 303	1 344	1 391	1 379	1 402	1 401	1 449	1 459	1 499	1 498	195	15,0
90-99 Personlig tjenesteyting	130	133	138	141	132	129	147	161	157	183	53	40,8
00 Uoppgitt	36	27	39	35	38	26	26	47	32	39	3	8,3
Sum	5 268	5 197	5 280	5 299	5 320	5 388	5 518	5 260	5 366	5 548	280	5,3

Tabell 11. Sysselsatte i Vestvågøy etter bosted. År 2008 – 2017) Kilde: SSB 07984

Vi ser av tabell 11 at sysselsettingen etter bosted er økende. Det er spesielt bygg og anlegg, Helse og sosialtjenester, industri og tjenesteyting som bidrar til veksten. Vi ser også en nedgang i primærnæringene og i bransjene varehandel, transport og teknisk tjenesteyting.

Vestvågøy hadde i år 2017 5.548 sysselsatte etter bosted. Dette er 49,1% av den samlede befolkning.

¹ Vi følger her SSB's definisjon av sysselsatte.

2.5.2 Sysselsatte i Vestvågøy kommune etter arbeidssted

Sysselsatte etter arbeidssted viser hvor mange som har sin arbeidsplass på stedet. Vi kan bruke sysselsatte etter arbeidssted som et måltall på antall arbeidsplasser som finnes i en kommune.

1860 Vestvågøy Arbeidssted	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Endring	Endring %
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	577	569	567	560	448	444	434	396	372	394	-183	-31,7
05-09 Bergverksdrift og utvinning	0	0	0	3	3	3	3	4	7	6	6	
10-33 Industri	365	365	403	412	449	501	464	339	408	492	127	34,8
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	52	57	60	56	59	59	64	67	75	68	16	30,8
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	445	429	425	448	482	549	603	630	645	653	208	46,7
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	647	684	696	677	720	717	678	644	635	648	1	0,2
49-53 Transport og lagring	287	276	286	272	304	311	299	262	260	249	-38	-13,2
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	143	132	121	110	119	112	136	120	105	146	3	2,1
58-63 Informasjon og kommunikasjon	48	45	44	47	45	45	41	39	27	32	-16	-33,3
64-66 Finansiering og forsikring	42	34	31	30	27	17	18	18	17	17	-25	-59,5
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	205	134	131	142	131	134	153	169	186	161	-44	-21,5
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	76	151	143	168	166	185	213	120	117	115	39	51,3
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	192	199	190	206	206	205	219	205	197	205	13	6,8
85 Undervisning	479	478	492	488	482	478	488	467	499	503	24	5,0
86-88 Helse- og sosialtjenester	1 262	1 345	1 383	1 373	1 383	1 378	1 438	1 461	1 489	1 504	242	19,2
90-99 Personlig tjenesteyting	119	115	122	113	114	111	122	161	148	193	74	62,2
00 Uoppgitt	33	23	39	32	35	24	27	47	31	37	4	12,1
Sum	4 972	5 036	5 133	5 137	5 173	5 273	5 400	5 149	5 218	5 423	451	9,1

Tabell 12. Sysselsatte i Vestvågøy etter arbeidssted. År 2008 – 2017) Kilde: SSB 07984

Vi ser av tabell 12 at sysselsettingen etter arbeidssted er økende. Det er spesielt innen industri, bygg og anlegg og helsesektoren at vi ser denne positive utviklingen. Bygg og anlegg og Varehandel er de viktigste sektorene etter helsesektoren. I år 2017 hadde varehandel i Vestvågøy 648 sysselsatte.

Det re tilnærmede balanse i antallet sysselsatte etter arbeidssted og bosted. Dette betyr at det er tilnærmet balanse mellom inn- og utpendling i Vestvågøy.

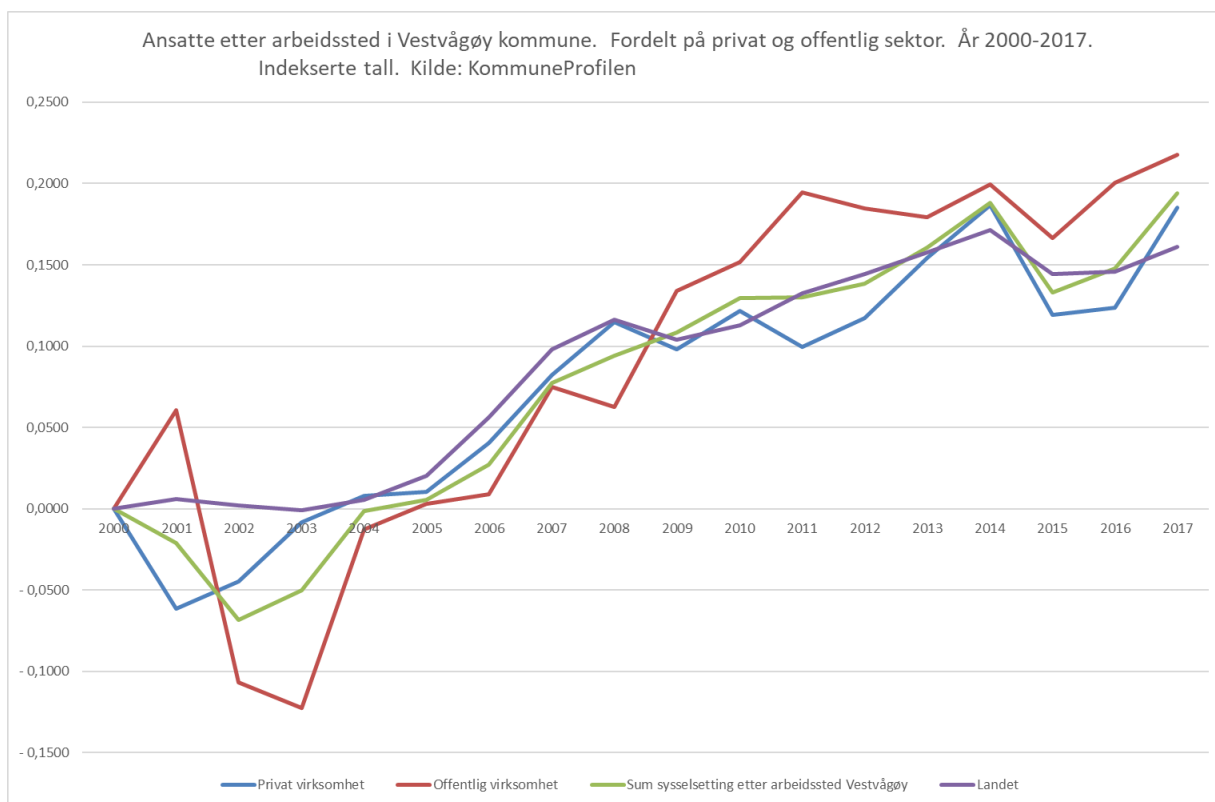
Vestvågøy hadde i år 2017 5.423 sysselsatte etter arbeidssted. Dette er 48% av den samlede befolkning det året.

I år 2017 var det 3.501 sysselsatte i privat sektor og 1.924 sysselsatte i offentlig sektor i Vestvågøy kommune. Imidlertid er vekstraten sterkt forskjellig innen privat og offentlig sektor. I perioden 2008-2017 hadde privat sektor en økning på 6,3% i sysselsettingen mens offentlig sektor i samme periode hadde en vekst på 14,6%.

Vi ser av figur 15 at privat sektor og offentlig sektor har omtrent samme vekstrate etter år 2004, og at sysselsettingsveksten i Vestvågøy følger omtrent samme vekstrate som landsgjennomsnittet. Dette gir i sum at Vestvågøy har en meget god utvikling innen sysselsetting sett i forhold til tilsvarende byer i Nordland.

Vestvågøy skiller seg ut fra de andre byene i Nordland ved at vi ikke finner en markant nedgang i privat sektor i årene etter finanskrisen i år 2008. Vi tror at årsaken til dette er sammensatt av følgende faktorer:

- ❖ Lofast ble åpnet i år 2007 – dette åpnet for en økning i aktiviteten generelt og reiselivstrafikken spesielt.
- ❖ Vestvågøy har en relativt stor offentlig virksomhet (Gravdal sykehus) som virker stabiliserende på utviklingen i økonomiske nedgangstider (figur 16).

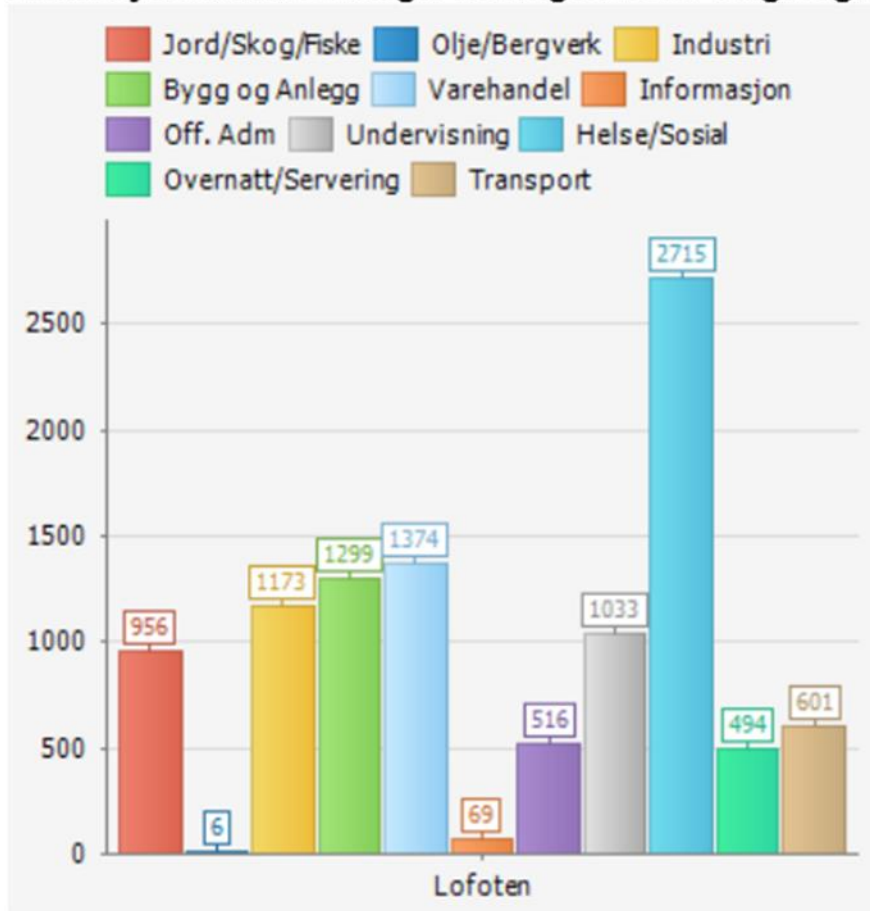
Figur 15. Sysselsatte etter arbeidssted år 2000 – 2017 fordelt på privat sektor og offentlig sektor. Sammenlignet med landsgjennomsnittet.

2.5.3 Sysselsatte i Lofoten

Tabellen under gir en oversikt over sysselsatte i Lofoten etter arbeidssted i perioden 2008 – 2017. Vi ser av tabellen at sysselsettingen er jevnt stigende i regionen fra 11.079 i år 2008 til 11.642 i år 2017 – en økning på ca 5,1%. Lofoten hadde 11.642 sysselsatte i år 2017. Dette utgjør ca 47,2% av alle innbyggere i regionen i dette året.

Kilde: KommuneProfilen.no	1897 Lofoten									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
I alt	11 079	11 082	11 226	11 342	11 354	11 414	11 613	11 247	11 262	11 642
01-03 Jordbruk, skogbruk, fiske	1 431	1 370	1 327	1 288	1 114	1 070	1 046	959	942	956
05-09 Bergverk og Utvinning	2	1	3	2	4	5	5	4	3	6
10-33 Industri	1 062	1 037	1 053	1 099	1 191	1 218	1 192	997	1 041	1 173
35-39 Elektrisitet, vann, renovasjon	108	117	122	128	135	132	140	134	139	137
41-43 Bygge og anleggsvirksomhet	949	968	985	1 056	1 065	1 151	1 210	1 232	1 261	1 299
45-47 Varehandel, motorvognreparasjon	1 404	1 451	1 468	1 453	1 463	1 450	1 428	1 339	1 333	1 374
49-53 Transport og lagring	602	569	595	566	627	649	633	615	593	601
55-56 Overnatting og servering	457	458	427	431	449	419	514	425	433	494
58-63 Informasjon og kommunikasjon	109	94	93	94	86	91	83	79	67	69
64-66 Finansiering og forsikring	75	64	65	61	50	50	49	49	44	45
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	458	358	357	386	389	369	400	407	434	412
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	257	363	368	414	421	416	436	337	318	313
84 Offentlig administrasjon, forsvar	518	523	509	522	535	527	550	529	501	516
85 Undervisning	962	959	980	988	966	980	995	975	1 027	1 033
86-88 Helse og sosialtjenester	2 306	2 396	2 474	2 467	2 478	2 493	2 545	2 674	2 680	2 715
90-99 Personlig tjenesteyting	294	289	302	302	302	313	316	372	348	396
00 Uoppgitt næring	85	65	98	85	79	81	71	120	98	103

Tabell 13. Sysselsatte i Lofoten 2008-2017. Kilde: KommuneProfilen.no.

Antall sysselsatte i utvalgte næringer. 2017. Valgt region

Figur 16. Sysselsatte i Lofoten fordelt på utvalgte næringssektorer. Kilde; KommuneProfilen.no

Vi ser av figur 16 at helsesektoren er den klart viktigste næringen for sysselsetting i Lofoten. Varehandel er den viktigste sektoren utenom helsesektoren. I år 2017 hadde varehandel 1.374 sysselsatte.

2.6 Pendling – med utgangspunkt i Vestvågøy kommune

En pendler er en sysselsatt som passerer minst en kommunegrense mellom bosted og arbeidssted. Ansatte i skipsflåten vil som regel være ansatt i forhold til rederiets firmaadresse eller båtens registreringsadresse. Ansatte i Nordsjøen vil være registrert med Nordsjøen som arbeidssted og derved registrert som pendlere. Ansatte i sk «ambulerende virksomhet» omfatter spesielt bygge- og anleggsbransjen, og vil være registrert på firmaadressen eller på anleggets adresse dersom anlegget er av en viss varighet.

Pendlere kan være både dagpendlere, ukependlere og sesongpendlere.

Pendling har betydning for handelsvirksomheten i en region ved at sysselsatte gjerne handler nær arbeidsstedet før de reiser hjem. Dette gjelder spesielt dagpendlere.

Som vi ser av kapittel 2.5. er det i Vestvågøy tilnærmet balanse mellom sysselsatte etter bosted og sysselsatte etter arbeidssted, og derved tilnærmet balanse mellom inn- og utpendling.

I figur 17 viser vi antall pendlere til/fra Vestvågøy til/fra øvrige kommuner i Lofoten.

Vi ser av figur 14 at 4.846 sysselsatte både bor og arbeider i Vestvågøy i 2017.

I tillegg til disse 4.846 sysselsatte hadde Vestvågøy 577 innpendlere i år 2017. Av disse innpendlerne kommer 299 sysselsatte fra andre kommuner i Lofoten – i hovedsak fra Vågan (140), Flakstad (122) og Moskenes (40). Fra andre kommuner / steder i landet er det 278 sysselsatte som pendler inn til Vestvågøy. Vi antar at en god del av disse innpendlerne fra «andre steder» er ansatt i bygg- og anleggssektoren og helsesektoren.

I tillegg til de 4.846 som både bor og arbeider i Vestvågøy, har Vestvågøy 702 utpendlere som arbeider i kommuner utenfor Vestvågøy.

Av disse 702 er det 231 som pendler til andre kommuner i Lofoten – i hovedsak til Vågan (129), Flakstad (70) og Moskenes (30). I tillegg kommer 471 sysselsatte som har sitt arbeid i andre kommuner utenfor Lofoten. Vi antar at disse for en stor del er sysselsatte i bygg og anlegg, helsesektoren, skipsflåten og i Nordsjøen.

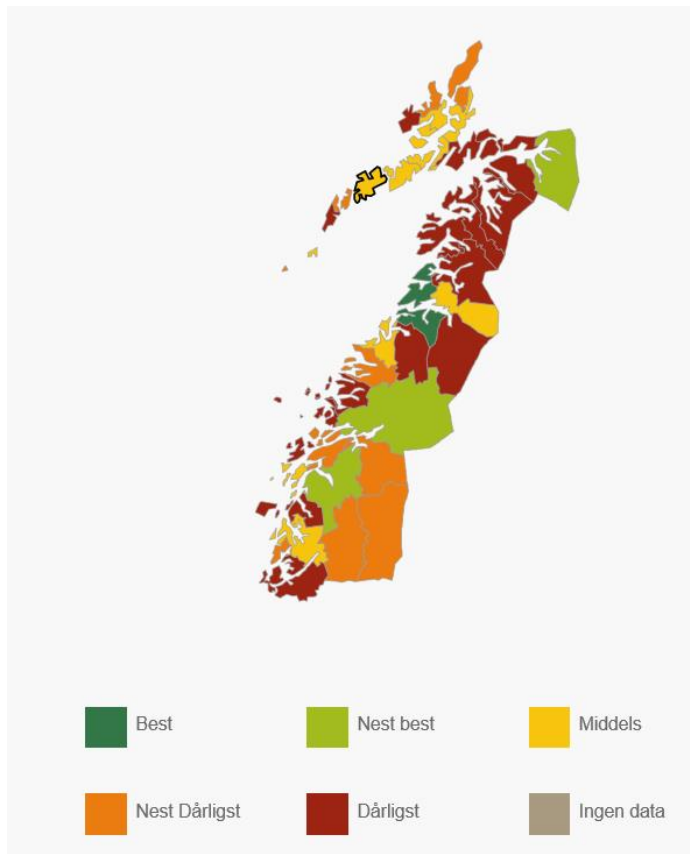
Ikke uventet er det de nærmestliggende kommunene som har den største pendlingen til/fra Vestvågøy.

År 2017	Sysselsatte etter bostedskommune:							Sum syss etter arbeidssted
	1856 Røst	1857 Værøy	1859 Flakstad	1860 Vestvågøy	1865 Vågan	1874 Moskenes	Sum	
Sysselsatte etter arbeidsstedskommune:								
1856 Røst	229	0	0	2	0	0		
1857 Værøy	0	337	0	0	0	0		
1859 Flakstad	1	0	416	70	17	13		
1860 Vestvågøy	6	1	112	4846	140	40	299	278
1865 Vågan	0	0	16	129	4160	4		577
1874 Moskenes	0	1	7	30	5	410		
Sum utpendlere fra Vestvågøy til andre kommuner i Lofoten				231				
Sum utpendlere fra Vestvågøyt til andre kommuner utenfor Lofoten				471				
Sum utpendlere				702				
Sum syss etter bosted				5548				

Figur 17. Pendling i Lofoten 2017. Kilde SSB

2.7 Kommuneøkonomi

NHOs kommunebarometer sammenligner kommuner i landet etter en rekke parametre – også kommuneøkonomi. Tallgrunnlaget her er fra år 2017. Plasseringen av den enkelte kommune er vurdert ut fra; Kommunale administrasjonsutgifter, kommunens inntekter i forhold til utgifter og nivå på arbeidskapital. Videre vurderes kommunal eiendomsskatt på næringseiendom og kjøp av private tjenester.

Figur 18. Kommuner i Nordland rangert etter kommuneøkonomi. Kilde: NHO KommuneNM 2018.

Vestvågøy kommune er rangert som nr 201 i forhold til landet og i kategorien «middels». Øvrige kommuner i Lofoten er i dette kommunebarometeret vurdert slik:

Kommune	Økonomi		Samlet vurdering	
	Kategori:	Rangering nr:	Kategori	Rangering nr:
Vestvågøy	Middels	201	Middels	213
Vågan	Middels	187	Nest best	151
Flakstad	Nest dårligst	307	Dårligst	393
Moskenes	Dårligst	407	Nest dårligst	329
Værøy	Middels	246	Nest dårligst	335
Røst	Nest dårligst	315	Nest dårligst	397

Tabell 14. Kommuner i Lofoten rangert etter kommuneøkonomi og samlet vurdering. Kilde: NHO KommuneNM 2018

2.8 Framtid i Nord

Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet har igangsatt arbeidet med utredningen «Framtid i Nord». Sluttrapporten forelå i 2014. Rapporten bygger i hovedsak på materiale fra 2011 og fokuserer følgende næringssektorer;

- ❖ Marine næringer (fiske, havbruk og nye marine næringer)
- ❖ Reiselivsnæringen
- ❖ Fornybar energi
- ❖ Mineralnæringen
- ❖ Annen industri og næringsvirksomhet.

Handel kommer inn under «annen industri og næringsvirksomhet».

Bakgrunnen for denne kunnskapsinnhenting er Meld. St. 10 (2010 – 2011) Oppdatering av forvaltningsplan for det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.

Resultatene fra kunnskapsinnhenting, som presenteres i denne sluttrapporten, bygger på et omfattende materiale innhentet gjennom i 13 utredninger, utvikling av en økonomisk modell, en større scenarioprosess og hyppig kontakt med representanter for næringsliv og forvaltning i Nord-Norge.

Departementene har som forhåpning at det samlede resultatet brukes i videre arbeid med planer og virkemidler som har til hensikt å bidra til økt verdiskaping i Nord-Norge, på lokalt, regionalt og sentralt nivå.

De overgripende problemstillingene har vært:

- ❖ Hva er potensialet for framtidig verdiskaping innen de marine næringene (sjømat), reiselivet, fornybar energi, mineralnæringen og annen industri og virksomhet i Nord-Norge? Hva betyr dette for framtidig sysselsetting i de nevnte næringene?
- ❖ Hva trengs for å utløse potensialet for verdiskaping? Hva er de viktigste utfordringene og hvordan kan de overkommes? Hvilke virkemidler er mest effektive for å legge til rette for lønnsom vekst?
- ❖ Hvordan kan Nord-Norge se ut i 2030, med utblikk mot 2060?

De viktigste resultatene fra «Framtid i Nord» kan oppsummeres i følgende tabeller.

Framskrivning av verdiskaping i sektorene (bidrag til BNP i millioner kroner)

	STATUS I DAG	DAGENS POLITIKK		ALT LEGGES TIL RETTE	
	2011	2030	2050	2030	2050
Fiskeri, havbruk og nye marine	10 258	21 000	39 000	45 000	170 000
Reiselivsnæringen	6 188	8 500	11 200	10 700	13 400
Fornybar energi	6 000	10 000	16 200	10 600	19 700
Mineralnæringen	954	1 900	1 900	4 200	6 000
Annen industri og næringsvirksomhet	62 621	92 800	125 000	143 200	175 000*

Tabell 15. Framskrivning av verdiskaping i sektorene (bidrag til BNP i mill. kr. Kilde; Framtid i Nord (2014))

Framskrivning av sysselsetting i sektorene

	STATUS I DAG	DAGENS POLITIKK		ALT LEGGES TIL RETTE	
	2011	2030	2050	2030	2050
Fiskeri, havbruk og nye marine	11 269	14 600	17 100	23 900	57 700
Reiselivsnæringen	11 901	12 400	10 160	14 000	11 800
Fornybar energi	2 724	-*	-	-	-
Mineralnæringen	1 205	1 500	1 000	3 400	3 000
Annen industri og næringsvirksomhet	98 093	106 900	96 800	161 100	145 900

Tabell 16. Framskrivning av sysselsetting i sektorene. Kilde: Framtid i Nord (2014).

Framtid i Nord er en viktig referanse i forhold til at det her beskrives et mulighetsrom for viktige næringssektorene i Nord-Norge.

3 Viktige samfunnstrender som påvirker detaljhandel

Det er flere pågående trender i samfunnet som påvirker utviklingen innen handel og hvordan kundene benytter handel og handelsrelaterte tjenester. Her vil vi se nærmere på følgende trender:

- ❖ Bærekraftig utvikling
- ❖ Regionforstørring. Kundenes aksjonsradius øker stadig i takt med bedre veier, bedre kjøretøy mv. Innen enkelte varegrupper er kundene villige til å reise svært langt for å finne den varen de er ute etter.
- ❖ Utviklingen innen reiselivsnæringen. Reiselivsnæringen blir en stadig viktigere faktor i etterspørsel etter varer og tjenester.
- ❖ Effekten av e-handel
- ❖ Effekten av «eldrebølgen»
- ❖ Effekten av utviklingen innen kulturnæringen
- ❖ Utviklingen i bilbransjen – «el-bilrevolusjonen»
- ❖ Utviklingen i byggevarebransjen

3.1 Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling² er sammensatt av tre kategorier;

- ❖ Miljø
- ❖ Samfunnsmessige / sosiale forhold / befolkningsutvikling
- ❖ Økonomi

Som vist i kapittel 2 er utfordringene i Nordland og Hålogaland knyttet til

- ❖ Befolkningsutvikling og
- ❖ Økonomi (utvikling av arbeidsplasser)

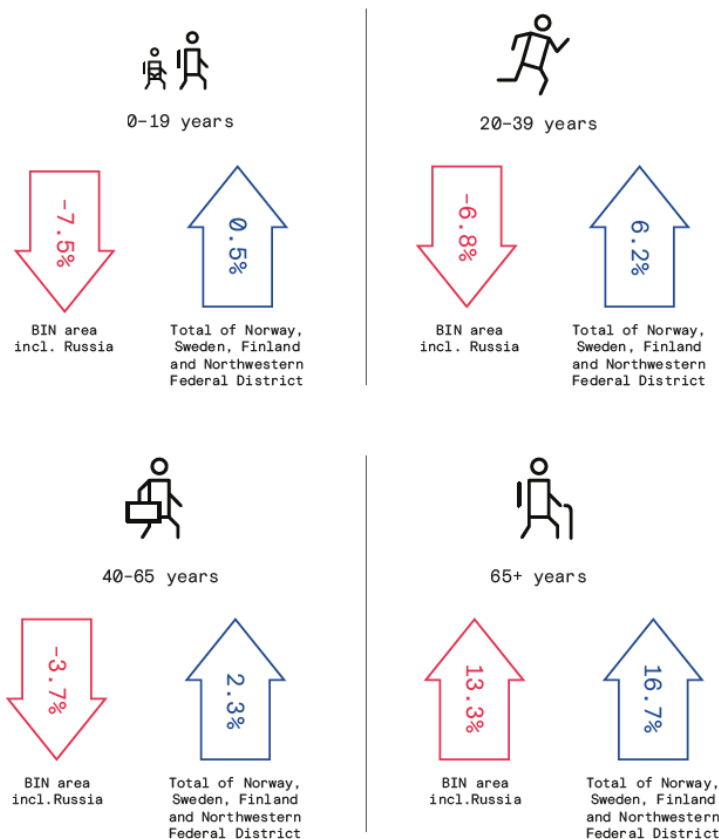
I en situasjon der folketilveksten alt vesentlig er basert på utenlandsk tilflytting, blir den viktigste problemstillingen å legge til rette for næringsutvikling – spesielt innen privat sektor – for å «bremse» fraflytting og tiltrekke seg arbeidskraft.

Figuren under viser befolkningsutviklingen i BIN-Området (Nordland, Troms og Finnmark fylker i Norge, Norrbotten og Västerbotten län i Sverige, Lappland län i Finland og Murmansk og Arkhangelsk Oblast i Russland). Vi ser at det samme hovedmønsteret går igjen i hele Nordkalotten og en økt tilflytting av utenlandsk arbeidskraft må derfor baseres på rekruttering utenfor Nordkalotten.

² Brundtlandkommisjonens sluttrapport. Vår felles framtid (1987).

BIN area population development

Index=2007, 2007-2016

Figur 19. Befolkningsutvikling i BIN-området i perioden 2007-2016. Kilde; Business Index North 2018.

Som vist i kapittel 2.1 - 2.4 er det i hovedsak utviklingen i byer og tettsteder som opprettholder folketallet regionalt. I kapittel 2.5. har vi vist at sysselsettingen følger dette mønsteret ved at sysselsettingen i bykommunene jevnt over viser en sterkere vekst enn i de mindre kommunene. I kapittel 2.7 ser vi at det er bykommunene / regionsentra som i hovedsak har den sterkeste kommuneøkonomien.

Bykommuner / tettstedkommuner spiller derfor en vesentlig rolle i forhold til å opprettholde en bærekraftig utvikling i regionene.

3.2 Regionforstørring

Byer og tettsteder er dynamiske samfunn som endres i takt med endringer i samfunnet for øvrig. I dynamiske samfunn er forandring og utvikling det normale. I denne dynamikken er det både indre og ytre «drivere» som skaper forandring.

Viktige «ytre» drivere vil være:

- ❖ Endringer i rammebetingelser nasjonalt og internasjonalt
- ❖ Endringer i regionen omkring byen
- ❖ Store veiprosjekter / jernbaneprosjekter

- ❖ Endringer i samferdsels-strukturen
- ❖ Endringer i flyplass-strukturen
- ❖ Endringer i helseforetak / sykehus-strukturen
- ❖ Akkvisisjon – større eksterne etableringer

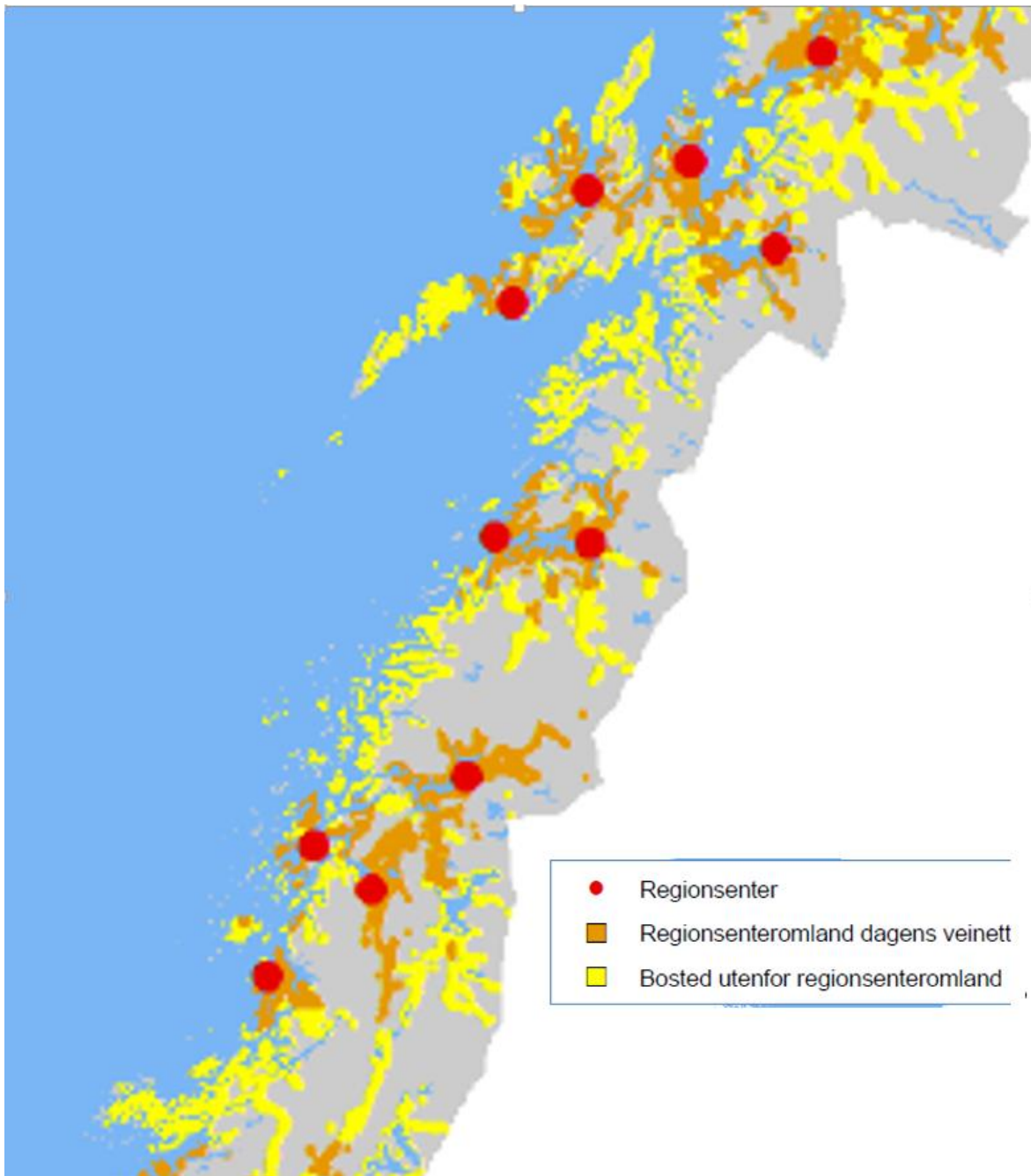
Viktige «indre» drivere vil være:

- ❖ Store etableringer / flyttinger inn/ut av sentrum.
- ❖ Arealmessige endringer – kommuneplanens arealdel.

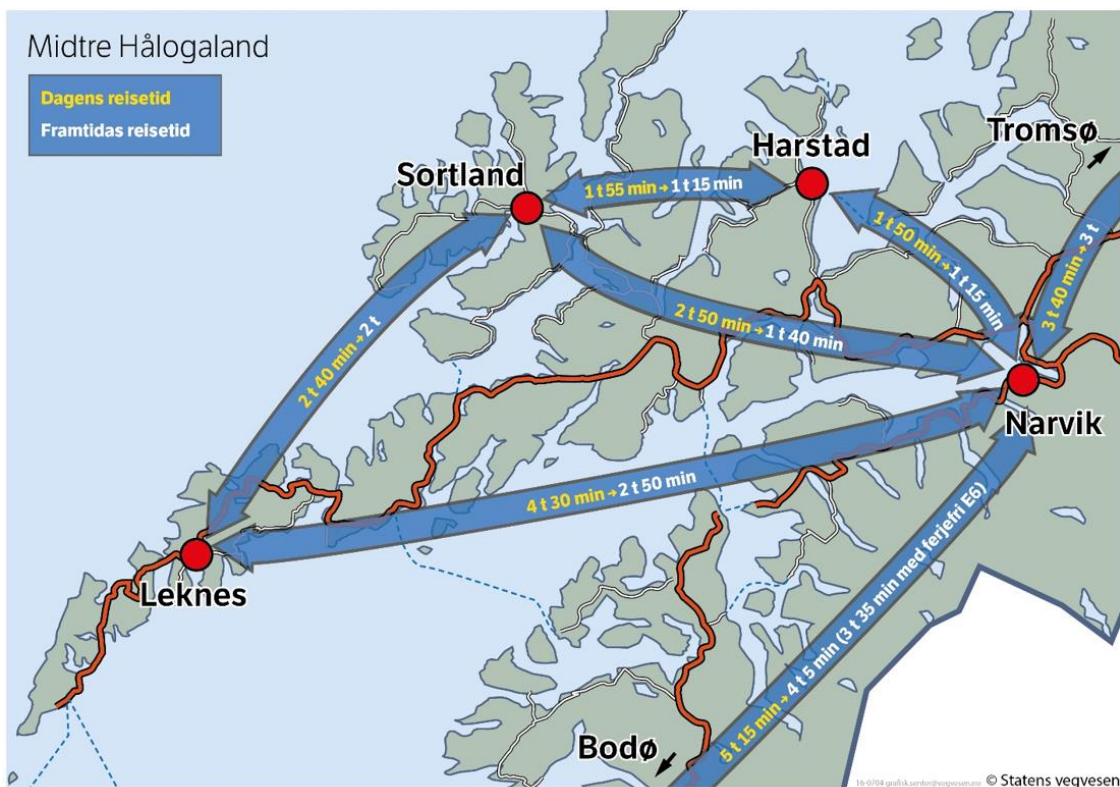
Felles for alle «ytre drivere» er at de i regelen ikke er initiert og eid av kommunene som derved har en sekundær rolle i forhold til prosessene som fører fram til realisering. Kommunen vil her i regelen ha rolle som høringspart – beslutningsprosessen ligger utenfor kommunen. Det samme gjelder i stor grad også for de «indre drivere». Dette vil også være prosesser som er så komplekse at de må involvere flere parter, men her vil kommunen ha en tydeligere rolle som prosessleder.

Det er en rekke større veiprosjekter på gang i Nordland. Disse vil i sum virke regionforstørrende ved at de reduserer reisetid mellom byene og regionsentrene innad i fylket, og reduserer reisetid ut av fylket.

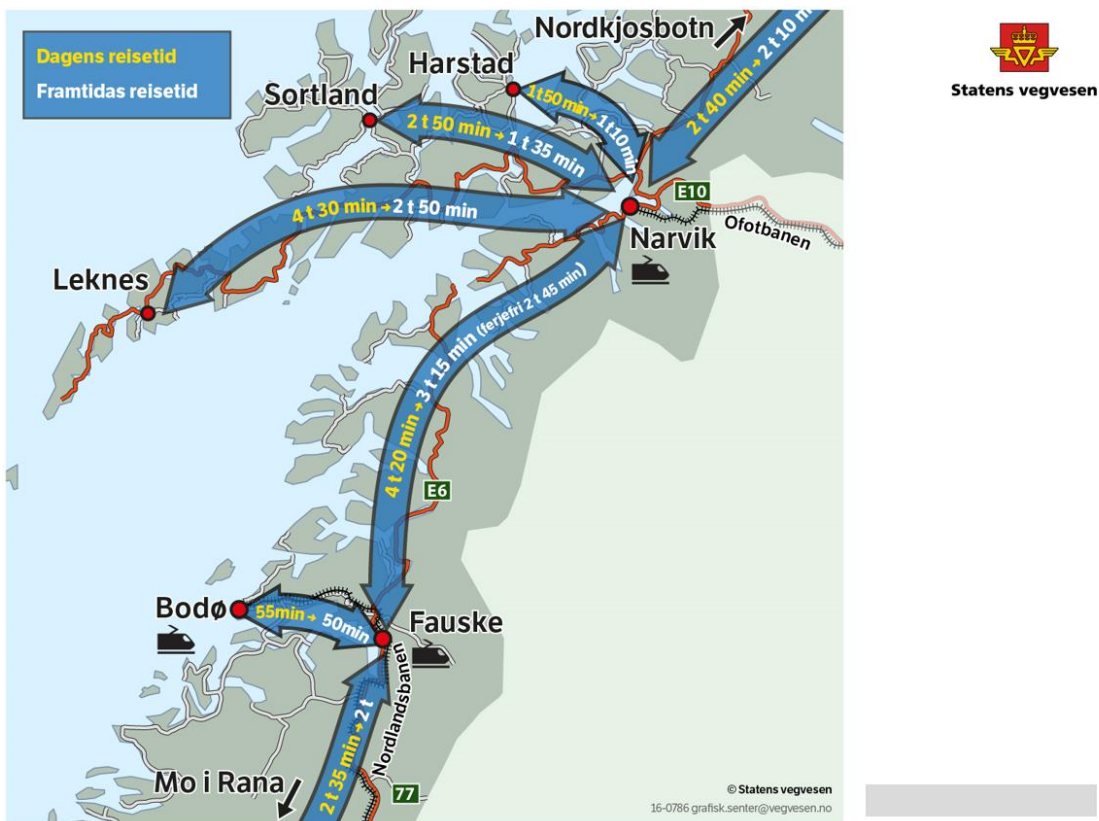
Tidsperspektivet i disse prosjektene er langt, og det vil derfor ta lang tid innen det kan oppnås konkrete resultater som følge av disse reisetidsbesparelsene.

Figur 20. Regionsenter. Regionsenteromland med dagens veinett. Bosted utenfor regionsenteromland. Kilde: TØI, Statens vegvesen.

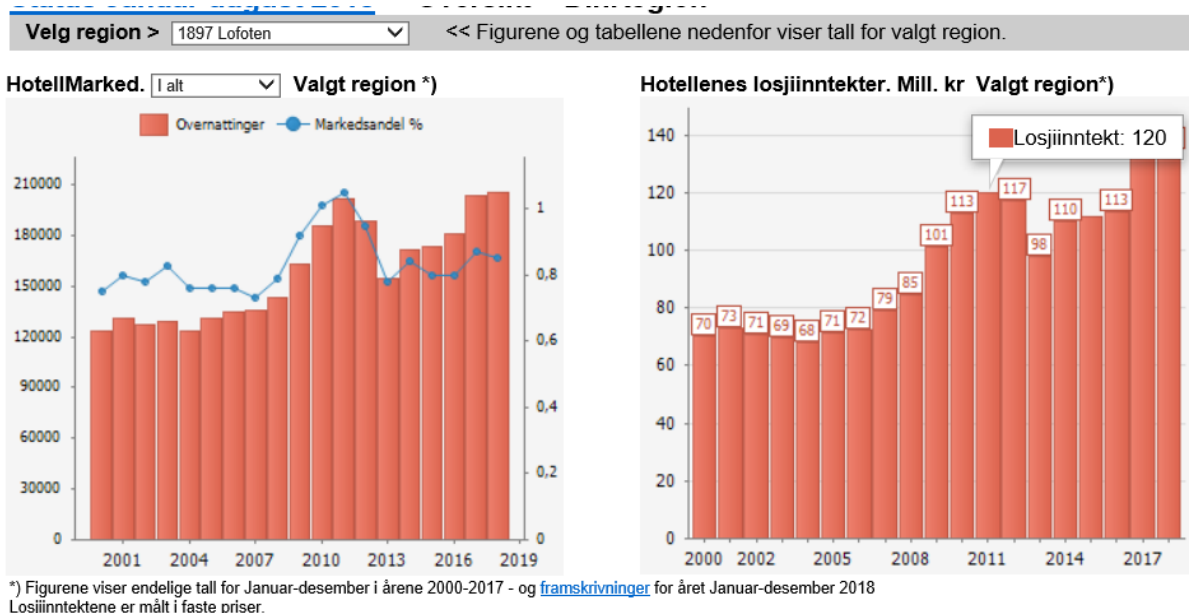
Figur 21. Nåværende og framtidig reisetid mellom byene i Midtre Hålogaland. Kilde: Statens Vegvesen.

Figur 22. Nåværende og framtidig reisetid mellom byene i Nordre Nordland. Kilde: Statens Vegvesen.

3.3 Utviklingen innen reiselivsnæringen

Figuren under (23) viser utviklingen i antallet hotellovernattinger og hotellenes losjiinntekter i Lofoten i perioden år 2000 – 2018. Vi ser at utviklingen i Lofoten har vært gjennomgående positiv i hele perioden, med et unntak av en tydelig tilbakegang i 2011-2013.

Figur 23. Antall hotellovernattinger og hotellenes losjiinntekter i Lofoten år 2000-2018. Kilde: Kommuneprofilen.no. Reiselivsstatistikk

Tabell 17 gir en oversikt over antall hotellovernattinger og losjiinntekter i hotellnæringen i Lofoten, Vesterålen og Narvikregionen. Vi ser at Lofoten skiller seg ut med en hotellnæring som er betydelig større enn Narvikregionen og Vesterålen. Imidlertid er det Vesterålen som vokser mest i antall overnattinger i disse regionene. Når det gjelder losjiinntekter, er det en betydelig vekst i Lofoten. Dette indikerer at Lofoten både har et høyt antall overnattinger og at romprisen er relativt høy. Dette indikerer igjen at Lofoten har engasjert et stort reiselivsmarked som er villig til å betale en høy pris for tjenestene.

Dersom vi sammenligner dette med omsetningstallene for detaljvarehandelen, kan dette være en god del av forklaringen på den sterke veksten i omsetning av detaljvarer i Lofoten (kap 4.1.).

Hotellovernattinger, antall	2008	2017	Endring	Endring %
Landet	18 221 657	23 280 047	5 058 390	27,8
1800 Nordland	775 599	1 093 592	317 993	41,0
1900 Troms	647 124	1 129 974	482 850	74,6
1892 Narvik-Regionen	96 832	141 241	44 409	45,9
1897 Lofoten	143 161	203 064	59 903	41,8
1898 Vesterålen	58 196	88 414	30 218	51,9
Hotell. Losjiinntekter, mill kr	2008	2017	Endring	Endring %
Landet	13 072	14 705	1 633	12,5
1800 Nordland	520	721	201	38,7
1900 Troms	447	683	236	52,8
1892 Narvik-Regionen	61	74	13	21,3
1897 Lofoten	85	136	51	60,0
1898 Vesterålen	40	55	15	37,5

Tabell 17. Antall overnattinger på hotell og losjiinntekter i Lofoten og Vesterålen sammenlignet med Narvik-regionen, Nordland, Troms og landet. Kilde: KommuneProfilen.no. Reiselivsstatistikk.

Ut fra tabell 17 ser vi at Lofoten i snitt tok ca 670 kr / overnatting i 2017. Vesterålen tok ca 622 kr / overnatting i 2017. Med 203.064 overnattinger i 2017, utgjør denne prisforskjellen en samlet merverdi på ca 9,8 mill kr til Lofoten.

3.3.1 Effekten av e-handel.

Næringsforeningen for handel mv «Virke», følger utviklingen i e-handel gjennom sitt e-handelsbarometer. Netthandel er i sterk vekst med en vekstrate på 10,2% fra 2014 til 2015. Vi kan derved si at veksten i netthandel er omtrent det tre-doble av vekstraten i handel for øvrig. Det er i første rekke sk. «sentrumshandel» som merker konsekvensene av økt netthandel.

Sett i forhold til «plasskrevende varer», har netthandel fortsatt en beskjeden rolle, men det må antas at netthandel innen bilbransjen (deler, rekvisita, utstyr, tjenester) vil være økende i tiden som kommer.

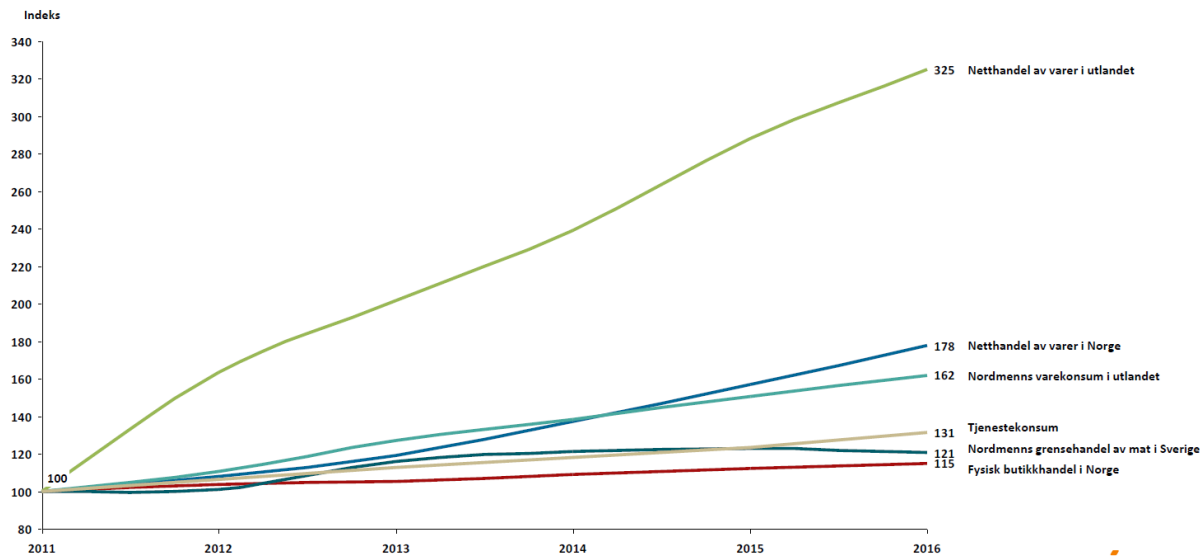
Figur 24 viser at det er netthandelen av varer i utlandet som klart har den største økningen, og i figur 25 ser vi at de største varegruppene som handles i utlandet via nettet er elektronikk, klær, sportsutstyr og rekvisita til bil og motorsykler. Nordmenns handel i utenlandske nettbutikker økte med 281 prosent fra 2011 til 2017. Norske nettbutikker hadde en vekst på 101 prosent i samme periode.

Samtidig fører økt grensehandel og flere utenlandsreiser til at nordmenns handel i fysiske butikker utenlands øker raskt, med 62 prosent fra 2011 til 2017. De fysiske butikkene i Norge hadde en vekst på 17 prosent i samme periode. Vi antar her at grensehandel ikke påvirker handelen på Sortland i særlig grad. I Hålogalandregionen vil vi anta at byer som Narvik vil registrere effekten av grensehandel.

Figur 26 viser utviklingen i netthandel fordelt på varegrupper. Fra 2012 til 2016 – var det størst omsetningsvekst innen kategoriene Elektronikk, Klær, Diverse handel, Kosmetikk, Bildeler, Sport og leker. Vi ser av dette at netthandel i første rekke utfordrer det vi kaller utvalgsvarer / faghandel (kap 1.3.3.). Samtidig vil netthandel også åpne for nye muligheter innen handel og varedistribusjon. Vi ser nå en ny trend i forhold til etablering av «show-rooms» der varer – som kan handles på nettet – kan prøves og presenteres.

Utvikling de ulike handelskanalene indekstert (2011=100)

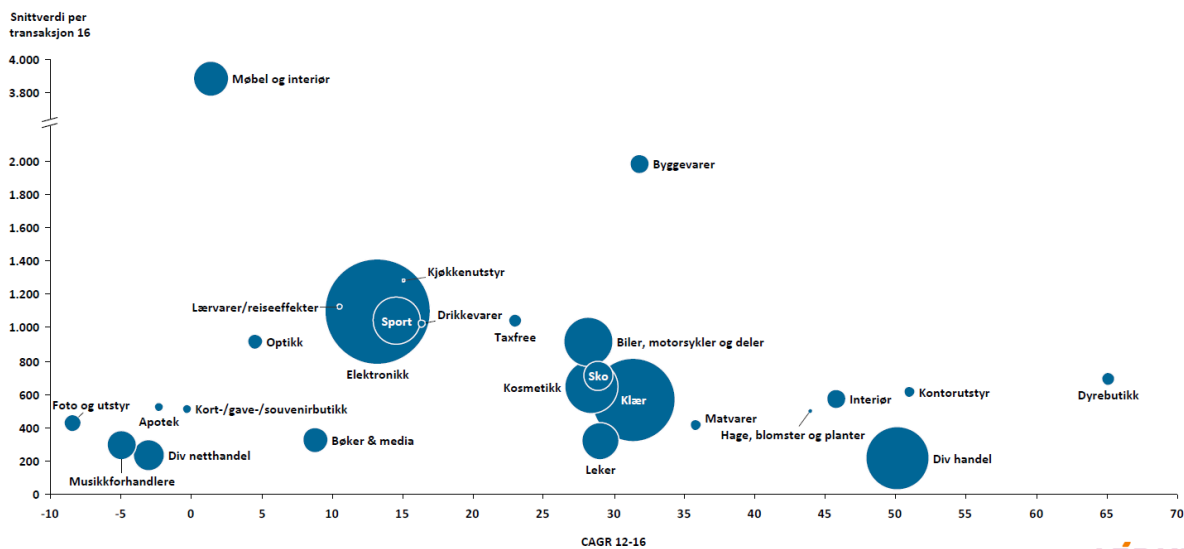

Kilde: SSB, Virke Analyse, Norges Bank

Figur 24. Netthandel. Utvikling i de ulike handelskanalene. Kilde: Virke

De største varegruppene som handles på nettet i utlandet med norske bank- og kredittkort er elektronikk, klær, sportsutstyr og bil- og motorsykkeldeler

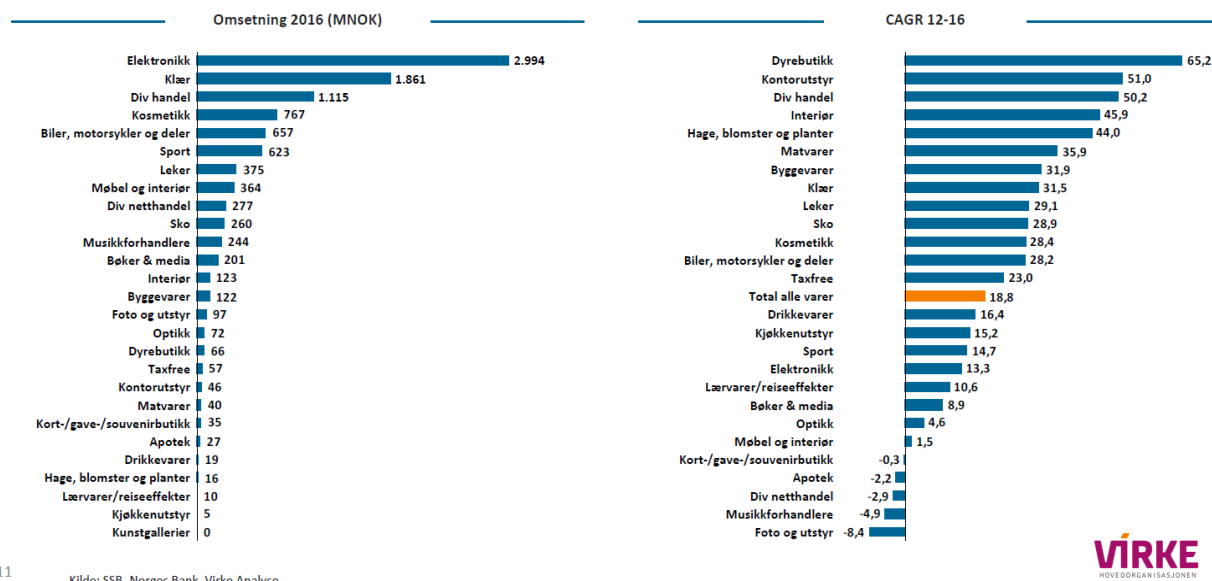
Kilde: SSB, Norges Bank, Virke Analyse

Figur 25. Netthandel. De største varegruppene som handles på nettet i utlandet. Kilde: Virke

Varegruppers omsetning (MNOK) og vekst (CAGR 12-16)

11 Kilde: SSB, Norges Bank, Virke Analyse

Figur 26. Netthandel. Vekst innen omsetning i varegrupper (MNOK) og Compound Annual Growth Rate (CAGR 2012 – 2016). Kilde Virke.

3.3.2 Effekten av eldrebølgen

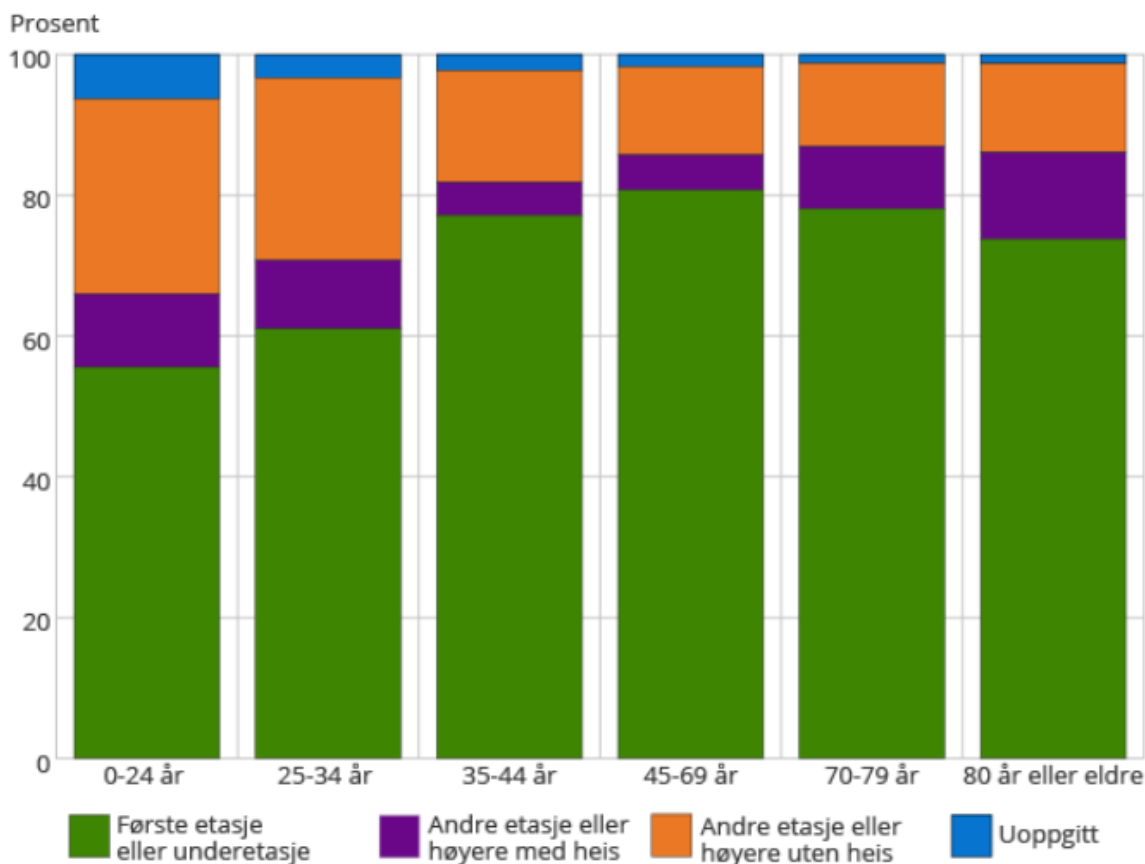
Det er en klar sammenheng mellom aldersgrupper og hvilke boligtyper som foretrekkes. Figur 27 viser sammenhengene mellom alder og ønsket om å bo i første etasje, eller høyere forutsatt at huset har heis.

Stadig flere bor i blokk. Tallet på blokkleiligheter økte med 30 prosent fra 2001 til 2011, mens tallet på eneboliger bare økte med 4 prosent i denne perioden. Veksten i andelen blokkleiligheter var størst i Akershus, Rogaland og Sør-Trøndelag, mens veksten i Oslo var under landsgjennomsnittet.

Andelen som bodde i blokk, var høyest blant personer i alderen 20-39 år og personer på 80 år eller eldre. I disse aldersgruppene bodde mer enn 20 prosent i blokkleilighet i 2011. Andelen som bodde i enebolig, var størst for aldersgruppene 40-69 år og under 20 år. Dette må ses i sammenheng med husholdningsstørrelsen. Det er blant unge voksne og eldre vi finner de minste husholdningene.

Eldre mennesker i dag har et økt ønske om mer aktivitet. Vi vil i sentrum oppleve flere eldre til fots, i bil, i elektrisk rullestol mv. I sum; en økende og mer blandet trafikk i Leknes sentrum.

Bebodde boliger, etter tilgjengelighet og alder på eldste beboer. 2011. Prosent

Figur 27. Preferanser for bolig etter alder. Kilde: SSB.

Antallsmessig forventes størst vekst blant pensjonistene i aldersgruppen 67-79 år, 80-89 år og 90+ (kap 2.3.2.). Dette er ofte en kjøpesterk gruppe som ønsker en «lettere» bolig og enklere adgang til daglige gjøremål som handel, service, kafebesøk og kulturtilbud.

Aldersgruppene 80-89 år og 90+ er erfaringsmessig en aldersgruppe med økende behov for servicetjenester og økende omsorgs- og pleiebehov. Dette vil ha konsekvenser i forhold til utvikling av et adekvat tilbud til disse aldersgruppene.

Seniorbølgen – som beskrevet i kap 2.3.2., vil endre handelsmønsteret i byene. Det vil bli økt etterspørsel etter tjenester og koblinger mellom vare/produkt og tjenester. Endringer i boligmonster vil føre til økt etterspørsel etter helsetjenester, tjenester i forhold til bilhold (dekkhotell mv), og tjenester i forhold til vedlikehold av eiendom mv.

3.3.3 Effekten av utviklingen innen kulturnæringene.

Arenabilaget til Konjunkturbarometer høst 2009 for Nord-Norge³ fokuserer verdiskapingspotensialet innen kultur og kulturbaserte næringer i Nord-Norge. Bilaget viser at kulturnæringene vokser i Nord-Norge og i landet med ca 10% i en 5-årsperiode.

Framveksten av festivaler gjennom de siste tiårene har skapt en ny grobunn for kulturaktiviteter. Egne undersøkelser av festivaler i Nord-Norge viser at festivaler tiltrekker seg folk og skaper en aktivitet som er klart målbar innen vareomsetning og tjenesteomsetning i forbindelse med hotell- og serveringsbransjen.

³ Arena Kulturnæring. Et bilag til konjunkturbarometer for Nord-Norge.

I september 2014 ble første del av Meieriet kultursenter på Leknes offisielt åpnet av Kronprins Haakon og Kronprinsesse Mette Marit. Hele kultursenteret ble markert åpnet med en fire dager lang åpningsfestival som viste bredden i det som Meieriet vil ha å by på.

I byggets vel 4 000 kvadratmeter finnes følgende hovedfunksjoner og aktører:

Meieriet bibliotek sin hovedvirksomhet er lagt til den gamle Meierisalen.

Qltura fritidsklubb er kommunens fritidstilbud til ungdom fra 8. klasse til 19 år. I klubblokalet på 260 kvadratmeter er både kafé, scene, dataavdeling, spillrom, møterom og bandøvingsrom.

Kulturskolen har de aller fleste av sine tilbud lokalisert i Meieriet kultursenter. De disponerer 8 musikkøvingsrom, egen dans-/dramasal og arealer til keramikk, grafikk og tegning.

Meieriet kino har de fleste visninger i en egen rendyrket kinosal med 68 plasser, men også Meieriets storsal er utstyrt med kinoanlegg og brukes også til å vise film.

Bandøvingsrom finnes også. Det er tre rom på mellom 25 og 30 kvadratmeter, som er tilrettelagt for bandøving.

Storsalen er en flerbrukssal med mange forskjellige bruksområder. Når det uttrekkbare amfiet er i bruk, vil det være plass til 338 personer. Med amfiet trukket inn kan 540 personer delta på arrangementer her.

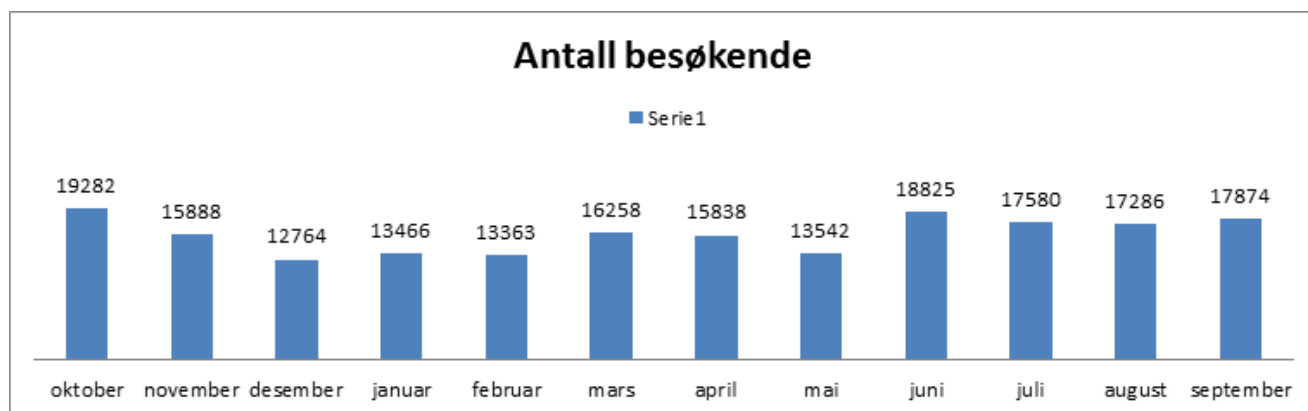
Kulturbaserte næringsaktører. I tillegg til kommunens egen virksomhet holder kaféen Sans og Samling til i Meieriet.

Møterom og øvingsrom for lag og organisasjoner.

Gallerilokaler i Fryseriet. Her vil kommunen få mulighet til å huse store og små utstillinger.

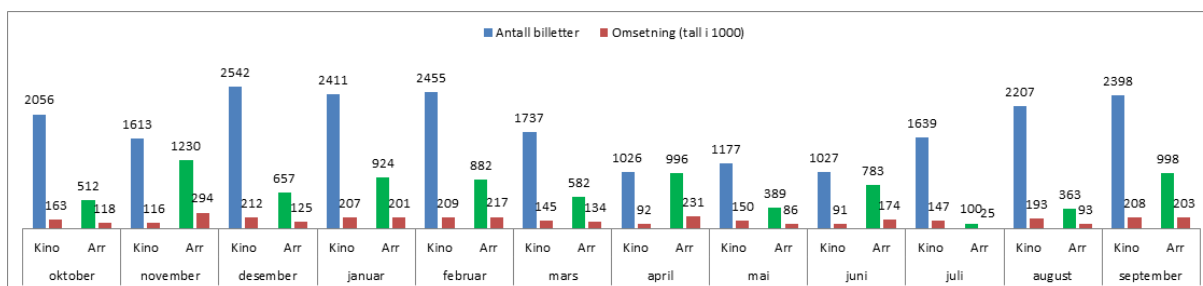
Turistinformasjonen finner du i andre etasje. Mange turister har allerede brukt kultursenteret siden det åpnet mai 2017.

Til sammen 37 ansatte har sitt daglige virke i Meieriet kultursenter. Siste års omsetning var 3,8 mill kr.

Figur 28. Figuren viser antall besøkende pr måned i perioden oktober 2017 til september 2018. Til sammen 191.966 besøkende i denne perioden. Kilde: Meieriet kultursenter

I perioden oktober 2017 til september 2018 kom det til sammen 191.966 besøkende til Meieriet kultursenter. Dette tilsvarer i snitt ca 16.000 besøkende pr måned.

Figur 29. Antall solgte billetter (grønne søyler er antall solgt ebilletter ved arrangement. Blå søyler gjelder kino. Kilde; Meieriet kultursenter.

Figuren gir en oversikt over antall solgte billetter ved Meieriet kulturfabrikk i perioden oktober 2017 til september 2018. Blå søyler viser kino. Grønne søyler viser andre arrangement. Røde søyler viser omsetning.

Besøkende til kultursenteret virker regionforstørrende – folk kommer langveisfra for å se / oppleve spesielle produksjoner.

Det er en økende trend i forhold til økt etterspørsel av opplevelser – dvs opplevelsene er det sentrale som trekker folk. Handel kommer som en følge av opplevelsen. Vi antar at kombinasjoner av handel, opplevelser og service vil bli mer aktuelle i årene som kommer som følge av;

- ❖ Flere eldre
- ❖ Økt reiseliv
- ❖ Flere kulturaktiviteter (festivaler, arrangementer, forestillinger mv)

Sett i forhold til handelsnæringen, er kulturaktiviteter positive i den forstand at slike aktiviteter;

- ❖ Skaper positivitet / positive opplevelser
- ❖ Virker regionforstørrende – tiltrekker besøkende fra regionen
- ❖ Øker omsetningen innen varehandel og øker etterspørselen etter tjenester – spesielt innen hotell- og serveringsbransjen.

3.4 Spesielt om utviklingen i bilbransjen

Det skjer en markant utvikling i bilbransjen (NACE 45) nasjonalt, regionalt og i byene / regionsentra i Nordland. Vi vil derfor utdype denne utviklingstrenden her.

3.4.1 Politiske føringer internasjonalt, i EU og i Norge

I mars 2016 kom EU-kommisjonen med en «Hvitbok» om EU's transportpolitikk fram mot 2050. I denne hvitboken er det foreslått å halvere antallet biler med konvensjonelle forbrenningsmotorer (diesel og bensin) i europeiske byer innen 2030, og utfasing av denne type biler i byene innen år 2050.

Det er en løpende politisk diskusjon om hvordan Norge best kan oppfylle Paris-deklarasjonen. Norge har nå⁴ ratifisert den nye internasjonale klimaavtalen fra Paris, og er derved blant de første landene som formelt slutter seg til Parisavtalen.

⁴ Pressemelding 26.06.2016 fra Klima- og miljødepartementet

Som en oppfølging av bl.a. Parisavtalen har EU-kommisjonen den 20. juli 2016 foreslått et foreløpig norsk utslippsmål for 2030. I den europeiske innsatsfordelingen blir det lagt opp til at Norge skal kutte utslippene ikke-kvotepiktig sektor med 40 prosent fra 2005 til 2030. Et endelig forslag til måltall vil være på plass etter nærmere beregninger fra Kommisjonen. Ikke kvotepiktig sektor betyr mellom annet landbruk, avfall, transport og bygg. Kvotepiktig sektor er industri, luftfart, energiforsyning og petroleumsvirksomhet. I kvotepiktig sektor er Norge allerede en del av den europeiske klimapolitikken.

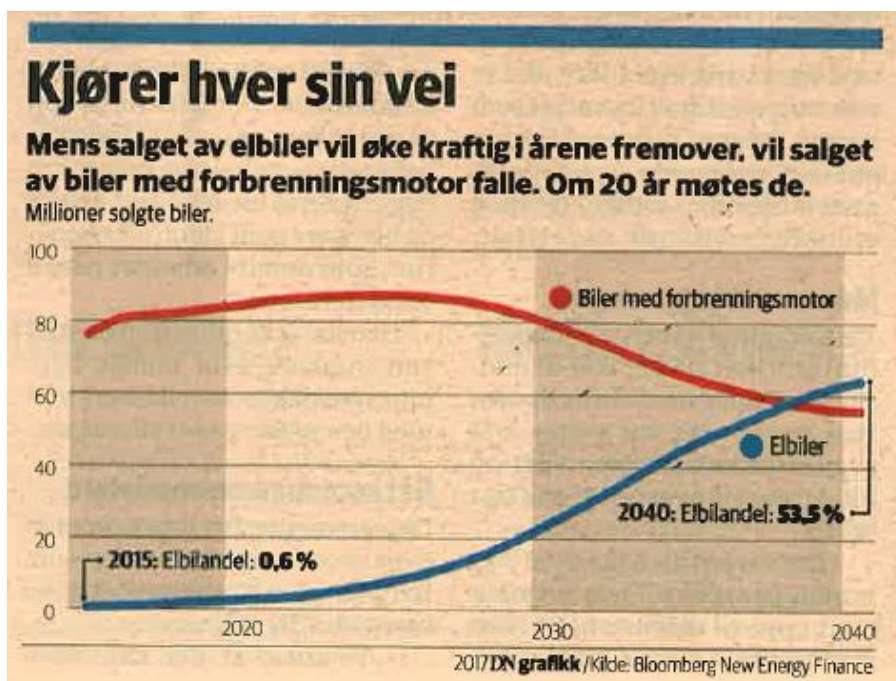
3.4.2 Utviklingen innen det norske EI-bilmarkedet – og EI-bilmarkedet på verdensbasis fram mot år 2040

I 2010 var elbiler et relativt sjeldent syn på norske veier. Elbilparken var dominert av norskproduserte Buddy og Think. Rekkevidden var sterkt begrenset.

Tallet på registrerte elbiler i Norge var 142 490 ved inngangen til 2018 – en økning på over 40 prosent fra året før. De aller fleste elbilene er personbiler – hele 139 000. Her er økningen på 42,5 prosent fra inngangen til 2017.

Bloomberg New Energy Finance har utarbeidet en prognose som viser at overgangen til utslippsfrie biler vil skje raskere enn tidligere antatt. Innen ca 20 år vil antallet solgte el-biler passere antallet solgte drivstoffbaserte biler på verdensbasis. Årsaken er at kostnadene ved å bygge el-biler faller raskt. Det er spesielt utviklingen innen batteriteknologi og batteripriser som gir grunnlag for denne utviklingen.

Innen 2040 vil dette redusere oljeforbruket på verdensbasis med ca 8 mill fat pr dag. Til sammenligning produserer Saudi-Arabia ca 7 mill fat olje pr dag. Det vil bli en tilsvarende økning i el-forbruket fra ca 6 TWh i dag til ca 1.800 TWh i 2040.

Figur 30. Utviklingstrender i salg av drivstoffbaserte biler og el-biler på verdensbasis. Prognose mot år 2040. Kilde: Dagens Næringsliv 7. juli 2017.

3.4.3 Nye boligformer, krav til samfunnssikkerhet – økte krav til service

En stadig økende del av befolkningen ønsker å bo sentralt og i nærheten av bykjernen. Som en følge av dette, er det i løpet av de siste årene blitt vanlig å etablere omfattende leilighetskomplekser i eller nært sentrum av byene. Disse leilighetene har relativt høy kvadratmeterpris og derved begrenset lagerplass. Dette, sammen med endringer i familiestruktur og økt gjennomsnittsalder i befolkningen, gjør at serviceoperasjoner og enkle reparasjoner - som man tidligere gjorde selv - i økende grad overlates til bilbransjen. Dekkskifte og lagring av dekk og annet bilutstyr i «dekkhoteller» overlates i økende grad til bilbransjen.

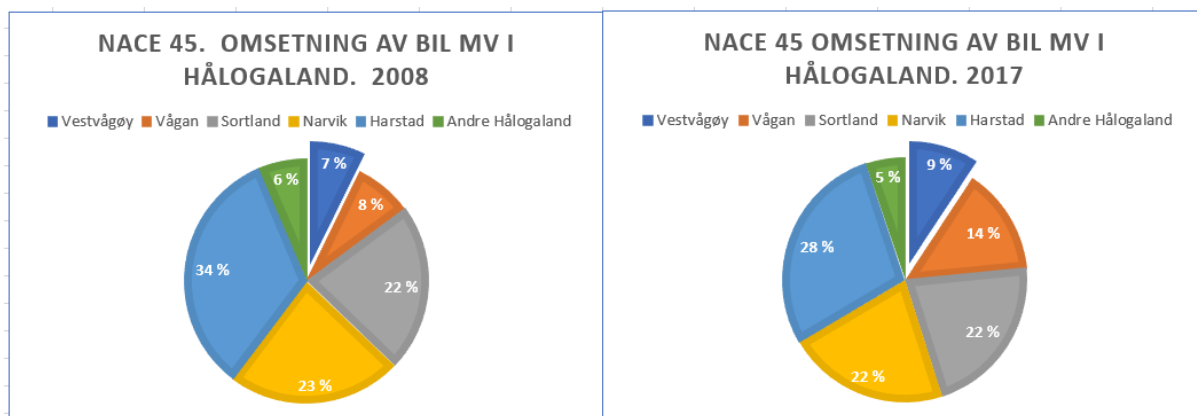
Nye boligformer, økt gjennomsnittsalder og endrede familiestrukturer har åpnet marked for økt tilbringertjeneste (netthandel, matlevering, service, hjemmetjenester, omsorgstjenester) noe som gir økt trafikk i byene.

Det er gjennomgående økte krav til sikkerhet i samfunnet. Det må forventes økte krav til serviceoppfølging – spesielt i forhold til drivstoffbaserte kjøretøy – som følge av økte krav til utslippsreduksjon.

I sum betyr dette etterspørsel etter kombinasjonen av bilprodukter og serviceprodukter som en følge av endrede og økte krav til bilbransjen.

3.4.4 Bilbransjen i byer og tettsteder i Hålogaland

Figur 31 gir en oversikt over omsetning innen bilbransjen i Hålogaland fordelt på byene og «andre kommuner» i regionen i 2008 og i 2017.

Figur 31. Årsomsetning i bilbransjen i 2008 og i 2017 fordelt på byer i Hålogaland. Kilde SSB

Vi ser av figur 31 at Vestvågøy / Leknes står for ca 9% av bilomsetningen i Hålogalandregionen i 2017 – en økning fra 7% i 2008. I 2017 ble det omsatt varer for ca 348 mill kr innen NACE 45 (bil mv) i Vestvågøy. Det aller meste av denne omsetningen skjer på Leknes.

I Hålogalandsregionen ble det i 2017 omsatt for ca kr 3.749 mill kr i denne kategorien. Det bemerkelsesverdige her er økningen i Vågan kommune (Svolvær) som økte fra 8% til 14%. Samtidig reduseres andelen i Harstad fra 33% til 28%. Tallmaterialet bak denne figuren er tatt inn i vedlegg 5.

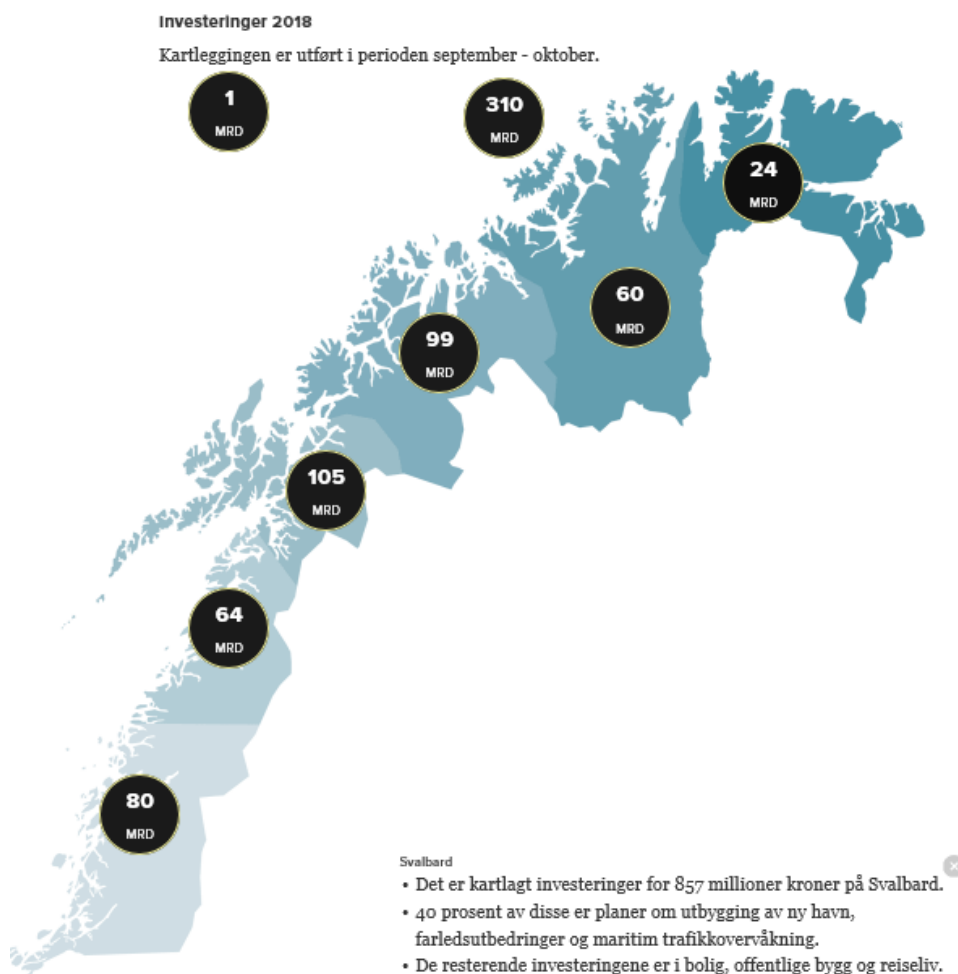
3.5 Investeringer i Nord-Norge 2018-2026⁵.

Oversikten som her presenteres er basert på 813 identifiserte investeringsobjekter som sammen med investeringene i boliger utgjør 742,6 milliarder kroner de neste 8 årene (2018 – 2026).

Dette er 7,6 milliarder kroner mer enn fjorårets estimat for samme periode. På sokkelen forventes det nå store investeringer fremover. På fastlandet vil boliginvesteringene være den største bidragsyteren i regionen, etterfulgt av investeringer i offentlige bygg og infrastruktur.

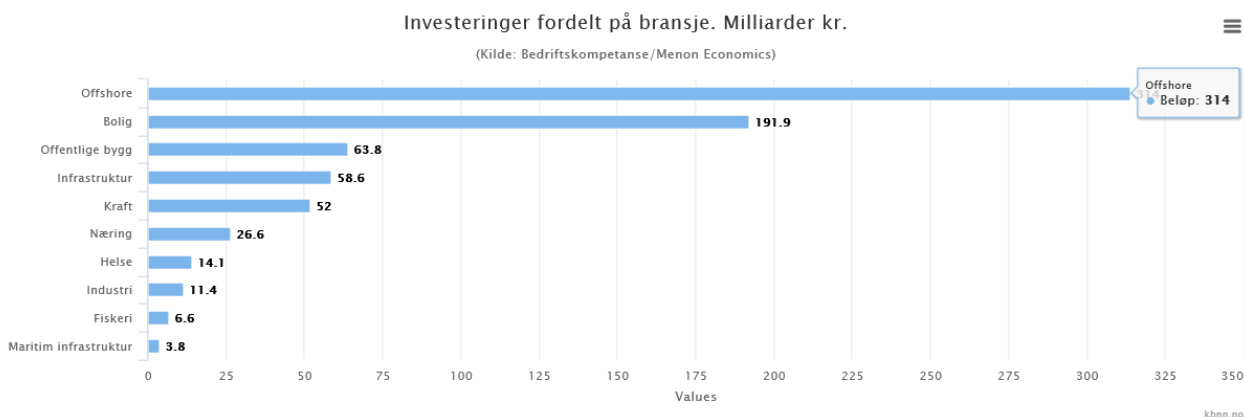
Investeringer på sokkelen står for de største investeringene de kommende årene, og utgjør tilsammen 310 milliarder kroner. Disse investeringene er hovedsakelig knyttet til drift, modifikasjoner og utbygginger av satellittfelter samt planlagte investeringer på de nye feltene Johan Castberg, Alta/Gohta, Wisting og i Barentshavet sørøst. Det ligger også inne planlagte investeringer i tilknytning til en ny oljeterminal på Veidnes. Den årlige investeringsaktiviteten knyttet til drift og utbygging på disse prosjektene er estimert til 50 milliarder kroner per år fram til 2020, med en økning til 70 milliarder kroner per år etter 2020.

For denne handelsanalysen er det interessant at det i perioden forventes et investeringsvolum i Hålogalandsregionen på 105 milliarder kroner.

Figur 32. Investeringer i Nord-Norge 2018-2026 fordelt på regioner. Kilde: Sparebanken Nord-Norge. Konjunkturbarometer høst 2018.

⁵ Konjunkturbarometer for Nord-Norge 2018.

Figur 33. Oversikt over investeringsvolumer i Nord-Norge fram til 2026. Kilde Sparebanken Nord-Norge. Konjunkturbarometer høst 2018.

På fastlandet bidrar boliginvesteringer til å holde investeringene oppe. I konjunkturbarometeret er det estimert at det vil investeres i boliger for 192 milliarder kroner i Nord-Norge i denne perioden. Vel 47 prosent av boliginvesteringene realiseres i Nordland fylke etterfulgt av Tromsø-regionen med 38 prosent.

Det skal bygges flyplasser, veier, jernbane og annen infrastruktur for 58,6 milliarder i Nord-Norge innen 2026. Det er planlagt nye flyplasser i Bodø, Rana, Lofoten og Hammerfest, samt ny kampflybase på Evenes. Det største prosjektet er byggingen av ny flyplass i Bodø, som har en kostnadsramme på 5 milliarder kroner.

Ut fra dette må det fortsatt tas høyde for en sterk utvikling innen byggevarebransjen med en tilsvarende omsetningsvekst og behov for mer areal.

Vi ser av sysselsettingsutviklingen (kap 2.5.) at bygg- og anleggsbransjen er en viktig vekstfaktor både lokalt og regionalt.

4 Analyse og konklusjon

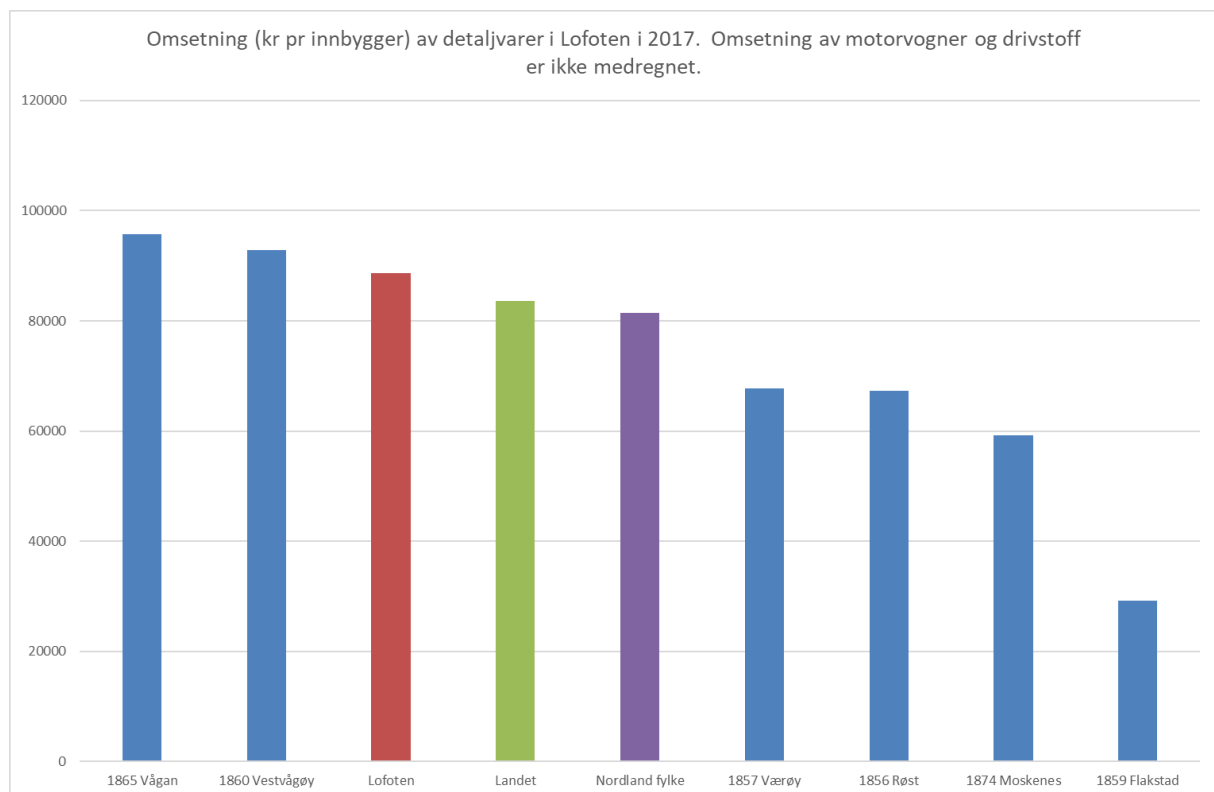
4.1 Detaljhandel. Omsetning pr innbygger i Vestvågøy og i Lofoten

Vi ser av tabell 18 at Vestvågøy ligger høyt når det gjelder detaljhandel pr innbygger. Vestvågøy har en detaljvareomsetning pr innbygger som ligger godt over landsgjennomsnittet og gjennomsnittet i Nordland fylke. I Lofotenregionen ligger Vågan kommune noe høyere enn Vestvågøy. På 9 år vokser omsetningen pr innbygger i Vestvågøy med 31,6% eller 3,5% pr år.

Omsetning pr innbygger (kr).	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Diff	Diff%
1865 Vågan	73 145	74 536	73 702	76 300	78 980	77 826	82 827	88 039	93 255	95 740	22 595	30,9
1860 Vestvågøy	70 595	71 662	75 691	77 657	80 101	80 862	85 274	84 833	90 199	92 882	22 287	31,6
Lofoten	65 350	66 849	68 286	70 739	73 001	73 015	76 381	79 020	84 635	88 608	23 258	35,6
Landet	69 561	70 783	72 014	73 329	75 028	75 802	78 244	80 180	82 379	83 570	14 009	20,1
Nordland fylke	65 709	67 441	68 237	75 257	72 252	73 046	75 314	77 626	81 031	81 465	15 756	24,0
1857 Værøy	42 681	46 298	44 628	47 444	49 816	48 804	22 663	39 891	56 827	67 716	25 035	58,7
1856 Røst	44 029	45 840	49 007	53 929	55 422	54 665	54 482	59 130	62 840	67 232	23 203	52,7
1874 Moskenes	35 329	38 865	34 369	40 557	41 582	43 713	46 575	47 793	55 251	59 157	23 828	67,4
1859 Flakstad	22 444	23 576	24 619	24 163	23 530	23 443	25 154	24 736	25 936	29 139	6 695	29,8

Tabell 18. Detaljhandel pr innbygger i Lofoten 2008-2017. Sammenlignet med Lofoten, Landet og Nordland fylke. Kilde: SSB 04776 / KommuneProfilen.no

Tallmaterialet i tabell 18 kan illustreres slik:

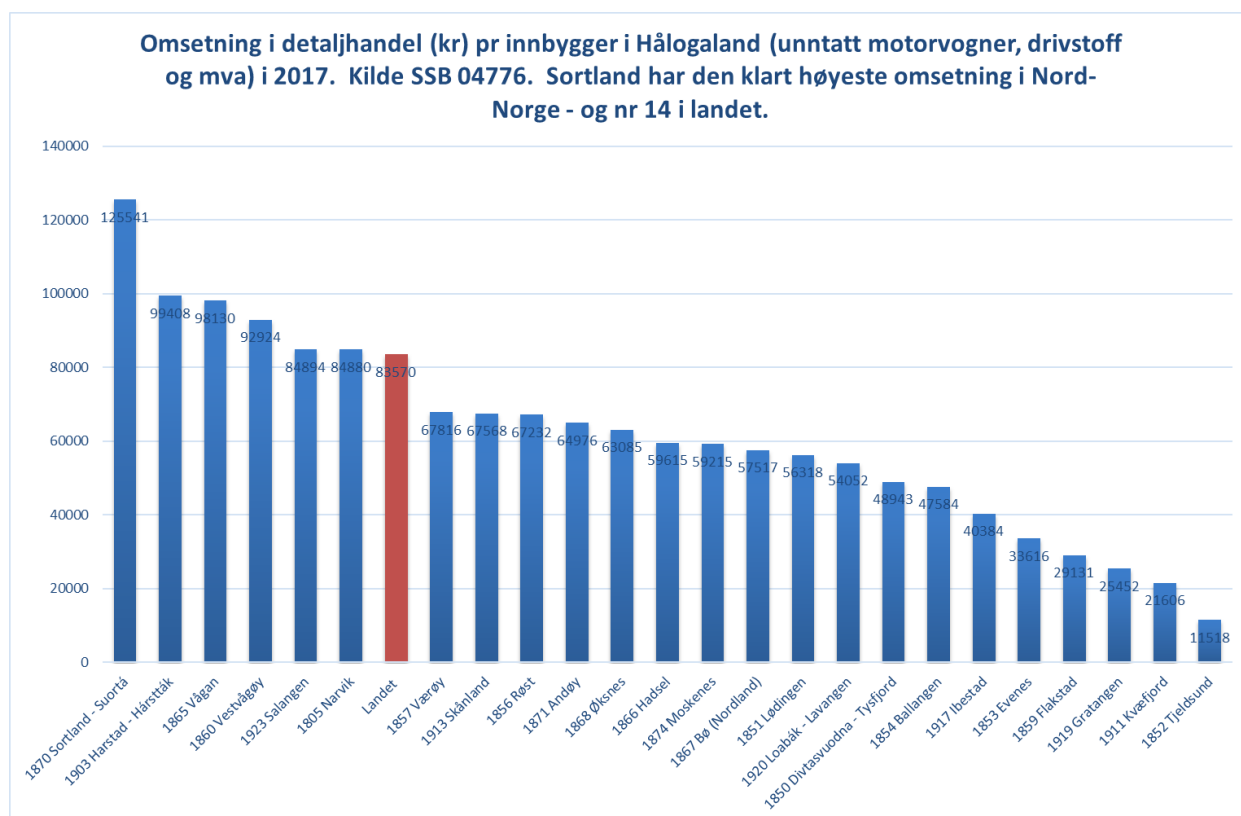
Figur 34. Detaljhandel. Omsetning pr innbygger i kommunene i Lofoten i 2017 sammenlignet med Lofoten, Nordland fylke og landsgjennomsnittet. Kilde: SSB og KommuneProfilen.no

4.1.1 Omsetning pr innbygger i Hålogaland

Vi har sett på detaljhandel – omsetning pr innbygger i hele Hålogalandsregionen. Vi ser av figur 33 at byene i regionen har en vareomsetning som ligger høyere enn landsgjennomsnittet, mens de mindre kommunene har en vareomsetning under landsgjennomsnittet.

Kommuner som Kvæfjord og Tjeldsund har en svært lav detaljhandel pr innbygger. Her er det nok riktig å si at handelen i disse kommunene i all hovedsak er flyttet til Harstad. Handelen i Gratangen er preget av nærhet til Bjerkvik og Narvik

Vi ser av figur 35 at Vestvågøy har 4. høyeste omsetningstall pr innbygger i Hålogalandsregionen.

Figur 35. Detaljhandel i Hålogaland. Omsetning pr innbygger i 2017. Kilde: SSB

4.2 Detaljhandel. Omsetning totalt i kommunene i Lofoten.

Tabell 19 viser den totale omsetning innen detaljhandel i kommunene i Lofoten – med unntak av omsetningen ved bensinstasjoner og omsetningen ved detaljhandel med motorvogner. Omsetningen av motorvogner mv er vist i kap 3.4.4. Vestvågøy er den eneste kommunen som årlig omsetter varer for mer enn 1 mrd.kr. i Lofoten og det framgår av tabellen at 48,5% av all detaljvarehandel i regionen skjer i Vestvågøy.

Vareomsetning mill kr	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Endring	Endring %	Andel 2017 i Lofoten
1856 Røst	27	28	30	33	33	31	31	32	35	36	9	33,3	1,7
1857 Værøy	32	34	34	35	37	37	18	31	43	50	18	56,3	2,3
1859 Flakstad	32	33	34	33	33	32	34	34	35	39	7	21,9	1,8
1860 Vestvågøy	756	767	808	837	869	879	938	945	1 010	1 049	293	38,8	48,5
1865 Vågan	653	669	665	688	718	717	764	817	872	927	274	42,0	42,8
1874 Moskenes	40	43	39	45	46	49	52	51	59	64	24	60,0	3,0
1897 Lofoten	1 541	1 573	1 609	1 672	1 736	1 744	1 836	1 911	2 053	2 165	624	40,5	100,0

Tabell 19. Detaljhandel pr kommune i Lofoten. Unntatt omsetning av drivstoff og omsetning av motorkjøretøy. Kilde: KommuneProfilen.no

4.2.1 Detaljhandel. Omsetning i byene i Nordland og i Hålogaland.

For å kunne sammenligne veksten i omsetningen av detaljvarer i Vestvågøy med tilsvarende byer og tettsteder, viser vi i tabell 20 en oversikt over omsetningstall i 10 byer / tettsteder i Nordland og 2 byer i Troms. Vi rangerer disse etter vekstraten i omsetning av detaljvarer fra 2008 – 2017. Vi ser her at Vestvågøy har en sterk vekst sammenlignet med tilsvarende byer og tettsteder, fylkene Nordland og Troms og landsgjennomsnittet. Omsetningen i Vestvågøy vokser på 9 år med 38,8% - dvs 4,3% p rår.

Vi ser av tabellen at Tromsø ligger klart på topp med en omsetningsvekst på hele 48%. Vågan (Svolvær) kommer også meget høyt med en vekstrate på 42%.

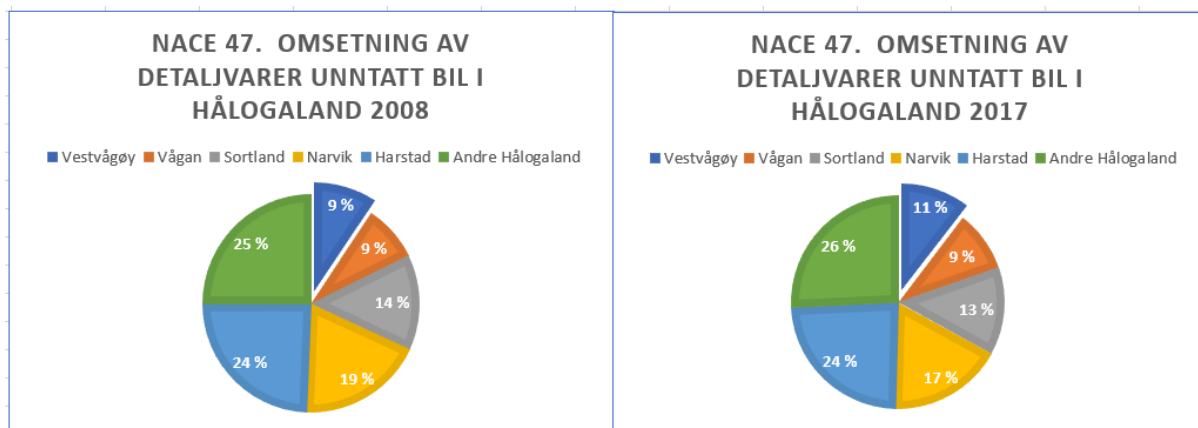
Vi antar her at grunnen til at Lofotbyene scorer relativt høyt skyldes i hovedsak utviklingen innen reiselivsnæringen. Vi viser i denne sammenheng til kap 3.3.

Mill kr.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Diff	Diff %
1902 Tromsø	4 994	5 146	5 363	5 620	5 958	6 169	6 457	6 781	7 089	7 391	2 397	48,0
1865 Vågan	653	669	665	688	718	717	764	817	872	927	274	42,0
1860 Vestvågøy	756	767	808	837	869	879	938	945	1 010	1 049	293	38,8
1804 Bodø	3 554	3 582	3 697	3 911	4 129	4 253	4 446	4 669	4 815	4 824	1 270	35,7
1841 Fauske	686	741	767	765	750	770	836	872	939	925	239	34,8
Landet	329 949	339 705	349 861	360 800	374 078	382 896	399 753	414 195	429 519	439 425	109 476	33,2
19 Troms	10 941	11 174	11 515	11 944	12 420	12 154	12 627	13 122	13 758	14 235	3 294	30,1
1833 Rana	1 820	1 884	1 948	1 996	2 077	2 163	2 241	2 235	2 301	2 355	535	29,4
18 Nordland	15 441	15 874	16 122	16 671	17 243	17 503	18 141	18 761	19 602	19 785	4 344	28,1
1820 Alstahaug	663	727	760	772	799	789	797	807	840	847	184	27,8
1824 Vefsn	971	1 008	1 019	1 032	1 062	1 067	1 104	1 097	1 149	1 151	180	18,5
1813 Brønnøy	577	579	517	543	614	638	655	659	683	675	98	17,0
1805 Narvik	1 388	1 414	1 413	1 432	1 456	1 461	1 524	1 556	1 604	1 592	204	14,7
1870 Sortland	1 150	1 167	1 157	1 168	1 169	1 116	1 154	1 252	1 285	1 303	153	13,3
1901 Harstad	2 427	2 416	2 474	2 621	2 705	2 174	2 273	2 295	2 380	2 470	43	1,8

Tabell 20. Omsetningsvekst (mill kr) i 12 byer / tettsteder i Nordland og Troms sammenlignet med fylkene og landet. Unntatt omsetning av motorkjøretøy og omsetning av drivstoff. Kilde: KommuneProfilen.no.

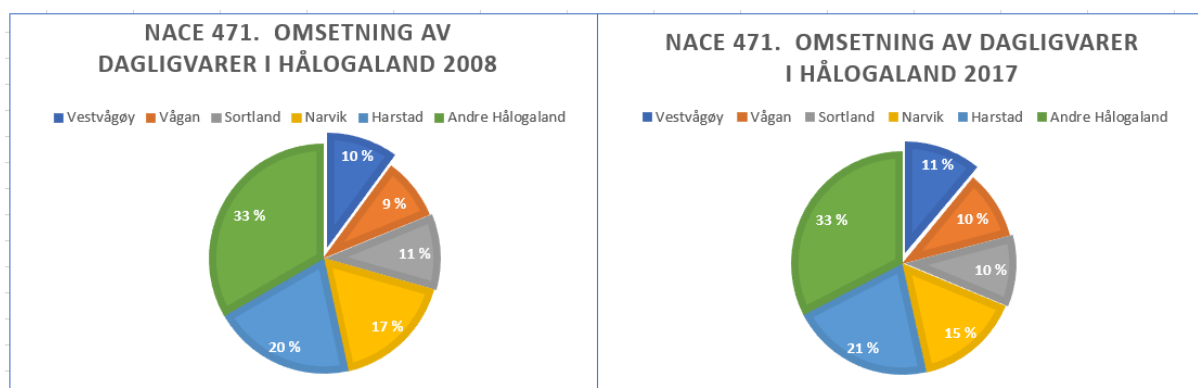
Detaljvarehandelen i Hålogaland kan grafisk framstilles slik:

Figur 36. Detaljvareomsetning i Hålogaland 2008 og 2017. Kilde: SSB.

Vi ser av figur 36 at ca 75% av all detaljvareomsetningen (unntatt bil – inklusive drivstoff) i Hålogalandsregionen skjer i byene. I 2017 sto Vestvågøy for ca 11% av denne handelen – tilsvarende 1.158 mill kr.

Dagligvarehandelen i Hålogaland kan grafisk framstilles slik:

Figur 37. Dagligvareomsetning i Hålogaland 2008 og 2017. Kilde SSB

Vi ser av figur 37 at ca 2/3 av all dagligvareomsetning (matvarer, drikkevarer, renholdsprodukter mv) i Hålogalandsregionen skjer i byene. I 2017 sto Vestvågøy for ca 11% av denne handelen – tilsvarende ca 536 mill kr.

En oppsummering av figur 31 i kap 3.4.4. og figur 36 viser at Vestvågøy omsetter detaljvarer, drivstoff og motorvogner for ca 1.506 mill kr i 2017. Dette er tallmessig framstilt i vedlegg 5.

4.3 Omsetningstall for detaljvarehandel i Vestvågøy kommune

I tabell 21 viser vi omsetningstall for detaljvarehandel i Vestvågøy kommune i utvalgte bransjer:

- ❖ Detaljvarehandel med motorvogner (violett farge)
- ❖ Detaljvarehandel med plasskrevende varer (gul farge)
- ❖ Detaljvarehandel innen andre kategorier – utvalgsvarer / faghandel og dagligvarer (grønn farge).

Vi viser omsetningstall for de samme bransjene i Vestvågøy og dekningsgrad i forhold til Landet og Hålogaland i vedlegg 5.4.

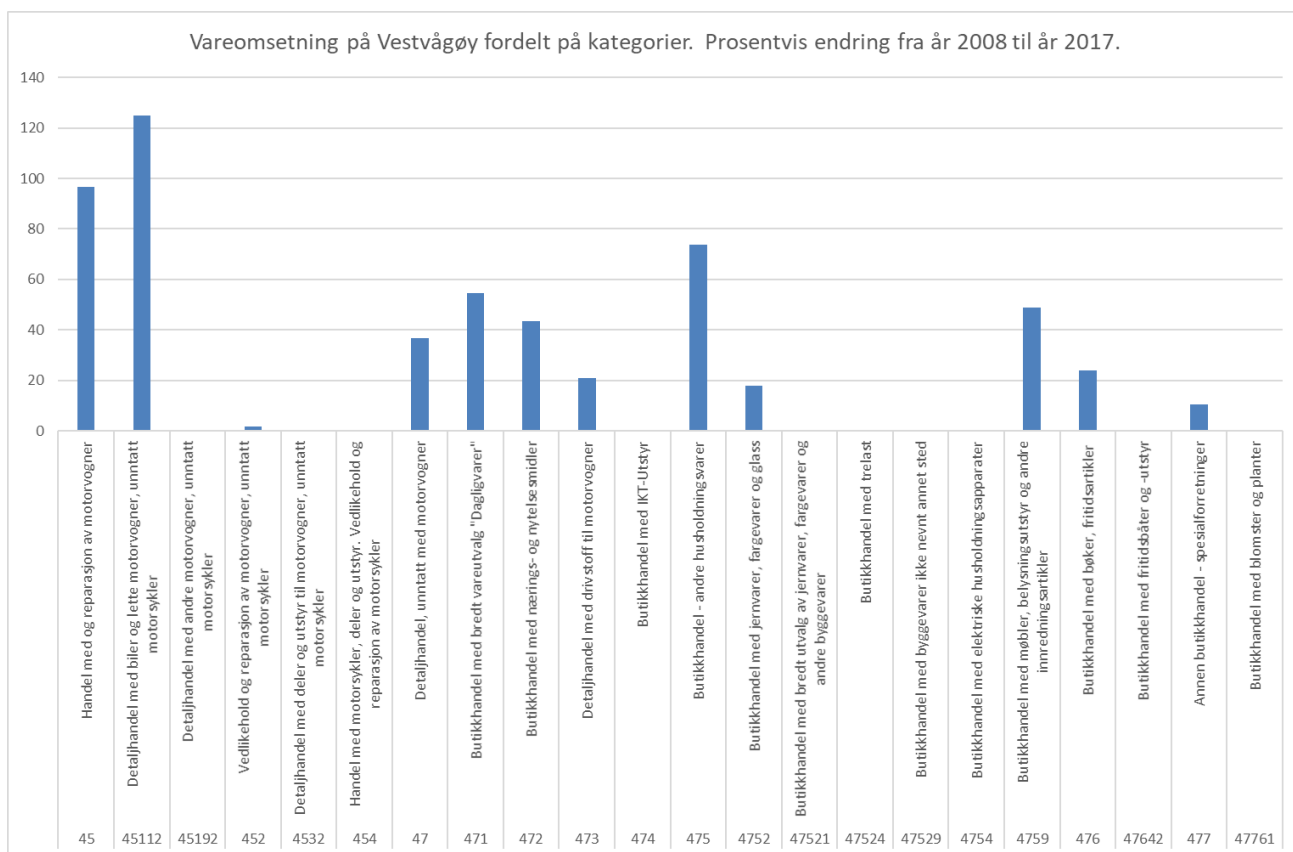
Vestvågøy. Vareomsetning i 1000 kroner.		2008	2017	Endring	Endring %
NACE	NACE-navn				
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	176 981	347 733	170 752	96,5
45112	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	124 663	280 431	155 768	125,0
45192	Detaljhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	:	:		
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	51 340	52 224	884	1,7
4532	Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler		15 078		
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	:	:		
47	Detaljhandel, unntatt med motorvogner	846 124	1157745	311 621	36,8
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	346 845	535 612	188 767	54,4
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	41 106	58 995	17 889	43,5
473	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner	90 057	108 878	18 821	20,9
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	35 370	:		
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	128 907	223 967	95 060	73,7
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	77 935	91 756	13 821	17,7
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	72 096	63 724		
47524	Butikkhandel med trelast	:	:		
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	:	:		
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	:	:		
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innretningsartikler	27 153	40 402	13 249	48,8
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	37 456	46 453	8 997	24,0
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	:	:		
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	166 031	183 611	17 580	10,6
47761	Butikkhandel med blomster og planter	13 608	:		

Tabell 21. Omsetningstall for detaljvarehandel i Vestvågøy kommune 2008 – 2017. Kilde SSB.

Vi ser av tabell 21 at detaljhandelen innen bilbransjen i Vestvågøy omsatte for nesten 348 mill kr i år 2017. Dette er ca 39% av all omsetning innen bilbransjen i Lofoten. I forhold til Hålogalandsregionen hadde Vestvågøy 9% av all omsetning innen bilbransjen i 2017.

Utenom bilbransjen, er det dagligvarehandelen (NACE 471) som utgjør det største volumet med en omsetning på ca 536 mill kr i 2017.

Utviklingen i omsetning innen de utvalgte varegruppene kan illustreres som vist i figur 38.

Figur 38. Omsetning i utvalgte varegrupper – Vestvågøy kommune. Endring fra 2008 – 2017. Kilde SSB:

Vi ser av figur 36 en meget kraftig vekst innen NACE 45.112 «Detailhandel med biler mv». Dette er en bransje i sterk omstilling og vekst (j.fr. kap 3.4.), men der Vestvågøy fortsatt ligger noe etter sammenlignbare byer i regionen (figur 29).

Vi ser også en sterk vekst innen NACE 471 (Dagligvarer), NACE 475 (Butikkhandel med andre husholdningsvarer) og NACE 4759 (butikkhandel med møbler, belysningsutstyr mv).

4.3.1 Dekningsgrad for Vestvågøy sammenlignet med andre bykommuner

Dekningsgrader for de ulike varegruppene i Vestvågøy (tabell 22) i forhold til landet og Hålogalandsregionen, er vist i vedlegg 5.4 – 5.8.

Dekningsgrad 2017	Sortland	Narvik	Harstad	V.Vågøy	Vågan
NACE 45	249	137	136	98	179
NACE 47	154	110	114	110	117

Tabell 22. Dekningsgrader innen hovedkategoriene NACE 45 og NACE 47 for bykommuner i Hålogalandsregionen. Kilde; SSB – bearbejdet av Norconsult.

Vi ser at dekningsgraden for Vestvågøy kommune ligger noe lavere enn for tilsvarende byer i regionen. Dette gjelder spesielt innen bilbransjen (NACE 45). Dette indikerer at Vestvågøy (Leknes) har et vekstpotensial spesielt innen bilbransjen.

4.4 Omsetningstall for detaljvarehandel på Leknes.

Vi har her hentet ut omsetningstall for detaljvarehandel i bedrifter / butikker som har postadresse 8370 Leknes. En del av disse tallene vil være «prikket» fordi SSB av anonymitetshensyn ikke kan oppgi omsetningstall for varegrupper som omfatter tre eller færre bedrifter / butikker. Imidlertid vil hovedgruppene (NACE 45 og 47) fange opp også omsetningstall for disse anonymiserte gruppene.

Leknes. Postnr 8370. Vareomsetning i 1000 kroner.		2008	2017	Kr.pr innb 2008	Kr.pr innb 2017	Endring 1000 kr	Endring %
NACE	NACE-navn			2 790	3 294		
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	143 790	325 339	51 538	98 767	181 549	126,3
45112	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	.	280 431	.	85 134	.	.
45192	Detaljhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	.	.	.	.	.	.
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	28 772	34 116	10 313	10 357	5 344	18,6
4532	Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	.	.	.	.	.	.
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	.	.	.	.	.	.
47	Detaljhandel, unntatt med motorvogner	724 999	986 104	259 856	299 364	261 105	36,0
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	255 857	380 077	91 705	115 385	124 220	48,6
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	.	49 676	.	15 081	.	.
473	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner	.	.	.	.	.	.
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	35 370	.	12 677	.	.	.
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	.	220 590	.	66 967	.	.
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	.	.	.	.	.	.
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	.	63 724	.	19 345	.	.
47524	Butikkhandel med trelast	.	.	.	.	.	.
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	.	.	.	.	.	.
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	.	.	.	.	.	.
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	.	40 402	.	12 265	.	.
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	.	.	.	.	.	.
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	.	.	.	.	.	.
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	.	183 428	.	55 685	.	.
47761	Butikkhandel med blomster og planter	13 608	.	4 877	.	.	.

Tabell 23. Omsetningstall for detaljvarehandel på Leknes 2008 – 2017. Kilde SSB.

Vi ser av tabell 21 og 23 at omsetning innen bilbransjen i Vestvågøy alt vesentlig finner sted på Leknes. Ca 85% av all øvrig detaljvarehandel (NACE 47) i Vestvågøy finner sted på Leknes, mens ca 71% av dagligvarehandelen i kommunen finner sted på Leknes.

4.5 Estimering av framtidig arealbehov for handelsnæringen på Leknes i perspektiv 2030

Vi har i kapittel 1.4.7. estimert handelsarealet på Leknes til 52.000m². Dette er basert på omsetningstall for Leknes for år 2017 og en antatt omsetning innen detaljvarehandel på kr 25.000 pr m².

Vi ser av tabell 6 og figur 14 at Leknes har en langt sterkere vekstrate enn Vestvågøy kommune og sammenlignbare byer i regionen. I perioden 2019 til 2030 kan det forventes en vekst på 29% eller 2,6 % pr år. Dette tilsvarer en vekst på ca 1.000 personer i perioden. Det forventes videre at en betydelig del av denne veksten skyldes utenlandsk innvandring.

Vi ser av tabell 18 at omsetningen pr innbygger i Vestvågøy har vokst med 31,6% i perioden 2008-2017 eller 3,5% pr år.

Vi ser av tabell 20 at omsetningen av detaljvarer i Vestvågøy har vokst med 38.8% i perioden 2008-2017 eller 4,3% pr år.

Dersom vi legger til grunn at denne vekstraten vil fortsette fram til år 2030, får vi følgende framskrevne tallbilde:

Vi understreker at tallmaterialet i tabell 24 er en ren framskrivning av et estimert arealtall for handelsareal i 2017.

Vi har her ikke lagt inn effekten av arealeffektivisering dvs at nye handelsareal som regle er langt mer effektive enn dagens og der man må forvente at omsetningen pr kvadratmeter øker. Vi har lagt til grunn at omsetningen vil ligge på ca 25.000 kr /m2 i hele perioden (kap 1.4.7.).

Årsaken til at vi velger å ikke legge inn en stigende arealeffektivisering, er at dette tallmaterialet er basert på et estimat, og at feilkildene derved kan bli ganske store dersom man legger inn flere estimerte størrelser.

I tabell 24 har vi lagt inn tre alternativer. Behovet for nytt handelsareal i 2030 sett i forhold til dagens nivå, varierer fra ca 20.600m² til ca 37.900 m².

Ut fra dette vil vi anslå at behovet for nytt handelsareal på Leknes vil ligge i størrelsesorden 25.000 – 30.000m² fram mot 2030. Parkeringsareal, veiareal mv i tilknytning til handelsarealet kommer i tillegg.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Økning
Omsetningsvekst - 4,3% pr år.															
Tabell 21	52 000	54 236	56 568	59 001	61 538	64 184	66 944	69 822	72 825	75 956	79 222	82 629	86 182	89 888	37 888
Leknes by															
Vekst omsetning / innbygger - 3,5% pr år. Tabell 19															
Tabell 6	52 000	53 820	55 704	57 653	59 671	61 760	63 921	66 159	68 474	70 871	73 351	75 918	78 576	81 326	29 326
Leknes by															
Befolkningsvekst - 2,6% pr år.															
Tabell 6	52 000	53 352	54 739	56 162	57 623	59 121	60 658	62 235	63 853	65 513	67 217	68 964	70 757	72 597	20 597
Leknes by															

Tabell 24. Estimert behov for nytt handelsareal på Leknes fram mot år 2030 basert på tre alternativer.

4.6 Konklusjon

Hensikten med denne rapporten er å dokumentere behovet for nytt handelsareal på Leknes sett i forhold til en eventuell utbygging av handelsvirksomhet på Leknessletta – j.fr. kapittel 1.2. Det er i planprogrammet for Lofoten Handelspark Sørvest tatt høyde for at det her kan utvikles et næringsområde der det legges til rette for brutto handelsareal ut over 15.000m² BRA.

Det aktuelle arealet er avsatt i kommuneplanen til framtidig forretning. Det foreligger en innsigelse fra Nordland fylkeskommune mot utbygging av området.

Leknes er en by i sterk befolkningsvekst sett i forhold til sammenlignbare byer i regionen. Denne veksten vil vedvare fram til år 2030 der vi forventer at ca 1000 flere innbyggere vil bo i byen Leknes.

Folketilveksten i Lofoten er basert på flytting som først og fremst kommer kommunene Vestvågøy og Vågan til gode. Det er i første rekke utenlandsk tilflytting / innvandring som gir en positiv flyttebalanse. Folketilveksten er klart størst i byene (Leknes og Vågan). Den utenlandske tilflyttingen ser derved ut til i første rekke å bosette seg i byene. En stor folketilvekst i byene kommer derved ikke alene som en følge av fraflytting fra nabokommunene og utkantene i bykommunen.

For å kunne anslå et framtidig handelsareal på Leknes, vil befolkningsutviklingen i Leknes by være en viktig faktor. Dette fordi folketilveksten alt vesentlig er konsentrert til byene, og at denne utviklingen sannsynligvis vil fortsette.

Handel er en viktig næring for Leknes. 48,5% av all detaljvarehandel i Lofoten skjer innen Vestvågøy kommune, og det aller meste av denne handelen skjer på Leknes. Omsetningen innen bilbransjen i Vestvågøy finner alt vesentlig sted på Leknes. Ca 85% av all øvrig detaljvarehandel i Vestvågøy finner sted på Leknes, mens ca 71% av dagligvarehandelen i kommunen finner sted på Leknes.

Leknes er derved et viktig handelssenter for Lofoten – spesielt Vest-Lofoten. Reiselivsnæringen er en viktig faktor som holder vareomsetningen på Leknes på et relativt høyt nivå. Innen bilbransjen synes Leknes å ha et potensial for videre utvikling – sett i relasjon til tilsvarende byer i regionen.

Vi har gjennomført en framskriving av behovet for nytt handelsareal på Leknes basert på befolkningsvekst, vekst i detaljvareomsetning og vekst i detaljvareomsetning pr innbygger.

Ut fra dette vil vi anslå at behovet for nytt handelsareal på Leknes vil ligge i størrelsesorden 25.000 – 30.000m² fram mot 2030. Parkeringsareal, veiareal mv i tilknytning til handelsarealet kommer i tillegg.

Forbeholdene i denne konklusjonen ligger i at dette arealet er en framskriving av et anslått dagens handelsareal på Leknes. Vi har her ikke lagt inn effekten av arealeffektivisering dvs at nye handelsareal som regel er mer effektive enn dagens og der man må forvente at omsetningen pr kvadratmeter øker.

5 Vedlegg

5.1 Omsetningstall for landet 2008-2017

Hele landet.	Vareomsetning i 1000 kroner.	2008	2017	Kr pr innb 2008	Kr pr innb 2017	Endring	Endring
NACE	NACE-navn			4 737 171	5 258 317	1000 kr	%
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	160 858 058	259 455 257	33 957	49 342	98 597 199	61,3
45112	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	67 914 910	121 971 868	14 337	23 196	54 056 958	79,6
45192	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	4 502 736	7 142 137	951	1 358	2 639 401	58,6
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	30 065 265	43 330 430	6 347	8 240	13 265 165	44,1
4532	Detailhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	7 876 782	9 015 583	1 663	1 715	1 138 801	14,5
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	2 641 186	2 570 372	558	489	-70 814	-2,7
47	Detailhandel, unntatt med motorvogner	376 172 697	486 929 286	79 409	92 602	110 756 589	29,4
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	138 869 142	192 024 037	29 315	36 518	53 154 895	38,3
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	17 051 935	22 443 808	3 600	4 268	5 391 873	31,6
473	Detailhandel med drivstoff til motorvogner	46 750 685	47 670 707	9 869	9 066	920 022	2,0
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	5 591 147	4 945 449	1 180	941	-645 698	-11,5
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	65 516 482	84 622 753	13 830	16 093	19 106 271	29,2
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	26 555 753	35 070 681	5 606	6 670	8 514 928	32,1
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	18 831 806	25 948 247	3 975	4 935	7 116 441	37,8
47524	Butikkhandel med trelast	792 907	704 636	167	134	-88 271	-11,1
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	2 515 147	4 111 964	531	782	1 596 817	63,5
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	13 945 948	17 030 974	2 944	3 239	3 085 026	22,1
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	21 172 124	28 052 176	4 469	5 335	6 880 052	32,5
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	22 828 688	25 958 069	4 819	4 937	3 129 381	13,7
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	4 055 043	3 729 693	856	709	-325 350	-8,0
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	69 891 671	85 829 059	14 754	16 323	15 937 388	22,8
47761	Butikkhandel med blomster og planter	5 783 806	6 707 364	1 221	1 276	923 558	16,0
	Bil, motor. Service						
	Plasskrevende varer						
	Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer						

5.2 Omsetningstall for Hålogalandsregionen 2008-2017

Hålogalandsregionen. Vareomsetning i 1000 kroner.	2008		2017		Kr.pr innb 2008 Kr.pr innb 2017	Endring 1000 kr	Endring %
	2008	2017	2008	2017			
NACE					117 006	119 686	
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	2 447 939	3 748 799	20 921	31 322	1 300 860	53,1
45112	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	1 475 333	2 262 188	12 609	18 901	786 855	53,3
45192	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	140 461	203 270	1 200	1 698	62 809	44,7
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	647 959	1 026 594	5 538	8 577	378 635	58,4
4532	Detailhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	128 275	160 932	1 096	1 345	32 657	25,5
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	19 793	25 839	169	216	6 046	30,5
47	Detailhandel, unntatt med motorvogner	9 075 391	11 118 636	77 563	92 898	2 043 245	22,5
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	3 456 698	4 873 301	29 543	40 717	1 416 603	41,0
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	392 558	506 076	3 355	4 228	113 518	28,9
473	Detailhandel med drivstoff til motorvogner	1 209 942	1 410 981	10 341	11 789	201 039	16,6
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	219 744	178 218	1 878	1 489	-41 526	-18,9
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	1 504 744	1 798 431	12 860	15 026	293 687	19,5
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	767 038	904 770	6 556	7 560	137 732	18,0
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	630 117	768 735	5 385	6 423	138 618	22,0
47524	Butikkhandel med trelast	.	.	.	.	.	.
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	40 877	30 716	349	257	-10 161	-24,9
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	270 946	353 466	2 316	2 953	82 520	30,5
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	376 396	442 451	3 217	3 697	66 055	17,5
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	515 585	539 523	4 406	4 508	23 938	4,6
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	138 100	51 572	1 180	431	-86 528	-62,7
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	1 431 950	1 641 325	12 238	13 714	209 375	14,6
47761	Butikkhandel med blomster og planter	108 070	133 156	924	1 113	25 086	23,2
	Bil, motor. Service						
	Plasskrevende varer						
	Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer						

5.3 Omsetningstall for Lofotenregionen 2008-2017

Lofotenregionen. Vareomsetning i 1000 kroner.	2008		2017		Kr.pr innb 2008	Kr.pr innb 2017	Endring 1000 kr	Endring %
	NACE	NACE-navn						
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	375 683	897 254	15 934	23 577	24 439	521 571	138,8
45112	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	266 833	596 936	11 318	11 318	24 426	330 103	123,7
45192	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	96 150	274 203	4 078	4 078	11 220	178 053	185,2
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	12 700	25 078	539	539	1 026	12 378	97,5
4532	Detailhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	1 748 752	2 389 489	74 172	74 172	97 774	640 737	36,6
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	769 832	1 180 197	32 652	32 652	48 292	410 365	53,3
47	Detailhandel, unntatt med motorvogner	96 659	122 084	4 100	4 100	4 995	25 425	26,3
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	208 000	247 439	8 822	8 822	10 125	39 439	19,0
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	35 370	1 500	1 500	1 500			
473	Detailhandel med drivstoff til motorvogner	256 838	392 502	10 894	10 894	16 060	135 664	52,8
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	130 724	175 424	5 545	5 545	7 178	44 700	34,2
475	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	112 583	146 277	4 775	4 775	5 985	33 694	29,9
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer							
47524	Butikkhandel med trelast							
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted							
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	53 381	121 106	2 264	2 264	4 955	67 725	126,9
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	48 792	70 611	2 069	2 069	2 889	21 819	44,7
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	85 478	87 015	3 625	3 625	3 560	1 537	1,8
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr							
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	296 158	337 215	12 561	12 561	13 798	41 057	13,9
47761	Butikkhandel med blomster og planter	22 295	20 727	946	946	848	-1 568	-7,0
	Bil, motor. Service							
	Plasskrevende varer							
	Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer							

5.4 Omsetningstall for Vestvågøy kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen

Vestvågøy. Vareomsetning i 1000 kroner.	NACE	NACE-navn	2008		2017		Kr.pr innb 2008		Kr.pr innb 2017		Dekningsgrad, Vestvågøy kommune			
			2008		2017		2008		2017		2008		2017	
			Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	176 981	347 733	10 710	11 294	16 525	30 789	48,7	79,0	62,4	98,3			
45112	Detaljhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	124 663	280 431	11 640	24 830	11 640	24 830	81,2	92,3	107,0	131,4			
45192	Detaljhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	51 340	52 224	4 794	4 624	4 794	4 624	75,5	86,6	56,1	53,9			
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	15 078	15 078	15 078	15 078	15 078	15 078			77,9	99,3			
4532	Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler													
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler													
47	Detaljhandel, unntatt med motorvogner	846 124	1 157 745	79 003	102 510	79 003	102 510	99,5	101,9	110,7	110,3			
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	346 845	535 612	32 385	47 424	32 385	47 424	110,5	109,6	129,9	116,5			
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	41 106	58 995	3 838	5 224	3 838	5 224	106,6	114,4	122,4	123,5			
473	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner	90 057	108 878	8 409	9 640	8 409	9 640	85,2	81,3	106,3	81,8			
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	35 370		3 303		3 303		279,8	175,8					
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	128 907	223 967	12 036	19 831	12 036	19 831	87,0	93,6	123,2	132,0			
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	77 935	91 756	7 277	8 124	7 277	8 124	129,8	111,0	121,8	107,5			
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	72 096	63 724	6 732	5 642	6 732	5 642	169,3	125,0	114,3	87,8			
47524	Butikkhandel med trelast													
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted													
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater													
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	27 153	40 402	3 497	4 113	3 497	4 113	72,6	79,4	83,3	91,2			
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	37 456	46 453											
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr													
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	166 031	183 611	15 502	16 257	15 502	16 257	105,1	126,7	99,6	118,5			
47761	Butikkhandel med blomster og planter	13 608		1 271		1 271		104,1	137,6					
	Bil, motor. Service													
	Plasskrevende varer													
	Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer													

5.5 Omsetningstall for Vågan kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen

Vågan. Vareomsetning i 1000 kroner.	2008		2017		Kr-pr innb 2008		Kr-pr innb 2017		Dekningsgrad, Vågan kommune	
	2008	2017	2008	2017	8 933	9 444	2017	2017	2008	2017
NACE	NACE-navn		Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	187 851	531 308	21 029	56 259	61,9	100,5	114,0	179,6	
45112	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	136 436	309 076	15 273	32 727	106,5	121,1	141,1	173,2	
45192	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	:	:	:	:	:	:	:	:	
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	39 693	211 195	4 443	22 363	70,0	80,2	271,4	260,7	
4532	Detailhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	:	:	:	:	:	:	:	:	
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	:	:	:	:	:	:	:	:	
47	Detailhandel, unntatt med motorvogner	761 963	1 030 254	85 298	109 091	107,4	110,0	117,8	117,4	
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvare"	303 246	483 982	33 947	51 248	115,8	114,9	140,3	125,9	
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	53 436	54 710	5 982	5 793	166,2	178,3	135,7	137,0	
473	Detailhandel med drivstoff til motorvogner	108 568	126 212	12 154	13 364	123,2	117,5	147,4	113,4	
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	:	:	:	:	:	:	:	:	
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	123 805	167 420	13 859	17 728	100,2	107,8	110,2	118,0	
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	48 663	82 553	5 448	8 741	97,2	83,1	131,1	115,6	
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	40 487	82 553	4 532	8 741	114,0	84,2	177,1	136,1	
47524	Butikkhandel med trelast	:	:	:	:	:	:	:	:	
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	:	:	:	:	:	:	:	:	
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	:	:	:	:	:	:	:	:	
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	21 639	30 209	5 315	4 295	110,3	120,6	87,0	95,3	
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	47 479	40 562	:	:	:	:	:	:	
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	:	:	:	:	:	:	:	:	
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	125 332	151 834	14 030	16 077	95,1	114,6	98,5	117,2	
47761	Butikkhandel med blomster og planter	6 403	:	717	:	58,7	77,6	:	:	
	Bil, moto r. Service									
	Plasskrevende varer									
	Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer									

5.6 Omsetningstall for Sortland kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen

Sortland. Vareomsetning i 1000 kroner.	NACE	NACE-navn	2008		2017		Kr.pr innb 2008		Kr.pr innb 2017		Dekningsgrad, Sortland kommune			
			2008		2017		9 678		10 378		2008		2017	
			Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	544 899	809 952	56 303	78 045	582,2	602,2	582,2	602,2	158,2	249,2	158,2	249,2	
45112	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	368 950	529 364	38 123	51 008	392,2	529,364	392,2	51 008	265,9	302,3	219,9	269,9	
45192	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	63 767	111 570	6 589	10 751	66,7	111,570	66,7	10 751	103,8	119,0	130,5	125,3	
4532	Detailhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	:	28 308	:	2 728	:	28 308	:	2 728	:	:	159,1	202,9	
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
47	Detailhandel, unntatt med motorvogner	1 289 712	1 485 513	133 262	143 141	137,2	1 485,513	137,2	143 141	167,8	171,8	154,6	154,1	
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	365 742	503 298	37 791	48 497	36,5	503,298	36,5	48 497	128,9	127,9	132,8	119,1	
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	49 369	68 628	5 101	6 613	49,4	68 628	49,4	6 613	141,7	152,0	154,9	156,4	
473	Detailhandel med drivstoff til motorvogner	140 027	170 133	14 469	16 394	140,0	170 133	140,0	16 394	146,6	139,9	180,8	139,1	
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	51 690	86 097	5 341	8 296	51,7	86 097	51,7	8 296	452,5	284,4	882,1	557,1	
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	143 280	232 579	14 805	22 411	143,3	232 579	143,3	22 411	107,0	115,1	139,3	149,1	
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	29 698	117 353	3 069	11 308	29,7	117 353	29,7	11 308	54,7	46,8	169,5	149,6	
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
47524	Butikkhandel med trelast	:	:	1 440	:	:	:	1 440	:	271,2	412,2	:	:	
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	13 937	:	:	:	13,9	:	:	:	0,0	0,0	:	:	
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	70 601	82 458	7 295	7 945	70,6	82 458	70,6	7 945	163,2	226,8	148,9	214,9	
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	55 021	59 082	5 685	5 693	55,0	59 082	55,0	5 693	118,0	129,0	115,3	126,3	
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	229 008	252 371	23 663	24 318	229,0	252 371	229,0	24 318	160,4	193,4	149,0	177,3	
47761	Butikkhandel med blomster og planter	15 289	10 556	1 580	1 017	15,3	10 556	15,3	1 017	129,4	171,0	79,7	91,4	
	Bil, motor. Service													
	Plasskrevende varer													
	Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer													

5.7 Omsetningstall for Narvik kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen

NACE	NACE-navn	2008		2017		Kr.pr innb 2008		Kr.pr innb 2017		Dekningsgrad, Narvik kommune	
		Vareomsetning i 1000 kroner.								2008	
		Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland
45	Handel med og reparasjon av motorvogner	565 101	805 394	18 384	18 756	30 739	42 941	90,5	146,9	87,0	137,1
45112	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	314 623	444 019	17 114	23 673	17 114	23 673	119,4	135,7	102,1	125,2
45192	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
452	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	190 176	249 065	10 345	13 279	10 345	13 279	163,0	186,8	161,1	154,8
4532	Detailhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	:	16 010	:	854	:	854	:	:	49,8	63,5
454	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
47	Detailhandel, unntatt med motorvogner	1 289 712	1 931 853	70 154	102 999	70 154	102 999	88,3	90,4	111,2	110,9
471	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	365 742	742 810	19 895	39 604	19 895	39 604	67,9	67,3	108,4	97,3
472	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	49 369	100 261	2 685	5 346	2 685	5 346	74,6	80,0	125,2	126,4
473	Detailhandel med drivstoff til motorvogner	140 027	338 211	7 617	18 032	7 617	18 032	77,2	73,7	198,9	153,0
474	Butikkhandel med IKT-Utstyr	51 690	33 323	2 812	1 777	2 812	1 777	238,2	149,7	188,9	119,3
475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	143 280	300 077	7 794	15 999	7 794	15 999	56,4	60,6	99,4	106,5
4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	29 698	106 011	1 615	5 652	1 615	5 652	28,8	24,6	84,7	74,8
47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	:	73 004	:	:	:	:	:	:	:	:
47524	Butikkhandel med trelast	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	13 937	:	758	:	758	:	142,8	217,0	:	:
4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	:	59 843	:	:	:	:	:	:	:	:
4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	:	119 402	:	:	:	:	:	:	:	:
476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	55 021	74 458	2 993	3 970	2 993	3 970	62,1	67,9	80,4	88,1
47642	Butikkhandel med fritidsbåter og - utstyr	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	229 008	342 008	12 457	18 235	12 457	18 235	84,4	101,8	111,7	133,0
47761	Butikkhandel med blomster og planter	15 289	20 315	832	1 083	832	1 083	68,1	90,0	84,9	97,4
	Bil, motor. Service										
	Plasskrevende varer										
	Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer										

5.8 Omsetningstall for Harstad kommune. Dekningsgrad sett i forhold til Landet og Hålogalandsregionen

Harstad. Vareomsetning i 1000 kroner.	NACE	NACE-navn	2008		2017		Kr. pr innb 2008		Kr. pr innb 2017		Dekningsgrad, Harstad kommune			
			2008		2017		2008		2017		2008		2017	
			Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland	Landet	Hålogaland
45	45112	Handel med og reparasjon av motorvogner	818 446	1 062 334	23 617	24 845	34 655	42 758	102,1	165,6	102,1	165,6	86,7	136,5
45	45192	Detailhandel med biler og lette motorvogner, unntatt motorsykler	493 214	627 659	20 884	25 263	20 884	25 263	145,7	165,6	145,7	165,6	108,9	133,7
452	4532	Detailhandel med andre motorvogner, unntatt motorsykler	214 805	309 580	9 095	12 460	9 095	12 460	143,3	164,2	143,3	164,2	151,2	145,3
454	45432	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	80 376	90 406	3 403	3 639	3 403	3 639	204,7	310,4	204,7	310,4	212,2	270,6
47	471	Handel med motorsykler, deler og utstyr. Vedlikehold og reparasjon av motorsykler	2 211 885	2 648 253	93 656	106 591	93 656	106 591	117,9	120,7	117,9	120,7	115,1	114,7
471	471	Detailhandel, unntatt med motorvogner	695 716	1 020 211	29 458	41 063	29 458	41 063	100,5	99,7	100,5	99,7	112,4	100,8
472	472	Butikkhandel med bredt vareutvalg "Dagligvarer"	104 426	104 126	4 422	4 191	4 422	4 191	122,8	131,8	122,8	131,8	98,2	99,1
473	473	Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler	229 070	228 628	9 699	9 202	9 699	9 202	98,3	93,8	98,3	93,8	101,5	78,1
474	474	Detailhandel med drivstoff til motorvogner	12 679	25 802	537	1 039	537	1 039	45,5	28,6	45,5	28,6	110,4	69,7
475	475	Butikkhandel - andre husholdningsvarer	562 539	532 863	23 819	21 447	23 819	21 447	172,2	185,2	172,2	185,2	133,3	142,7
4752	4752	Butikkhandel med jernvarer, fargevarer og glass	254 243	200 961	10 765	8 089	10 765	8 089	192,0	164,2	192,0	164,2	121,3	107,0
47521	47521	Butikkhandel med bredt utvalg av jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	245 468	199 642	10 394	8 036	10 394	8 036	261,5	193,0	261,5	193,0	162,8	125,1
47524	47524	Butikkhandel med trelast	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
47529	47529	Butikkhandel med byggevarer ikke nevnt annet sted	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
4754	4754	Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	137 908	149 079	5 839	6 000	5 839	6 000	198,4	252,2	198,4	252,2	185,3	203,2
4759	4759	Butikkhandel med møbler, belysningsutstyr og andre innredningsartikler	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
476	476	Butikkhandel med bøker, fritidsartikler	221 803	257 465	9 392	10 363	9 392	10 363	194,9	213,1	194,9	213,1	209,9	229,9
47642	47642	Butikkhandel med fritidsbåter og -utstyr	112 827	42 943	4 777	1 728	4 777	1 728	558,1	404,8	558,1	404,8	243,7	401,1
477	477	Annen butikkhandel - spesialforretninger	376 772	455 432	15 953	18 331	15 953	18 331	108,1	130,4	108,1	130,4	112,3	133,7
47761	47761	Butikkhandel med blomster og planter	20 484	46 726	867	1 881	867	1 881	71,0	93,9	71,0	93,9	147,4	169,0
		Bil, motor. Service												
		Plasskrevende varer												
		Dagligvarer / utvalgsvarer / fagvarer												

